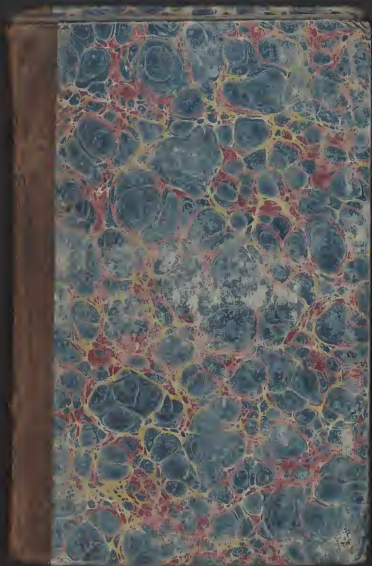

242

Ste

Þrjátíu

Þ u g v e k j u r

útaf

hóldtefju og ángdómi Drottins vors
Jesú Krists.

Samanteknar

eptir Síra Gunnlaugs fál. Snorrafonar
Þrjátíu Fæðingar : fálínum

af

Síra Stepháni fál. Haldórsfyni.

Sóknarpresti að Myrká í Borgárdal.

Steph. Haldórson

Kaupmannahöfn 1856.

Prentaðar í enni Þorpsku prentsmíðju.

Í dag er yður Laufnarinn fæddur,
sá að er Kristur Drottinn, í borginni
Davíðs, og hafid það til merkis, að þér
munud finna barnid í reisum vafid, og
lagt vera í jotuna. Lúc. 2, 11—12.

Til Lesarans.

Það dýrmæta og verðuga orð, að Jesús Krístur er opinberaður í holdinu, og kominn í þenna heim, synduga menn sáluhólpna að gjöra, er sá guðhræðslunnar leyndardómur, er opnar oss siðsíðu Guds óútsægjanligu miskunsemda viður oss, þá véc enn þá vorum hans óvinir, og siðlægir borgar-rétti þess andliga Ísraelis: Það er það dýrmæta verðuga orð, fyrir hvað véc, í syndunum andliga dauðir, endurlífnum aptur til lífandi vonar, til að þjóna Gudi alla vora lífsdaga, kunnnum verða hluttakendur guðligrar náttúru og eplífs lífs erfingjar: Það er sá leyndardómur, er upptöf á þá sonnu guðrælni, er aldrei á að vilja út voru hjarta, sem kann hugga oss í dauðanum, forsvara oss í dóminum, og leida oss inn á land lífandi manna, sem frelsar oss frá þeim vgtu kvalanna myrktrum, en færir oss til atskilptis heilagra í ljófinu. Þar fyrir þegar véc viljum renna augum vorum til þess eymdanna afgrunnis, í hvört véc, vegna syndarinnar, nidursoðnir vorum, og á aðra síðu yfirvega afgrunn þess guddómlika lærleita, er sendi sinn Son í heiminn, voru heldi íslæddann, uppá það, allir þeir sem á hann trúa, fyrirfarist ei, heldur hafi eplíft líf; á og kann oss, sem viljum Guds börn heita, og samarsar Christi, ekkert yndælla vera, svo sem ekkert er nýtsamligra, enn

ad yfirvega holdtefju vors Drottins Jesú Chrísti, og til vor þar af fljótandi ótal margar Guds velgjördir.

Þetta hefur fyrir augum haft, það merkiliga og líduga stáld, ærverdugur og innsög velgáfadur féunimann, Síra Gunnlaugur Snorrason, nú Sóknarprestur til Selgafells og Bjarnarhafnar safnada, í sínum Sálum úr af Sæðingar-Gístoríu vors Drottins Jesú Chrísti; hverja, svo sem nokurskónar leidarvísir, brúkad hefur ærverdugur Guds-mann, Síra Stephán Saldórsou á Myrká, í þessum sínum Sæðingar Sugvefjum, hverjar hann sendi mér fyrir nokkurn árum síðan, í þeirri von, eg kynni hjálpa til þess, að þetta hans gubræknis erfídi verða mætti fleirum Guds börnum til andligna nota: og þar eg sinn hértgreindar Sugvefjur ei einasta samhliðða Guds orði, heldur til lærðóms og síðferðis betrunar þéuandi, þá læt eg þar nú á prent útganga, með þeirri hjartanslígu ósk: að Drottinn dýrðarinnar leggi sína ríkuglga blessan til þessa verks, hans háleita nafni til lofs og dýrðar, og hans börnum til æfiligustu sálar = heilla!

Skrifad á Hólum í Hjaltadal, þann 25. Janúarii 1771.

Gísli Magnússon.

Biskup Hóla-stíptis

1ta Hugvefja.

um Skattkristina.

Mín Sál! lýptum nú um stund okkar trúar-ang-
um uppá þann ufsædda Jesúm, þinn himneska bróð-
ur og brúðguma, sem kominn er í heiminn til að
gjöra syndarana sáluhólpna, 1 Tim. 1, 15; og svo
sem hann er í öllu gífinn okkur og fæddur, Ef. 9,
5. svo látum allt hýð með okkur er, alla innra og
og ytra manns kraptá, fagna samhuga hans bless-
uðu fæðingu og auglýsingu í holdinu. Þetta er sá
mikli fögnuður, sem Engillinn bodar og fléður öllu
fólki. Aldrei hefðum við, mín sál! fengid neina
réttfællada gleðistund, nema þetta blessaða barnid, Jes-
ús, hefði okkur fædd og gífð verid; berum okkur því
að taka svo þessum fögnudi, að hans kraptur mætti
innþryckjast í hjarta, hugskot og sinni; gífum okkur
því tómstund til að hugleida þetta blessaða fagnadar-

esui. En þar sem við finnum hjá okkur svo mikinn vanmæt og veikileika til verðugrar hugleiðingar á þeim mikla guðhræðslunnar leyndardómi: að Guð er opinberadur í holdinu, 1 Tim. 3, 16. Því allt hvað af holdi er fætt, það er hold, Joh. 3, 6. en holdligur maður skínar ei hvað Guðs Anda tilheyrir, 1 Kor. 2, 14. Þá leitum lífs, mín sál! hjá þonum sjálfum, sem er það Ljósíð, er upplýsir alla menn, komanda í þennann heim, Jóh. 1, 19. Verum okkur líti um nýja náð og ráð í Jesú fæðingar forþénuftu. Allir mannsins þáskar eru frá barndómi ónótr og elufisverdir; en í barninu Jesú býr ell fylling Guddómsins líkamliga, Róm. 2, 9. og af hans fyllingu, segir Jóhannes, þofum vér allir meðteftíð náð fgrir náð, Jóh. 1, 16. Því mun hann láta sinn náðar frapt fullkomnaft í okkar vanmætti, og sinn barndóm ráða bét á okkar beunflu, er við í hans ótta og elftu þyggjum okkur að flóða og yfrievega hans býemætti forþénuftu. Enginn fteinkur kann að hugfaft né talaft háleicari, enn fá, er fprndugu mannfoni veittíft af Þofur Ljófanna, þegar hann gaf því sinn eingétina og líftuliga Son, hverjum hann lagði og alla hluti í vald, bæði af himni og jorðu, Matth. 11, 27. Því kann mannligt hjarta engann hlut æðei eður ypparligri fét til hugleiðingar taka, enn þá vífdómsfullu og mífúnar-ríftu rósftofun Drottins, sem

hann frá eyðisu gjört þessir um vora sálubjálpi í þessum Syni sínum, Herranum vorum Jesú Chrísto. Svo sný eg þá mínu máli til þín, minn Jesú! lát þína himnenska náð blessa mitt áform, og stjórna hjarta mínu og málsæri, svo hvað sem eg hér um tala og þenki, það mætti verða þínu nafni til lofs og dýrdar, amen!

T e x t i n n.

En það var til í þann tíma, að það bod gekk út frá keisaranum Augústó, það heimurinn allur skyldi skattskrifast, og þessi skattskrift var hin fyrsta, og skedi í þann tíma, þá Chreníus var landstjórnari í Syrtá. Og allir fóru að láta skrifast sig niður til skatts, hver til sínna borgar. Þá fór og Jóseph af Galílea úr borginni Nazareth uppi Jádæam til Davíðs borgar Bethlehem, af því að hann var af húsi og kyni Davíðs, að hann lét skattskrifast sig með Maríu sinni trúlofadri kvennu, sem var ólétt.

Þessarar skattskriftar, sem Augústus keisari uppábaud, hefir H. Andi látid Gudspjallamanninn géta við Jésu fæðingarsögu, vegna þess, að af henni vottast, að Gyðingar voru komnir undir annarligt vald, og hefdu nokkurn þart mist sitt frelsi, þar frá þeim var horfin konungstignin og hin ypparsta valdstjórn, sem þeirra eiginn ættlegg Júda fylgt hafði allt frá Davíðs dögum; og þetta átti allum að vera mark og mid Messíu hingatömu, svo sem Jacobs spáðómur þarum hljóðar: Sú konungliga spíra skal ekki burttakast frá Júda, né heldur lærimeistariinn frá hans fótum, fyrrenn Schilo kemr, 1 Mos. 49, 10. Veldisþíran burttókst frá Gyðingum ekki laungu fyrir Krists fæðingu, en lærimeistariinn, sem merkir það mikla ráð í Jerúsalem, segja menn að Heródes hafi afmáð á sama ári og Kristu fæddist; svo þegar Gyðingar voru komnir undir annarligt vald, þá sendi Drottinn þeim þann Hertogann, sem þá frelsa fylldi af valdi myrkranna, Kól. 1, 13. og ei einasta Gyðinga, heldur og einninn Heidíngja. Þér komumst

allir í Adams falli í óbærilega skuld við hinn almáttuga Gud, og urdum skattgylðir undir eyllifaun dauða, af því að Adam, og vér allir í hans lendum, synjudum Gudi þess rétta skylduskatts hlýðninnar. Þessu yfirhýfir logmálin segjandi: Belvapur veri já, sem ekki gjerir allt það sem skrifað stendur í logmáls bókinni, 5 Mos. 27, 26. Þesdum vér því orðid að gista eyllift íkvalanna sángelsi, nema annar fullvedja þesdi í borgun fyrir ofs gengid; hvorsvegna að Sonur Guds, inntekiinn af brennandi elsku til vorrar velferðar, tók á sig þjóns mind, fæddist undir annarligu valdi, jafnvel þó hann þesdi sjálfur allt vald á himni og jorðu, Math. 11, 27. gjordist logmálinu undirocpinn, og betaladi svo fyrir ofs hinn síðarsta pening með sinni hlýdni, er hann syndi Fodurnum allt í dauðann, já allt í írossins dauða, Phil. 2, 8. O, mín sál! forundra þig í hjartans audmýkt og audagt yfir grunnlausfri gjæðsku þíns himnesta Fodurs og Skapara, er hann tók það vísdómsfylla mistunar ráð, sem alleina duga kunni þér og öllum

heimi til jáluhjálpar, að láta hann, sem var logmálsins herra, gjerast logmálinu undirorpinn, og þó hann logmálid uppfyllti í ellum greinum, þá ber hann samt þess belvað, til að frelsa oss þar frá, sem daglega brjótum logmálid, Gal. 3, 13. Hann var í Guds mind, segir Páll, Phil. 2, 6. 7. þó héldt hann það ekki fyrir ráð Gudi líkur að vera, heldur minkadi hann sig sjálfann, svo hann með sinni blesðadri audmýkt bætti fyrir vora drambsemi, og með sinni djúpu niðurlægingu afrekadi oss þá allra bestu upphesd, sem er: að vér megum Guds born kallast, vér allir sem á hans nafn trúum, Jóh. 1, 12.

Tertinn segir: að Jóseph hafi ferðast með Maríu upp í Júdáam, til að láta skattskrifa sig, eptir budi keisarans. Af þeirra dæmi máttu, mín sál! hlýðnina læra; hlýdni er betri enn offur, sagði Samúel við Saul, 1 Sam. 15, 22. Ekki er offur var Gudi þaðnæmt í gamla testamentinu, nema það frámsært væri í hjartans hlýdni; hún er sá skyldu skattur, sem

Skaparinn skilur sér af skýnnunni; lát þér því engann hlut svo skyldann vera, sem að hlýðnast bodum þíns Skapara; og þá hefur þú það offrid tilreiddt, sem honum það næmt er fyrir Jesúm Christum, nær það er upptendrad með eldi elstunnar til Guds. Vér eigum ekki heldur að gleyma þeim skylduskatti, sem vér eigum að gjalda yfirvöldunum, er Gud hefur sett í sinn stad á jörðunni, og skipað að sýna þeim hlýdni og hollustu, hvers vegna hann verður sjálfur þar með dýrkadur, þá vér, hans vegna, veitum heidur og hlýdni hans þénurum, svo sem Kristur segir um kénendurnar: Hver yður heyrir, hann heyrir mig. Sér að auk þá leggja yfirvöldin mikid inn hjá sínum undirfátum, með þeirri vakandi umhyggju, er þau bera fyrir þeirra velferd, bæði lífamligri og andligri, eins og einn faðir fyrir börnum: hvers vegna þau í ritningunni fallast sedur. Vert því ekki, krístinna maður! svo íþacflátur við Gud né hans umbodsmenn, að þú með naudúng edur tregdu útilátir þá hollustu, sem þeim ber; því hver hann niót-

stendur i valdshjórnnu, segir Páll, Róm. 13, 2. þá mótskendur Guds stíckar, en þeir sem í móti standa, munu yfir sig leida dóms áfelli; því greinir hann ljóslega, hvað vér séum um skyldugir yfirvaldunum, segjandi: Gefid það hverjum sem þér skyldugir erud, þeim skatt, sem skattur heyrir, þeim toll, er tollur heyrir, þeim ótta, er ótti heyrir, þeim heidur, sem heidur heyrir. En þú, Herra Jesú! sem vor vegna ert undirgefinn ordinn, og hefur oð til eptirdæmis yfirvaldinu skyldur góldid, Matth. 17. virðstu að styrkja yfirvaldin í öllum þeim verkum, sem þau eiga í þínu umbodi að gjera, og gef undirfátunum hlýdin hjertu, svo að vér, hver í sinni kállan, stundum kostgæfiliga vora skyldu í þínum ótta, að þín verdi dýrdin, og vor velferðin, amen!

2 u r H u g v e f j a .

Um fæðingu Krists og reisana.

Ög er þau voru þar, þá kom tíminn að hún skyldi fæða, og hún fæddi sinn

frumgetinn Son, og vasði hann í reisum,
og lagði hann nidur í jotuna, því að þau
höfðu ekkert ráð í gæsta herberginu.

Merkt hér nú fyrst, mín sál! Drottins
viðdómsfulla speki, einninn hans órjúfanliga
trúsfeli, sem aldrei hefur brugdist frá eyldi:
med skattskriftinni vottadi Augústus keisari sín
ysirráð yfir Júdum; en þá semu lét Gud
þéna til þess, að færa Mešsiam til síns rétta
fæðingar-stadar, sem að var Bethlehem, eptir
því sem spámaðurinn Michas það ljósliga fyrir
segir: Og þú Bethlehem Ephrata, þú sem að
ert lítil á meðal þúsunda í Júda, út af þér
skal koma sá, sem vera skal herra í Ísrael,
Mich. 5, 1. E svo kann hinn almáttugi Gud
að snúa öllum hlutum sínum til góða, hafa
höndina með í verkum og athofnum mann-
anna, og stjórna þeim á þann hátt, sem þeir
kannsté ekkert afvita og sízt tilhugdu. Vángt
þótti Guds monnum í gamla testamentinu að
þreyja eptir fyrirheitinu um Mešsiam, þó
kom það fram á þeim sama tímaus þúnkt.

sem þar til var áfvarðadur í Guds fyrirhyggju, og það með öllum þeim fríngumstæðum, sem spádómarnir greindu; því fyrirheit meiga aldrei bregðast, og ekki einn titill á jerd falla af hans ordum. Þáttu því þitt úrræði, mín sál! vera það sama í öllum naudum, að vona uppá Drottinn, því vonin lætur ekki til flamm- ar verða, Róm. 5, 5. við hana máttu og staltu liggja, svo sem óbrigdult líf-atkér í allri áreynslu.

Textinn segir: að tíminn hafi komið það María skyldi fæða. Þessi Maríu tími var Guds miskunar-tími, mannfusins endurlausnar-tími, allrar veraldarinnar hjálpræðis-tími; því á þeirri sömu tímans stundu opnadist sú líffins uppspretta, hradan flotin er ell náð og bleffan, ell heill og velferd, er syndugu mannfyni hlotnast: Því þar er ekkert annað nafn mennum gífir undir himnum, í hverju þeim byrji hólpnum að verða, utan alleina nafnið Jesú, Póft. gb. 4, 12. Minnstu hér út af, mín sál! á tímann: tíminn er Guds, þér, sem annað ávartar-sé, ept-

íslátiinn, hvar af renta verður síðar meir heimt-
nd, þegar kemur að reikningsáttapar = tíðinni.
Varastu því að eyða tímanum með leti og
hyrduleysi, edur ógudlegu líferni og vondum
verkum; brúka svo tímann, meðan hann gæfir,
að þú þurfir ekki þar eftir að sjá með ángist,
þá tímann gæfir ekki lengur. Þetta er þinn
vitjunar tími. Medtað því ekki Guds náðar
vitjun til ónýtis, því að í þægann tíma bæn-
heyrði hann þig, og á degi hjálpræðisins hjálp-
aði hann þér, 2 Kor. 6, 1. 2. Tímans
púnktar standa í Drottins hendi, það er ei
verdt þá að vita; varastu þessvegna að
stýgnast þar í fram yfir hóf og máta, með
holdligri forvitni, edur að vera hugsjúkur um
eptirkomandi tíma; befala hið ókomna Drottni,
og vona á hann, hann mun því vel til vegar
koma, Ps. 37, 5; sá er sá, sem alltid reiknar
Guds tíma vera sinn tíma, hvert hann er til
gleði edur sorgar, og er á gleðinnar tíma
varfærin, og á sorganna tíma þolgóður, bíd-
andi í stöðugleika vonar og trúar eftir Drott-
ins hjálpar = tíma, því þó hann megi stundum

líða undan, þá brátt mun þann samt koma og komaandi ekki tessja, því sjá verður aldrei til skammar, sem bíður Drottins.

Hún fæddi sinn frumgétinn Son Pagar Satan herfadi frá Gudi, þá útlakti, hann affræmisligum frumgétningi syndar og allrar ólúfu, hvar af helvan og dandi kom yfir Adam og alla hans nidja; Jesús Kristur, sem kominn er að nidurbrióta Djöfulsins verk, 1 Joh. 3, 8. er af Maríu meyri borinn og fæddur í heim þennann, svo sem himneskur frumgétningur allrar blefsunar, hvaraf náðin og lífið er aptur komið yfir Adam og alla hans nidja, því hann er frumgétningur meðal margra brædra, síns Föðurs fraptur, 1 Kor. 1, 24. til að leiða þá alla, sem honum teingjast fyrir trúna, til arfstíptis heilagra í ljósinu, Róm. 1, 12. Gud gæfi, að vorð Endurlausnara bleffud fæðing bæri hjá okkur þann ávæxt, að vor innri maður endurfæddist til andlegs lífs í trúnni og góðum verkum, svo hann fyrir frapt þeirrar stóru Guds orða mjólkur, mætti dagliga dafnaum taka í allri

gudræfni, að vér fullkominn maður yrdum, sá hann er, í mæling fullkomins aldrar Krists, Eph. 4, 13; og þó vor ummindan eftir Jesú mind, sem er réttlæti og heilagleiki sannleikans, verði í þessu lífi ekki nema hálfverk, vegna vors holds veikleika, og medfylgjandi spillingar, að vér samt mættum í öðru lífi vera hana fullkomliga, þar sem hálfverkið mun enda taka!

Þennann sinn frumgétna Son vaðdi María í reifum. Blesud er andmótt þín, minn Herra Jesú! að öllu ertu ofs líkur orðinn, að frátekiinni syndinni; sannarliga ert þú einn og hinn sami, sem David sýngur um, er hann segir: Þinn flædnadur er ljósið, sem þú ert í, þú útbreidir himininn sem annað vefnadar tjald, Ps. 104, 2. Þó þarfnadist þú almennilígra reifa, þá þú tófst á þig, eyndir vorar, til að útvega ofs þad flæði, er hylja kynni vora andliga blygdan.

Mitt hjarta særast og ángrast, þá eg hugsa til þess, hvað margt andstyggiligt synda af því eg alid hafi í mínu brjósti, og reifad

med holdligum þaunfum, sálunni til meins og skada; en það er mínu hjarta hin besta græðsla og gleði, að þenkja á þinn-þignada barndóm, sem var heilagur, hreinn og frásítilinn syndinni, Ebr. 7, 2. því það varð minni sálu til bleissadrar umbótar allra sinna bresta og bodorda-brota, því með þínu sakleysi hefur þú fyrir mínar sakir bætt, og með þínu réttlæti réttlætt mig ránglátann.

Gún lagði hann í jotuna, því að þau höfðu ekkert rúma í gæsta-herberginu. Hvar var nú, minn Jesús! þín ey-lífa konungs-tign, sem Salómon segir, að himnanna himnar fái ei inniluft, 1 Kóng. 8, 27. að þú hlýtur að freppast hér í einum vill-udýra stalli? Þíffuliga hefur þú þó frá ey-lífu haft allt vald á himni og jörðu, og þó með-tóku þínir eigin þig ekki, þegar þú komst til þinnar eignar, Jóh. 1, 11. svo semma tók þín bleissada fátækt að byrjast, með hverri þú bættir orbyrgd vora og efnaleysi á öllum góð-um hlutum; því það meigum vér vita, fríðnir menn! að ekki stéður það á orsaka, að Guðs

Syni velji svo auðvirdiligt fæðingar-staður: vör syndararnir hefum þess bestu not, bæði í þessu og edru lífi: fyrst þá konnum vér í heim þennann af lífi vortar móður, svo sem gæstir og framandi, berir og naftir, og gétum sjálfir enga bjerg ofð veitt, þá sorgar ofð Guds fedurlig gjæðska fyrir herbergjum og allri hjúkran, svo vér eðki deyum útaf í vorri veseld; þó vér séum vesælastir allra Guds sképna í því, að flestar þær eru neðurn part sjálf-færar skemmu eptir fæðinguna, en mann-sképnunni má leingi fram fara, til þess hún skridid gétur, því heldur upprétt stadið, þá hesur samt vor blesaði Lausnari ráðid svo bót á þessu voru synda-straffi, að vér kunnum við lífið að haldað, með bæriligum naudum, fyrir forsjón hans, sem lífið gaf. En fyrir því, að tjaldbúð þessara herbergja er forgengilig, og vér höfum hér eðki blifanligann samastad Ebr. 13, 14. þá er ofð tilreidd og búin, fyrir Jesúm Kristum, ein onnur bygging, af Gudi uppbyggð, hús eigi með hondum gjört, það æfínnligt er á hinnum, hvor um hann

sjálfur taladi við sína lærifveina undir sína pinu: Eg fer að tilbúa yður stad, Jóh. 14, 2. við hverja von vör lífum, svo lengi sem vér erum í fjárlægd frá Drottni, 2 Kor. 5, 6. O Herra Jesú Chríste! þegar vér skulum ganga vora síðustu reisu frá þessu heims herbergjum, lát of þá, Drottinn minn! njóta þinnar útlegðar og ánaudar, já allrar þinnar forþénustu, svo vér, fyrir hennar krapt, mættum þá með tefnir verða í þau himnesku dýrðar herbergi, svo sem heima-menn Guðs og hans Engla, til að njóta þar eyðisrar vistarveru, hvar að er gnógt fagnadar og gleðiligt líf, til Guðs hægri handar eyðisliga Ps. 16, 11; bænheyr það fyrir þíns nafns sakir, amen!

3ja Hugvefja.

Um boðskap Engilsins til fjárhýrdaranna.

Og fjárhýrdarar voru þar í sama bygðarlagi vakandi, sem vöktudu hjörð sína um nóttina, og sjá, að Engill Drott-

ins gæf til þeirra, og Drottins byrti ljómadi í kríngum þá, og þeir urdu nærsta mjög óttaslegnir, og Engillinn sagði til þeirra: óttist ekki, sjáid! eg boda yður mínum fögnud, þann er sfi skal öllu sólfki: þviad í dag er yður Þrelfariinn fæddur, fá ad er Kristur Drottinn í borg Davíðs; og hafid það til merkis: Þér munud finna barnid reifum vafid, og lagt vera í jótuna.

Rátum ofþnú, kristnir menn! leggja hlýð-
ugar hlustir við þennann blefsada bodskap,
og vendum sem best vor hjortu, til ad taka
hér í móti, þvi vér sjáum hvorsu fá eyliíi Gud
vandar þennann bodskaps-burd: hann sendir
med hann til vor, ekki nokurn daudligann
mann, heldur einn af sinum himneftu Englum,
svo sem þetta áhrærði þann, sem er Englanna
skapari og herra, og fæddist þó madur hér á
jordu; Englinum lætur Gud fylgja sjáanliga
nokurn geisla af sinni guddómligri dýrd: og
Guds dýrd ljómadi í kríngum þá.

Vel-svaradi þetta esninu, því nú upprann það mikla veraldar Þjós, Jóh. 8, 12. sú himnesta Sól réttlætisins, Malach. 4, 2. Jesús Krístur, til þess að þrifa oss út af myrkranna valdi, og gjeta oss, sem vorum myrkranna horn, já, eitt myrkur, Eph. 5, 8. hæfa til arfskiptis heilagra í Þjósinu, Róm. 1, 12. Og þar sem fjárhyrðararnir svo, sem veifar manneskjur, óttuðust þetta, sem ei var að undra, meðan þeir vissu ekki hvað þetta hafði að þýða, þá létur Guðs Engill ekki lengi bíða að koma þeim til hjálpar, og taka frá þeim óttann, segjandi: óttist ekki. Hér er nú ekki ótti, edur óttaligt á ferdum, nú er ekki orseð né tími til að óttast heldur til að fagna, því eg boda yður mikinn fögnud. Sannliga var þetta mikill fögnudur, því þetta er ekki nokkur holdligur jafnastur fögnudur, heldur andligur og himnestur: ekki hvífull og fallvaltur fögnudur, heldur stöðugur og ævarandi: já fögnudur, sem öll Guðs börn endurnærir, og þeim viðheldur hér í þessa lífs ánaundum, og verður síðann eyllif fullnægja Guðs útvaldra í öðru

lifi, því þessi er fagnadar fréttin: í dag er yður Frelsarinn fæddur. Þessi bodskapur mætti allann ervæntingar ótta og efasemdar kvíða, alla vils sorg uppræta úr hjörtum allra trúadra Guds barna, því nú er því lýst af ómótsegjanlegum prædikara: að þess sé Frelsarinn fæddur, Frelsarinn til að leysa oss frá þrældómi syndarinnar, af fjotrum dauðans, úr Satans snærum, út af fordæmingarinnar gryfju, undan legmálsins belvan og Guds reidi álegum; og til þess erum vér af þessum herfiliga vöðva leystir, að vér þar aptur á mót skuldum meiga hljóta Guds náð og vingan, fyrirgefning syndanna, réttlætinguna og eylista sáluhjálp. Svo sem kaldið vatn er þyrstri sálu, svo er góður bodskapur af fjarlægum landi, segir Salómon, Orðskv. 25, 25; en mun nokkurt kaldið vatn, nokkur svala-drykkur svo æstiligur sárþyrstu brjósti, sem þessi bodskapur um Jesú fæðing og forþénustu því syndugs manns hjarta, sem þekkir sína sálar eynd og orþyrgd, og finnur þar til með viðkvæmri samvirkni.

Þar var eitt hræðiligt ánaudar-öf liggjandi

á herdum allra Adams niðja, sem var syndin þeim yfir höfud gengin, með sínu fylgjandi straffi, óþolanligur hiti gudligrar reidi smelti hjartad, legmálsins belvan orvingladi samvizkuna, svo sálarinnar allir kraptar skrældu upp, eins og gras í sumar-þurk, Ps. 32, 4. Þar ei lá annad fyrir oss, enn sú gryfjan, hvar ekkert vatn var inni, Zach. 9, 11; en Sonur Guds, hrærdur af innstú medaumkan yfir óferum vorum, opnadi grunnlaust náðarhaf síns himneska Fædur, svo þadan útslutu til vor syndaranna lifandi og lífgaudi miskunar-straumar, er freidstilltu samvizkuna, sveldu hjartanu, og endurnærdi sálina, svo nú er uppfyllt það Guds ord af Esajæ munni: Þar munu vatns-rásir í eydimerkunni hringad og þángad, fljóta, og vatns-straumar um fléttlendid, Es. 35, 6; og hér til eru allir náðarþyrstir af þeim sama Guds munni bodnir og kalladir, með eptirminniligu miskunar dvarpi: Nú vel! þér sem þyrstir erud, komid til vatnanna, og þér, sem enga peninga hafid, komid og kaupid fyrir ekkert vín og mjólk, Es. 55,

1. Þyki osð nú, elskanligir! sem vér höfum mesta skort á öllu góðu, og ef vér annars sinnum til illstu fraptar syndarinnar í osð, sem víst forþénar óþolanligann eld gudligrar reidi; hvað skal þá tessja osð frá því, að sæta þessu miskunar-ríka tilbodi, og gæfa osð fram að þessum blefsáða svolunar-brunni, sem úpp-spratt og útvall í Jesú fæðingu, af hverjum ef nokkur drefkur, skal hann ekki þyrsta að eyðifu? Jóh. 4, 4?

Þessu nærst megum vér hér út af þenkja til þess, að þá Adam hafði brotið Guds logmál, rak Drottinn hann út af Paradís, og setti Kerúbim í gards-hlíðid, með eitt nafid sveip-andi sverð, til að geyma veginn, sem liggur til líffins trés, 1 Móf. 3, 24. svo madurinn skyldi ekki að því komast; nú er aptur af Guds Engli bodadur Adam og öllum hans nidjum, fri og frjálð vegur til þess himneska líffins trés; þeirrar Paradísar, sem þar uppi er; Jesús Krístur er þetta líffins tré, spröttid af rótt, Jesse, berandi fagur-blómgada líffins ávexti, hvorjir fullvel útdrifa kunna þá ólífjan,

sem rann í merg og bein allra Adam's niðja, af hans nautn af þeim forboðna áverti skilningi tréjns. Gætum við, sál mín! lagt þau blessudu blóð þess himneska lífs-tréjns, Jesú, við okkar mein og ákomur, þá mundum við heilbrygd verða, því Jóhannes vitnar, Op. b. 22, 2. að þau þeni heidningjum til heilsubótar. Lundurinn stjöldi forðum Tónæ spámanni fyrir sólar hitanum, svo hann náði ekki að brenna hann, Tón. 4, 6; en þegar brunnar hiti gæðligrar reidi, sem syndin forþénar, vill smelta vora sálu, eda stormur freistinganna skafa samvígsluna, edur hretvidri herminganna niðurslá hjartad, þá er við öllu þessu hin sama bót, sem er: að flya með audmjúkri bæn og trú undir flugga þessa blessada líffins trés, vors Frelsara Jesú Krists; þar erum vér óhultir fyrir allri skadsemi, því Salómon segir: nafnid Drottins er sá kastalinn, hvert sá réttláti (sá sem trú sína setur á Jesúm) flýr, og verður hólpinn, Orðskv. 18, 10.

Ad síðurstu var þessi signaði bodskapur um Jesú fæðingu fyrst borinn fjárhýrdurum,

sem vöktu yfir hjörd sinni. Viljir þú, Kristinn
madur! að Jesú fæðing og forþénusta komi
þér til sálar gagns og nota, þá máttu ekki
vera sofandi í hyrduleysi holdsjns og sinnisins
dofinleika, heldur blytur þú að halda sífelða
vöku og vakt yfir sálu þinni, svo óvinirnir,
sem eru Gjandinn, holdid þitt eigid og heimur-
inn, er móti þinni sálu og allri hennar velferd
stríða, nái þig ekki að yfirfalla; minnstu sem
tíðast á Jesú ord: Vakid og biðid, svo að
þér fallid ekki í freistni, Marc. 14, 38. En
þú, Herra Jesú, þú blesðadi Ísraels vaktarinn!
haf þú vakandi auga yfir þinni veikju hjörd,
vak þú í ofi fyrir þitt ord og anda, og lát
vor hjörtu vaka í þér, fyrir lifandi trú og
gudræfni, og þegar daudans svefn síðarst á
ofi rennur, þá láttu, Drottinn! vorar sálir
flytjast af þínum Englum inni þinn himn-
eska dýrðar ljóma, sem þú þesur útvegad og
tilreiddt öllum sem á þig trúa; bænheyr það
fyrir þinnar óendanligu forþénustu flud,
amen!

4da Hugvefja.

Um lofsaung Englanna.

Ög jafnskjótt var þar hjá Englinum margfjöldi himneskra hersveita, sem lofudu Gud og sögdu: dýrd sé Gudi í upphæðum, og fridur á jörðu, og monnum góður vilji.

Hlustum hér til, mín sál! hvernin þeir himnesku herskarar lofa Gud, og samfagna okkur með þá blessuðu heilsu-gjöf, sem okkur er veitt í Jesú sæðingu. Skyldt væri okkur með Englinum undir að taká, og læra af þeirra dæmi, að prisa Fædur miskunsemdanna, 2 Kor. 1, 3. og hugleida þá stóru náð, sem hann auðsýndi öllu mannligu kyni, í sendingu síns Sonar í heim þenna: já, enginn hlutur er skyldugri enn að vegsama Gud, sem er sjálf dýrdin og vegsemdin; og þó allar sképnaur séu hér til skyldugar, bæði á himni og jörðu, þá er þó enginn skyldugri þar til enn mannskepnan, því uppá enga þeirra hefur

hinna eyðsi Guð líku kostad; ekki hefur Jesús Englanna heldur Abrahams sæði á sig tekið, Ebr. 2, 16. þó prisa Englarnir hans fæðingu: hvað mun of þá byrja, of, hvorjum hann er alleina gefinn og fæddur, Ef. 9, 5? Himin og jörð eru full af dýrd Drottins, og hvert sem vér augum rennum, þá sjáum vér í allri-
 átt hans dýrd, hans almætti, hans veg-
 send; en helzt ætti of til hjarta að ganga
 dýrd hans miskunar og óumræðiligs kar-
 leika, er hann angýsti of í sínum Syni; því meðal allra þeirra miskunar-verka, sem hann framíð hefur frá eyðisu, þá er þetta hið allra-mesta og ypparligasta: að hann lét sinn eingétna Son, í hvorjum hann alleina hafði sína velþóðnan, taka á sig vora náttúru, til þess að líða í henni kvél og dauða, of, sínum óvinum, til eyðis hjálpræðis. Vér um talar sjálfur Sonurinn: Ego elstæði Guð heimin, að hann útgaf sinn eingétinn Son, uppá það, að allir þeir, sem á hann trúu, fyrirfarið ekki, heldur hafi eyðist líf, Jóh. 3, 16. D! hvað malliga má hver

vorra fyrir sig undir taka með Jacob: Minni er eg, Drottinn! allri þeirri miskun og allum þeim sannleika, sem þú hefur veitt þínum þensara, 1 Mós. 32, 10; og með Daniel: Þú, Drottinn! ert réttlátur, en vér megum stammasi vor, Dan. 9, 7.

Fridur á jörðu, segja Englarnir. Þá voru fyrstu foreldrar, Adam og Eva, brutu Guds logmál, þá feldu þau yfir sig og alla sína nidja óblidu hins almáttuga Guds, svo vér vorum allir sem fridlausir óbótamenn, og það við hann, um hvern spámadurinn segir Mat. 1, 6: Hver mun standa fyrir hans reidi? eða hver má blifa fyrir hans grind? hans reidi brennur sem eldur, og björgin springa í sundur fyrir honum. Hvað skyldi oss þá gleðiliga vera, enn að Guds Englar boda frid yfir jörðinni? hvarfyrir boda þeir fridinn? því Fridarins Hofðingi var fæddur, hvered sagt hefur Jóh. 14, 27: Minn frid gef eg yður. Hvilfur er þessi fridur? það er fridur við Gud í himminum, hans náð og vinátta, hvar af að kémur samvizskunnar fridur í Gudi,

við hvorn vör vitum of þess forlikta; hér um talar Páll, Róm. 5, 1. segjandi: Með því vör erum nú réttlátir orðnir fyrir trúna, þá höfum vör frið við Guð, fyrir Drottinn vorn Jesúm Christum. Þetta er sá friður, sem veröldin fær ei gefið, og veröldin fær ei af of þess tekið, því þó hún hvervetna ófrið syni og ofsóknir, þá em eg þess fullvið, að hvorki dandi né lif, hvorki Engill né höfðingja-stéttir, eða magt, hvorki hið nálaga né öfomna, eigi hæð eða dýpt, né nokkur ennur stépa fær of þess stilið frá Guðs lærleika, hver að er í Drottni vorum Jesú Christó, Róm. 8, 38. 39. Þessi friðurinn huggar stélfðar samviðkur vorar, nær vör finnum hjá of þess H. Anda vitniðburð, að vör séum fyrir Jesúm Christum Guðs bern orðnir; þessi friður endurnærir sorgmædd hjortu allra Guðs barna, því þó þau hafi hrygd í heiminum, þá hafa þau frið og fegnum í Jesú Christó; þetta er friður Guðs, sem er æðri ellum stiliðningi, Phil. 4, 7. því holdligur meður fær hann ekki stinjad, heldur þeir einir, sem upplýstir af H. Anda, þessu svo syndir

sinar, að þar var ekki fridur í þeirra beinum, sekum þeirra misgjorda, Ps. 38, 4; Þessir þekja hvað kostuligur, hvað dýrmætur og hvað gleðiligur að er þessi fridur, þegar Guds Andi sannfærir þá aptur um náð Guds og fyrirgefning allra þeirra synda, fyrir Jesúm Chrístum. Þegar vatns-flóðinu réncði fordum af jerdunni, þá setti Gud sitt fridar-teikn í skynum þar uppá, að hann vildi ekki framar fordjarsa allt hold, 1 Mós. 9, 11; en er hans gæðska vildi binda eylisann frid við vorar sálir, þá er af hans hjarta útgenginn sá himneski fridar-boginn, hans eingétinn Sonur, Jesús Krístur. Eru opt sem vér horfum nú á hann vorum trúar-angum, þá verdum vér fullvissir þar um, að Guds reidi-flóð fær aldrei grandad ofs að eylið; undir þessu blessaða fridarmerki skulum við halda okkur, mín sál! þar megum við árna okkur allskyns heilla, í fullri von náðugrar bæn-heyrslu, því Gud hefur til okkar þánka fridarins, og ell hans fyrirheit eru í þessum hans Gyni já og amen, 2 Kor. 1, 20.

Ad síðurstu segja Englarnir: og monnum góður vilji, edur, velþökknan. Ekki er hjá oss, svo sem af oss sjálfum til, nema það eina, sem andstygd er fyrir Gudi, því þar er enginn sá ed gott gjerit og ekki einn, Ps. 14, 3; en í Christó hefur Þadirinn alla sína velþökknan, Matth. 3, 17. og fyrir hann og í honum allena erum vér Gudi velþökkadir, Eph. 1, 6. svo þar er engin velþökknan Guds til syndarans, nema sú, sem komi er af þeim teingdunum, sem ordnar eru milli hans og vor í Jesú holdgan, svo vér erum hold af hans holdi, og bein af hans beinum, Eph. 5, 30. og hann skammast sín ekki að kalla oss sína brædur, Ebr. 2, 11; því segir Jóhannes, 1 Jóh. 4, 10: É því er kærleifurinn, ekki að vér elskudum Gud, heldur að Gud elskadi oss, og sendi sinn Son, að hann væri forlífun fyrir vorar syndir. Viljir þú nú, sál mín! ekki finnast of óþakklát þínum Gudi og himneska Þedur, fyrir svo háleita og ómetanliga náð, þá lát aptur á mót þína velþökknan vera í Guds vilja, og þína lýsting í hans legmáli, ekki einasta

ad tala þar um, heldur og einnig ad lifa þar
 eptir í falðslansfri trú, hræfniðslausum kærleika
 og góðri samvirkni, 1 Tim. 1, 5; viljir þú
 Jesú fridar njóta, þá hugleid hvað til þíns
 fridar heyrir, sem er: ad halda eindrægni and-
 ans í allri gudræfni, fyrir band fridarins,
 Eph, 4, 3. Þú ert orðin Gudi velþökkud í
 hans Syni, þó er það með þeim skilmála: ad
 þú óttist Gud, Ps 147, 11. og látir hans
 miskun ávinna þig til góðra verka, til hvorra
 þú ert stefud í Christó Jesú, Eph. 2, 10.
 Vakta því hjarta þitt fyrir öllu því, sem þess-
 um bleffada fridi kaun ad rasta, sem er: hold-
 sins verk, svo sem: hórdómur, frillulifnadir,
 saurlifi, lausung, flurdgoda-dýrkun, fjelkingi,
 fjandskapur, þráttan, líf, reidi, ágreiningur,
 tvídrægni flokkaðráttur, hatur, mord, ofdryckja,
 ofát, og þessu líft, Gal. 5, 19. 20. 21. Hver
 sá sem frid gjörir við þennann óaldar-flokk,
 hann hefur tapad Jesú fridi, og er orðinn af
 sjálfskaparvítum barn reidinnar. En þú, bleff-
 adi Fridarins Hefðingi! gíf oss fulltingi af
 hædum, móti þinni fridar-gjef svo ad taka,

og hana ofþ í nyt að fara, að ofþ audnast
mætti, eptir afstandna hervoistar styrjöld vora,
í himnestum friði og fegnudi, þig með Góður
og G. Unda að lofa og þrifa um allar ey-
lifdir, amen!

5ta Hugvekja.

Um reisu fjárhýrdaranna til Bethlehem.

Dg þá er Englarnir fóru frá þeim til
himins, toluðu hýrdararnir hvor við ann-
ann: gangum vér til Bethlehem, og
sjáum það verk, er þar er skedd, sem Drott-
inn þefur opinberað ofþ. Dg þeir komu
með fjönda, og fundu bæði Maríam og
Jóseph, og þar að auk barnið liggja í
jötunni; en þá þeir höfðu það séð, við-
frægu þeir það orð út, sem til þeirra var
sagt af þessu barni. Dg allir þeir, er
það heyrðu, undrudust af þeim orðum,
sem þeim var sagt af hýrdurunum. En
María varðveitti öll þessi orð, og yfirvóg
þau í sinni hjarta.

Látum nú, mín sál! þad tímanliga bíða um stund, en komum og forum við með Bethlehems fjárhjurdurum að leita að þeim nafðadda Jesú, og þenkjum okkur um, hvar og hverninn við kuanum hann að finna; ekki gétur þad látid sig gjera með líkamans fótum edur augum, í þeirri jardnefðu Bethlehem, því hann er að synilígun samvístum víðinn frá þessari veröldu, ei að síður segist hann Matth. 28, 20. vera hjá oss alla daga, alt til enda veraldar; og er hann að finna í þeirri andlígu Bethlehem, edur braud-húsi Guds heilegu og lífkroftugu orða, þar er hann með ellum sínum fæðingar og forþénustu ávextum oss fyrir augum afmáladur, Gal. 3, 1. Þar fyrir, viljir þú, fríðin sála! finna þinn Jesúm, þá heyr með gaumgæfni hradd Gud talar til þín í sínu h. orði, og trú því af hjarta. Gaumgæfni og trúir-eru þær hendur, sem Jesúm eiga að finna, flæða og áþreifa; gaumgæfnin gæfur ordinu inngaungu í hjartað, trúin innfiglar orðið í hjartanu; því hver hann meðtekur Jesú vitnisburð, (sem hann vottar fyrir

oss í sínu orði), sá innfiglar það, að Guð sé sannordur, Jóh. 3, 33. Það er: hann finnur til þess, svo sem eitt innsigli þryggt í sitt hjarta, sem er trúin, að Guð sé sannordur, svo sem Luther útleggur þessi orð, og svo dregur líka trúin til sín þann náðar-kraft sem ordinu Jafuan fylgir. Éa sem heyrir orðið án gaumgæfni, hjá henum er það sem flógar-þitur, er gengur inn um eitt eytrad, og út um annað, þar fellur. Það himneska sæddi um hardbarinn veg í syndarans hjarta, og verður sóttum troddið, og suglar loptjins eta það, Luc. 8, 5. Éa sem ekki festir hjartans trú á sérhverju því, sem Drottinn segir henum, og lætur segja af sínu orði, hann fær aldrei Jesúm sundið, því vantrúarinnar stjla hængir þar milli hugskotsins augna og Guðs Evangelíi, svo hann nær ekki að sjá þess dýrd, líka og Ísraels synir gátu ei séð hjartleika Mósis ásjónu, er hann hengdi stjöluna þar fyrir, 2 Mós. 34, 33; því segir Páll: 2 Kor. 4, 3. 4. Er nú vort Evangelíum hulid, þá er það hulid þeim, sem fortapadur verða, í hverjum að Guð þess-

arar veraldar hefur forblindad hugflet van-
 trúadra, svo þeir sjái eigi það klára Eváγγελí-
 ljós Chrísti ljóma. En þú, syndugur maður!
 snú þér til Drottins, og bið Jesúm að leggja
 af við þig þau smyrslin, með hverjum þú
 kunnir að smyrja þín augu, svo þú sjáir, Dp.
 b. 3, 18; andvarpa með David: Ps. 119,
 18: Dpna þú mín augu, svo eg sjái þá furð-
 anligu hluti í þínu lög máli, og trú því fyrir
 víst, að ef vér, sem vondir erum, kunnum að
 gefa börnum vorum góðar gáfur, þá muni
 miklu framar fá himneski Fadirinn gefa þeim
 G. Andu, sem hann þar um biðja, Luc. 11, 13.
 Fordum daga leidsagði Drottinn Ísraels fólk
 um eydimorkina með einum stólpa, er var
 sem eldur um nætur, en stó um daga; oss
 leidsagir hann gegnum þessarar veraldar eydi-
 morku, fyrir eldstólpa sinna h. orða, er vísa
 oss leidina til Chrístum, og upplýsir svo vor
 augu, að vér fáum hann sed og þekkt. Mundu
 þig um þá, mín sál! að þú missir ekki sjón-
 ar á þessum eldstólpanum, meðan þú ert
 enn að þreita þína pílagríms reisu, gegnum

allar hættur og villustiga veraldarinnar. Þar er einn svartur stólpur heimsins vandra eptirdæma, og holdsins skadliga girnda, hverjum að þessarar veraldar börn eptirfylgja, er framur elsta myrkridd enn ljósid, og ráfa svo fram eptir þeim breiða glotunarinnar vegi; en sá vegur er mjór, Matth. 7, 14. sem liggur til Jesúm Christum, því er engin von þú sáir hann ratad, nema Guds ord sé ljós á þínum vegum, og lampi þinna fóta, Ps. 119, 105; þetta ljósid skín í myrkvum stad 2 Pet. 1, 19; það burt-drífur myrkur sorganna, því það gleður hjartad Ps. 19, 9; það endir myrkri fávilgunnar, því það upplýsir hugskotid og gefur vísdom skilningsklitlum, Ps. 19, 8; það frásýnir myrkri syndanna, því það greidir vorar fætur fram á friðarins veg, Luc. 1, 79; gættu því, Kristin sála! í þessu ljósinu, svo myrkurinn höndli þig ekki.

Undarlig þókti, og það ei án orsaka, sú dýrdliga opinberan, sem heim umkomulausu fjárbyrdurum veittist á Bethlehems mörku, en vel mátti hún uppvefja menn til þess, að þenkja um fæðing Messíæ, sérdeilis þar sem Engillinn

bodadi hana hyrdurunum með berum ordum. Biblíka má um Guds ord tala: að þar kémur margt fram, sem vorum skilningi er undarligt og ógrípanligt, því hvernin kann mannlig skynsemi, af syndinni villt og blindud, fá skínjad edur gripid þá dýrdligu Guds leyndardóma, hverjum vér verðum þó að trúa, eptir því sem þeir eru osk í ordinu auglýstir, ef vér viljum annars hólpnir verða. Hver sá, sem holdligri skynsemi fástliga fylgir í trúarinnar greinum, hann lætur, en kémst þó aldrei til jannleiksjns vidurkenningar, 2 Tím. 3, 7. lifur Gyðingum, sem af eigin inbyrtingu-útlegdu spádómana um Messiani, uppá veraldliga vísu, steittu sig því svo mjög á hans auðvirdiligu útvortis ásigkomulagi, og trúðu hverki hans ordum né verkum; því eigum vér Postulans heilræði 1 Kor. 10, 5. að hafa: Ad tala til fanga alla skynsemd undir Krists hlydni. Það sem skilningurinn fær ei gripid, það á trúin að henda, annars er trúin eingin trú; því hvað er það, þó maður trúi því, sem skynsemin þekkir, og augun sjá? En í hinu erjar á trúnni,

sem maður sér ekki, og allri mannlígrí
viðka er ógrípanlegt; eins og fyrir Maríu, er
Engillinn bodadi henni, að hún skyldi Son
géta í fíði sínum, jafnvel þó hún hefði eng-
onn karlmann kénut, og hún sagði: Eg em
ambátt Drottins, verði mér eftir orði þínu,
Lúc. 1, 38. Svo trúði Abraham, Róm. 4, 18.
Guds fyrirheiti, um það, að henum skyldi senur
géfast, í von og stöðfestu trausti til Guds sann-
leika og trúfesti, fram yfir von og allan skil-
ing mannlígrar náttúru, og þetta heitir að
gefa Gudi þýrdina, er vér heldum faugnum
vorum skilningi, uppá það, að Guds órjúfan-
lig orð skuli hjá oss stöð finna.

Textan segir: að María hafi varðveitt
ell þessi orð, og yfirvegað í sínu
hjarta; hvar af vér lara megum, ei einasta
að heyrja Guds orð, heldur einninn að varð-
veita þau í síðsemu hjarta, svo framt sem vér
viljum Jesúm þar inni finna. Eðdid kann ei
ávert færa, nema það liggi í jördunni og deyri;
svo kann Guds orða fæði ekki að færa hjá oss
ávert, nema vér geymum það í hjartanu, og

veltum því fyrir okkum með sífelldri umþenkningu. Þó vér náum ekki strax þessa rétta skilningi á einu edur edru í orði Drottins, þá samt, ef vér þenkjum þar um ydugliga, mun hugstotid smá saman upplýst, og vér æ meir og meir finna þess náðar-trápt og bleffadann fátaleika. Þau ord, sem hér segir að María hafi varðveitt hjá sér, voru um Jesu holdgan og fæðingu. Það er okkum minnið að vera, og er hún allra gleðiligasta, að sú himneska Sól réttlætisins upprann hér á jordu í líkingu syndugs holds, Róm. 8, 3. Þó án syndar, Ebr. 7, 26. til þess að syndararnir skyldu finna hjálpræðid undir hans vængjum. Þetta er það dýrmæta verðuga ord, sem Páll umtalar, 1 Tím. 1, 15: Að Kristur er kominn í heiminn, til þess að gjera syndarana sálhólpna, meðal hvarra eg er hinn mesti, segir hann, hvað þú mátt líka vel játa, mín sál; en þér er þó misþaksemi yfir kominn, því Sonur Guds er kominn að kalla synduga en ekki réttláta til ydrunar, Matth. 9, 17. Gíeyndu aldrei, mín sál! þessu bleffada efni, yfirvega það án afláts í hjartanu, því það er

þíns hjarta einasta bót og huggun. O Herra! virðstu fyrir þinn h. Anda, að innsigla svo þitt bleissada ord í vorum hjörtum, að vér fyrir þess frapt og upplýsingu mættum festa svo á þér augn vorrar trúar hér í náðinni, að oss audnast mætti að sjá þig og fjóða augliti til auglitis í dýrdinni; bænheyr það fyrir þíns nafns skuld, amen!

6ta Hugvekja.

Um heim-reisu hyrdaranna, og þeirra þæðlæti.

Og fjárhýrdararnir snéru aptur, dhrifandi og lofandi Gud, fyrir allt það, hvað þeir höfðu heyrt og séð, eptir því sem það var sagt til þeirra.

Um þessar tíðir framkomu þau bleissuðu fyrirheit, sem Drottinn gaf í gamla testamentinu, um kvinnunnar sæði, er suundur mola skyldi hoggormsins höfud, 1 Mós. 3, 15. og í hvörju að þjóðirnar skyldu bleissast, 1 Mós. 22, 18; eptir þessu hlutu Guðs menn að bida með hjartans þreyningu; Abraham sá að vísu dag Christ,

og varð gladdur við, Jóh. 8, 56, þó einasta í anda, styrkjandi sína von í Guds fyrirheitum; en Abrahams sonum hefur síðan audnast að sjá enn þá ljósara Christi dag; Abraham sá hann með augum trúarinnar, en þeir bæði með líf-
 amans og trúarinnar augum: hann hafði skugg-
 ann, þeim veittist þar eptir sjálfur lífaminnt: hann
 hafði fyrirheitin, þeir síðan fyrirheitanna full-
 komnan; svo sá leyndardómiur er opinberaður, sem
 í fráveraldar upphafi hefur verið yfir þagad, Róm.
 16, 25. Vátum of þó, Guds bern! taka undir
 með David af hjarta og munni: Þof seg þú end
 mín Drottni, og allt hrad í mér er hans h-
 nafni! Þofa þú Drottinn, fála mín! og gleym
 ekki neinu þvi góðu, sem hann hefur gjort þér,
 Ps. 103, 1. 2. Ekki lét vor blessaði Herra
 sína fæðingu fyrst bodast hefðingjunum í Jer-
 úsalem, ekki þeim skriftlærðu edur öldungunum,
 heldur umkomulausum fjáthyrdurum, og laung-
 um hefur það verið venja hins alvísfa Guds,
 að útvelja það sem ekkert er fyrir heiminum, svo
 hann geri það að eingu, sem nofnd er, 1 Kor.
 1, 28, Umkomulausa og fátæka stálku útvaldi

Hann fór fyrir móður, afna-stallu: inn var hans fyrsta hríla, er hann í lagdist, í útlegd eyddi hann sínum fyrstu barndóms árum, og svo sýndi hann blessadur á allann hátt, að hans ríki var ekki af þessum heimi, Jóh. 18, 36. og hann kom ekki til að leita eptir veraldligri upphesi, heldur gjerdist hann fátækur og auðvirdilligur, svo vér fyrir hann skyldum ríkir verða, 2 Kor. 8, 9. Því segir hann og líka fyrir Esajam: Andi Drottins er yfir mér, og hefur sendt mig að prédika þeim fátæku Evangélíum, Es. 61, 1. Við þessa Guds náð og gæðfu, sem jafnan álitur hið lága og auðvirdiliga, faunast og þessir hyrðarar í hjartans tré og andmíkt, þenkjandi vidlíft og María, er hún sagði: Sál mín upphesur Drottinn, og andi minn gleðst í Gudi Frelsara minum, því hann áleit sína ammu ambátt, Luc. 1, 46, 47; þessvegna dýrka þeir og vegsama í Drottinn fyrir allt sem þeir höfðu heyrt og séð um um Jesú Chrísti auglýsingu í höldinu.

Mitid veittist nú þessum fjárhýrdurum, í sjón himneskra hersveita, í auglýsingu Guds dýrðar

ljóma, og einfum. í fæðingar bodan alls heim-
ins Lausnara; en eins mikid hefur þú, mín sál!
Gudi að þakka: sína himneska Engla lætur
hann þér dagliga þjóna, Ebr. 1, 14. Engla
fríðarins, það er orðsins prédikara, lætur hann
þér undirvísa í þínum sálshjálpar efnum: yfir
þér er upprunnid það stjarna ljós Evangélíi, sem
upplýsir myrkur þíns hugskots: svo vel er Jesús
Kristur gífinn þér og fæddur, sem þessum fjár-
hyrdurum, og hverjum öðrum; hans fæðingar
og forþénustu nautst þú strax að í hans h.
vatns-skírn, er þú endurfæddist til lifandi von-
ar um óförgengiliga arfleyfd, sem þér varð-
veitist á himnum, 1 Pet. 1, 3, 4; því ber þér
hér fyrir að offra Drottni lofgjördinni, og gjalda
hínum hærsta þín heit, Ps. 50, 14; það stédur
með kostgæfiligri heyrn Guds orða, hvar inni
hans dásendir og velgjörningar verða þér fyrir
sjónir settir; þó skaltu hugsa, þá þú gengur
undan Guds orða heyrn, að þú hefur enn ekki
aflofid allri þinni skyldu: heldur átt þú, mín
sál! að vekja það síðan upp fyrir sjálfri þér,
sem þú gæzt numid af orðinu, svo það megi

rótfestað í hjartanu, því það er sú mælisnúra
eptir hverri þú átt að rétta alla þína þánka,
ord og verk, því á það þér hvervetna fyr-
ir augum að vera; einn og angad er ljós líf-
amans í allri límanna útréttingu, einn er
Guds ord ljós hugskotsins í öllum lífernis atþes-
um. Sér að auk minstu þess, fríðinn mað-
ur! að þú meðdeilir lífa edrum nöftru af því,
sem þú lærdir af ordinu, tað þér þar orsak af,
að uppfæra þá sem eru fálunnandi, edur og
að leita þér uppfæðingar hjá þeim, sem betur
vita; því Postulinn Eph. 5, 19. vill að vér
telum hvor við annann af sálnum, lofsaungum
og andlígum kvæðum. Vér hrósum hvor við
annann vorum velgjörðum-mönnum, og víðfræg-
jum þeirra velvilðir; en mun of þá eðli miklu
skyldara að hrósa, útbreida og víðfrægja þar
stóru miskunsemdir vorð hinneska Fæðurs og
Skapara, hvorra vér njótum óaflátanlaga bæði
til lífs og fálur. Svo sem líkt samtal spillir
góðum síðum, svo styrkir gott samtal góða
síði, og eðli er það að efa, hvar sem líkt sam-
tal er um hönd þaust yðuglaga, þar er sjálfur
Fesús nálagur, því hann hefur sagt: Jóh. 14,

23. Hver sem elskar mín ord, Fadir minn mun elska hann, og til hans munum við koma, og hjá honum vistarveru gjera. Vörð Guds dáfemdir, sem ofð eru fyrir augu settar í hans ordi, verða aldrei útsagðar; því ættum vér með réttu, ei einasta á hvíldar-dogunum, heldur og dagliga, já, svo oft sem það gétur stéð, fyrir holdsins veikleika, og þessa lífs armæðu umsvifum, þær að hugleida, og þar um að ræða, hvar af að síðar spretta munu þeir réttu ávertir Guds orða sæðis: fyrst trúin, síðan af trúnni elskan, og af elskunni hinir ádrir ávertirnir, Gudi þaknæmir og sálunni heilnæmir, svo þú verðir sem eitt blómgað tré, plantað hjá vatns-lækjum, Ps. 1, 3. Guds orða, hvar af það dagliga til sín dregur himneskann náðar-vofva, svo ávertirnir felni aldrei né af-falli, þó hret-víðri horm-únganna: edur storm-vindar aðstílanligrar árenslu ádynja megi; þvílík segir Dauid Ps. 1, 2. séu þeir, sem hafa sína lysting í logmáli Drottins, og tala um það daga og nætur. En hinir, sem ihugunarlausir leida hjá sér Guds ord og hans heilugu dáfemdir, og láta þetta sem vind um eyrun bjóta, þeir eru sem vísin lauf-

blod, skéin af vindi Djöfulsins, heimsins og holdisins freistinga, edur sem hismi, Ps. 1, 4. hverju Guds reidi-stormur mun um síðir burtfeykja. Gud láti okkur ekki, mín sál! stadnæmast í þeirra selskap, heldur gæfi hann okkur að breita eptir dæmi þeirra, sem athuga verkin Drottins, og hafa sífelda lysting þar af, Ps. 111, 2. svo það sé okkar hjartans lyst að losa Drottinn, Ps. 147, 1. og okkar fésjóður að varda veita hans bodanir, Ps. 119, 56. Jesús Kristur gæfi öllum okkur að æfa vor hugföt, heyrn og mál í hans dásemdum, hans lofgjerd og dyrkan, svo þetta sama mætti verða okkur síðar meir eyllist eptirlæti á landi lifandi manna; heyr það, ó Hertra! fyrir þíns nafns skyld, amen!

7da Hugvefja.

Um umsturn Krists.

Ög þá átta dagar voru lidnir, að barnið skyldi umstæra, var hans nafn fallað

Þessáð, hvað ed fallað var af Englinum, áður enn hann var gétinn í móður kvidi.

Stóldt er okkur, sála mín! að þenkja nokkud framur eptir umskurn okkar bleffada Frélsara, hvar með hann gjordist þinn brúðgumi, já, þinn blód-brúðgumi, þó þig hefur hann sér til brúðar fastnad, með sinum umskurnar blód-dropum, hverjum hann úthelti, svo sem öðrum pant, uppi sitt eptirkomandi endurlausnar gjald, er hann síðar vildi útleggja í sinni þínu og dauða fyrir allann heiminn. Augljóst er það af Guds orði, að þá vér fæðumst í heim þenna hold af holdi, þá erum vér allir yfirklæddir illskunnar forhúd, og svo sem vér erum féá móður-lífi logmálsins yfirtroðslu-menn, að spámannsins vitni, Ef. 48, 8. svo erum vér logmálsins bolvan undirorpnir; þessa vora bolvan bar Sonur Guds, í þrængingum, ofsjóðnum, forsmán, fyrirlitning og öllum þíslum þeim, er hann leid um sína hértvistar daga, og það byrjadi hann strax í sinni umskurn, sem var upphaf hans kvals, er hann holdi fyrir

syndaranu, svo han lét ekki lengi bíða að hlada á sig vorum orkumslum. Þíft var hann heil-
agur, hreinn og fráfíllinn syndurunum, Ebr.
7, 26. svo hann þurfti ekki í neinu máta um-
skurnariunnar við fyrir sjálfann sig, sem var
tilsett fyrir þá syndugu og brotligu; en vér,
vér erum allir í syndinni gétur og fæddir, Ps.
51, 7. og þar sem vér láum umveltir í blóði
vorra ránglætínga, þá lá ekki annað fyrir oss,
enn í því sama útaf að deya eyllifum dauða;
þessvegna hefur vor elskuligi Gudurlausnari
þólad umskurnarinnar sár, svo vér fyrir þá hans
ben, sem hverja aðra, skyldum heilbrygdir verða,
1 Pet. 2, 24. Í umskurninni úthelti hann
sínu heilaga saklausu blóði, svo vér í því mætt-
um rjóðra vor hjertu, þvo vorar saurugar
samvígjur af öllum dauðligum verkum, og af-
súða lástanna forhúð, til að þjóna Gudi lifanda
Ebr. 9, 14. Það má eg aumur syndari játa,
að eg hafi eitt óumskorid hjarta, er það býr
ysir margvíslegum vondum þaukum, og er svo
tregt til þess, að gefa lídugt rúm Guds Anda
hrætingum; og sama er að segja um hina

adra lífamans lími, nær syndin fær þá teigt til þess, að ljást ránglætinnu til hervopna. En, minn Jesús! unn þú mér þinnar blessudu náðar, til bótar og betrunar á mínum lífernis hag, svo eg þfi ekki að ný þínar undir, né felli yfir mig þíns Föðurs reidi, heldur gíf, minn Drottinn! að eg mætti í andans heilbrygdi þjóna þér án ótta alla mína lífdaga. Sá sem umflorinn var, hann skuldbatt sig legmálinu, Gal. 5, 3. til að hlýdnast þar með Gudi, í hvors sáttmála hann kominn var: svo þesur vor Endurlausnari Jesús Kristur gengid í sinni umflurn undir legmálins ok, til að létta þess óbærilígun þúnga af vorum herdum, er annars þesdi þrengt ok efan í afgrunn kvalanna. Hann víst blessaður best, hversu ómöguligt ok var legmálid upp að fylla, því vildi hann fyrir ok gjera því fullnustu, svo vel í þessari grein, sem hverri annari, svo han yedi legmálins endir, oklum sem trúa til réttlætis, Róm. 10, 4; þessvegna veit eg, að aldrei brýt eg það á móti legmálinu, að eg fái það ekki fullum bótum bætt í réttlæti og sakleysi míns blessada Frelsara, þá

Gud gefur mér vit á því að yðrast þess af hjarta, og trú á hann, sem réttlætir hinn ringláta Róm. 4, 5. Herrann vor lét umstæraft á áttunda degi, sem þar tilfettur var í logmálinu, þar eptir lét hann lífa stíraft, og svo hefur hann helgð á sjálfum sér, bæði gamla og nýja testamentisins sakramenta, og sameint sig beggja testamentanna Guds barna samfundu, að allir, sem trú á bæði þá og nú, séu eitt með höndum, og hann þeirra hofud. Forhúðin átti í gamla testamentinu að teikna þann gamla manninn, edur þá spillingu, er vér allir erft hefum eptir Adam; lífa sem forhúðin var þá afflorin í umsturninni, svo verður syndarinnar hamur af osð dreginn í þirninni, sem í stad umsturnarinnar komin er, og vér hreinsadir af meðfæddum faurindum. En svo sem það var eðli nóg í gamla testamentinu, að vera umstörinn, nema madur umstæri yfirhúð síns hjarta, 5 Mós. b. 10, 16. fyrir ofleggingu syndsamlígs lífama í holdinu, og varduveitti Guds fáttmála í trúndu hjarta, sem Páll kallar umsturn gjörða

án handa Ról. 2, 11; svo er það nú ekki heldur nóg að vera flírdur, nema vér umskér- um oss í andligann máta, með þessari sömu Christi umskurn. Þegar Móses gleymdi að umskéra sinn son, þá vildi Drottinn deyða hann, en Ziphóra, hans kvinna, tók einn stein og umskar yfirhúðina á sínum syni, 2 Mós. b. 4, 24. Legmálssín steinar, edur stein-toblar, eru það, með hverjum Gud vill vér umskérumst; þar fyrir áttu, fríðinn maður! með þessum hvaðsbyggjudu steinum að gjöra einn skuld edur sár í þitt hjarta, fyrir gloggann reifningskap við þína samvizku, og samanturð þíns lifuadæ- vid Guds legmál, sem er sá ófalsadi próf-steinn, með hverjum vér eigum að reyna vorar at- hafnir, bæði útvortis og innvortis, og þó sér- deilis innvortis, hvort þær séu eptir Gudi gjordar; og er þú fínanur svíðann í sárinu, það er, ángur og trega hjartans, fyrir drögðar syndir, sem legmálid og samvizkan vitna á þig, að þú framid hafir móti Gudi, leyniliga edur opinberliga, svo þú tekur til að stynja sem dúfan með Ezechia, Es. 38, 14. Þá bíð Jesúm, og

mun hann mýkja og græða þitt sár með
sinu bleissada umskurnar blóði, því Jóhannes
segir, 1 Jóh. 1, 7. það hreinsfi ofi af allri
synd. Vidsmjorid mýkir líkamans sár, en
miklu betur mýkir og grædir blóðid Jesú vor
sálarfár, því það er fá friopni brunnur, sem
Davids hús og borgar-menn i Jerúsalem
hafa móti syndum og óhreinsleika, Zach. 13,
1; svo ef þú bidur með David, ef þú bidur og
kvakar af audmjúku hjarta og stóðugri trú,
Ps. 51, 9: Afleys þú mig með Ísópó, svo að
eg hreinsist, þá muntu að somu raun komast
og hann, Ps. 30, 3: Drottinn Gud minn!
þá eg kalladi til þin, þá gjerdir þú mig heil-
brygdann. O! Herra Jesú Chrifte! þú himn-
eski blód-brúdguminn vorra fálma! gef ofi að
að nidurleggja öll forhúðar verk, og synd-
samligt athæfi, og i þinu blóði hvítfaga svo
vorn fkrúda, að á ofi mætti sjást það fagra
brúdar-skart þíns réttlætis, er votti ofi að vera
þína dýrkenpta brúdur, i lífi og dauda, upprisu
og eylið, amen!

8da Hugvekja.

Um Nafnid Jesúe.

Hans nafn var kallað Jesús, (segir Tertium).

Minnstu hér út af, mín sál! á það bleffada hjálpræðis-fulla nafn þíns elskuliga Endurlausnara, og hugleid það, ekki einasta sem eitt ord, samanstandandi af bókstofum og aðfærdum, heldur svo sem eitt nafn fullt leyndardóma, já, fullt himneskrar huggunar öllum erfidandi og þungaþjádum. Hann heitir Jesús, það er Frelhari, því hann frelsar sitt fólk af þeirra syndum, Matth. 1, 21. og frá öllum sálar óvinum, dauða, djefli og helviti. Jesú nafn er upphaf, mid-punktur og endir allrar réttfæðrar gleði, það er hugsvolun sorgmæddra, fastali freistadra, fristadur fátæðra, hæli nandstæðra, læfning fjúkra, frelsi hertekinna, líf þeirra deyndu, og eyðisur segnudur allra útvaldra í himninum; án þess fætur engin hjálp né velferð syndaranum, því þar er ekkert annað nafn mennnum gæfið undir himninum, í hverju þeim byrji

hólpnum að verða, utan allsins nafns Jesú,
Post, g. b. 4, 12.

Þegar ég þenki um mitt skírnar nafn, þá ágrast sálin mín málíga, er ég sé, hverfu ég hafi með illri breitni rofið mitt heit, er ég Gudi hét í skírninni, og skyldan útkrafði; en sem ég þenki um það blessaða umskurnar nafn míns Endurlausnara Jesú, þá gleðst sálin mín hjartanlíga, því af því veit ég, að minn himneskur Faðir endir víssulíga við mig það sem hann mér fyrirhét, ekki af verðskuldan, heldur af sinni einstærri gæðsku, sem er hans ásthylli og fyrirgefning allra minna synda, í þessum sínum elskulíga syni Jesú Chrístó, sem hann hefur gefið mér til vísðóms, réttlætis, helgunar og endurlausnar, 1 Kor. 1, 30. Þitt nafn er eitt úthellt víðsmjör, segir brúðurin í Lofkvæðinu, Kap. 1. 3; með víðsmjóri átti allt matoffur að yfirdeggvast í gamla testamentinu, 3 Mós. 2, 1. Jesú nafn er það himneska víðsmjör, með hverju vér eigum að yfirdeggva allar fórnir vorrar Guds þjónustugjerdar, því fyrir Jesúm Chrístum allsins

funna þær Gudi að þóðnað, 1 Pet. 2, 5. Þar fyrir átt þú, min sál! ell þín verk og athafnir úti og inni að uppbyrja í Jesú nafni, andvarpandi um hans aðstod, befallandi þess um í stöðugri trú þína vega, og ekkert þér fyrir tafandi, nema það, sem hann leyft hefur og stípað, edur að minnsta kosti ekki bannað. Hér til áminnir Páll postuli, segjandi: Róm. 3, 17. Allt hvað þér gjerid með ord og verk, það gjerid í nafni Drottins Jesú. Aldrei skyldir þú svo leggja þig til svefnis að kveldi, að þú ei ádur til þín innbjóðir þínum Jesú með andmjúkri barn, eins og lærisveinatnir, er til Emaus reistu, segjandi: Vertu hjá oss, Herra! því að kvolda tefur og á daginn lídur; og aldrei svo uppvaknadir að morgni standa af þinni heilu, að þú ekki andvarpir til Jesú um verndan og líðveizlu, því fyrir hann stédur það, að vér vardveitumst frá öllu illu; ekki skyldi líkaminn sedjast svo á fæðunni, að hún ei bleffist fyrir barnina í Jesú nafni, og sálin undir eins sedjist á Jesú nafns sætleika.

Framar átt þú, Kristinn maður! að tala þér trúann vara fyrir því, að þú ecki leggir Jesú nafn við veraldarinnar hégóma, í gjálfis munnflapri, edur fáfengiligum eidum. Minnstu þess, að Drottinu vill ei halda þann saklausann, sem hans nafn brúkar fáfengiliga; því sidur átt þú þínum náunga að bidja nokkra óbæna í þessu Jesú nafni, sem okum er til blessunar gésíð. Kann nokkud brunnurinn að uppvella sætu vatni og beisku af samri upprás? segir Jacob, Kap. 3, 11. svo eiga blót og formælingar ecki framar skyldt við Jesú nafn, enn Belial við Kristum. Það sem hjartanu er kærast, það er tungunni tamast; þar fyrir, ef Jesús er fésjóður þíns hjarta, þá verður hann og hunáng þinna vara, en ecki blót og dárlegir munn-eidar, sem hætt er við að sneidi syndarann allri blessan, og egni Guds áfellis-dóm yfir hans hofud. Það mætti og meðal annars aptra þér frá allri vanbrúkan á Jesú nafni, að þú verður einasta í þess stjóli og trausti, að leita alls þess, sem þér liggur á að fá hjá Gudi, því þá þú girnist

ad ákalla Gud um þíttar naudsýnjar, þá átt þú ad bidja og þvaka í Jesú nafni, því ad í honum eru ell Guds fyrirheiti já og amen, 2 Kor. 1, 20; fyrir hans fyrirbón og forþénustu verda vorar bænit freptugar ad brengja sér í gegnum skóin til náðugrar áheyrslu; því segir hann sjálfur, Jóh. 16, 23: Hvers þér biðjið Gedurinn í mínu nafni, það mun hann veita yður.

Þá eg rata í nokkra sorg edur þrengingu, þá er Jesú nasa, undir eins og Guds Andí minnit mig þar á, min freptugasta hugsvolun, og hjartnæmasta gleði, því til þess er hann Jesús ordinn, ad hann yrði freistadur á allan hátt, líka sem vér, þó án syndar, Ebr. 5, 2. og til þess er hann freistadur, ad hann hafi samþíningu með þeim, sem freistadir verda, Kap. 2, 18. Hann bad ad þínunnar faleikur mætti frá sér takast, og féck ekki, Matth. 26, 39. þar með veit eg, ad hann hefur mína vegna afdrúckid reidinnar faleik, en útvagad mér aptur fættann gleðibíkar, og þó honum

þóknist að birta hann stundum með nokkrum
hermunga dropum, þá vil eg þó segja með David :
Þann heilsufama kateif Drottins vil eg af-
drekka, Ps. 116, 13. ferdeillís þar eg veit, að
hann muni þar eptir gefa mér að drekka með
sér nýtt vín himneskrar gleði í Guds ríki. Þá
Gud ann mér gleði og meðlætið, hugsa þá,
min sál! til þíns Jesú, og lát aldrei holdþíns
gleði deyfa hans minningu í þínu hjarta;
þeink um það, hvorsu hann var allskyns hermu-
ngum hladdinn, nær hann var að kaupa þér
fríð og fegnud, still því holdþíns gjálifi, og
gled þig með ótta, og þjóna honum með
skjalfta, Ps. 2, 11. Síðarst þá dauðinn kómu-
ur að hendum, látum þá Jesú nafni vera vort
augna-míð, fyrir hann er vor dandi ordinn
oss að iungaungu til líffins; í sinum danda
befaladi hann sína sál í Fedursins hendur, og
undir eins allra sinna barna sálir, er af hans
sálu hánga; svo megum vér þá í þessu sama
Jesú nafni befala vorar sálir í mistunar hend-
ur Guds vors himneska Fedurs, og svo fyrir
Jesú nafnið forþénnstu krapt eyflisliga hólpnir

verða. Það gíf þú ofð, sæti Jesú! fyrir þíns
blessada hjálpsæranda nafns sakir, amen!

9da Hugvefja.

Um reisn vitringanna til Jerúsalem, og spurn-
ingu Heródis til kennimannanna.

Nær Jesús var fæddur í Bethlehem á
Gyðinga landi, í tíð Heródis konúngs, sjá,
þá komu vitringar af austur-landi til Jer-
úsalem og sögdu: hvar er sá nýfæddi
konúngur Gyðinga? Þér höfum sed hans
stjörnu í austur-landi, og erum komnir að
tilbíðja hann. En er Heródes konúngur
heyrði það, skelfdist hann, og öll Jerúsalem
med honum, og lét samansafna öll
um kennimanna-hofdýngjum og skrifslærd-
um lhd síns, og spurdist fyrir af þeim, hvar
Kristur skuldi fæðast? En þeir sögdu
honum: til Bethlehem í Júdæa, því að
svo er skrifad fyrir spámánninn: Og þú
Bethlehem á Júda-landi ert enganvegin

hin minsta á medal hofðingja Íáða, því af þér mun koma hertogi sá, er herra skal vera yfir mitt fólk Ísrael.

Þjáum hér hverfu dýrðligur og vefsamligur að er vor blessaði Herra og Endurlausnari, því þó hans hátign lægi um stund svo sem hulín undir ádvírdiligri þjóns mind, þá hlaut það samt að vottast, að hann hafði allt vald, bæði á himni og jörðu, Matth. 28, 18. því eru himin og jörð til reidu, að veita honum sína þjónkan, og svo má virðast, sem himnanna kraptar þrifi hér hans fæðingu, þar sem stjarna sú, er textinn umgétur, bodaði hana vitringunum í austur-álfu, og átti þetta mikid vel við efnið, því hann var sjálfur sú stjarnan sem upprann af Íacob, 4 Móf. 24, 17. hverja þær himnesku morgunstjornurnar Jóh. 38, 7. tigna og tilbiðja, það er Guds h. englar, sem sjá jafnann hans auglit á himnum, Matth. 18, 10. Þessi blessaða Íacob's stjarnan hóf þegar í sínum uppruna að stína í fjarlægum stöðum, upplýsandi með sínu náðar ljósi hjertu

og hugföt heidinna manna, svo þeir gáfu sig án tafar, til að leita að þessum nýfædda Gyðinganna konungi; og tók hér strax að rættast spádómur Esajæ, Es. 49, 6. er Fadirinn segir um þenna sinn Son: Það er mér oflitid, að þú ert minn þjón, til að upprétta þær kynkvíslirnar Jacobs, og það híd bevarada af Ísrael aptur að hafa, heldur þef eg og svo gjört þig til ljóss Heidingjanna, svo að þú sért mitt hjálpræði, allt til veraldarinnar endimarfa; hvortar Guðs náðar að vér höfum lífa njótandi orðid, svo um of er rétt talad, Es. 9, 1: Það fólk sem sat í myrkrunum, sér eitt ljós mikid, og yfir þeim, sem byggja í myrkvu landi, flýn það klárt. Blessaður sé Guð, sem of þefur kallad frá myrkrunum til slás dásamliga ljóss, 1 Pet. 2, 9. Guð gafsi vér elskendum ekki framar myrkrid eun ljósid, heldur að vér gangum í ljósinu, svo að myrkrið hendludu of ekki. Drottningin af Arabia kom forðum daga af yztu endimorkum jarðar til Jerúsalem, að heyra speki Salómónis, 1 Kóng. 10, 1. er var Davíðs son.

ur, og sat á hans stóli; hér koma vitringar af austurlandi til eins annars Davíðs Sonar, sem meiri var enn Salómon, því hann var undir eins Davíðs Herra, svo sem hann sjálfur meðkennir, er hann segir: Ps. 110, 1. Drottinn sagði minum Drottni: Sit þú mér til hægri handar, til þess eg legg óvini þína til fótstígarar þinnar. Sælt er þitt fólk og þínir þénarar, sem allsíd standa fyrir þér, og heyra þinn vísðóm, sagði drottningin við Salómon, 1 Kóng. 10, 8; þó eru þeir miklu sælli, sem fyrir fanna trú eru handgengnir orðnir þeim himneska Davíðs Syni Jesú Ghristó, og með adgætnum eyrum heyra hans ræst, í hverri fólgnir eru fésjóðir vísunnar, Róm. 2, 3. fyrir hvorja vér alleina lærum ad þekja Góðurinn, og þann hann sendi Jesúm Krist, ofis til fáluhjálpar, Joh. 17, 3.

Þá Heródes heyrði nú talad um þenna nýfædda Gyðinganna konung, eptir hvortjum ad spurt var af vitringunum, skélfðist hann, því hann meinti ad Messías mundi verda einn veraldligur konungur; og fyrir því, ad hann

vissi sig þar ekki til ríkis borinn, þá óttadist hann, að hann mundi ríða sig til ríkis, og steypa sér frá veldunum; en þessi hans hræðsla var fávisslig, því hann villtist, og vissi ekki ritningarnar, það, að Jesús var ekki konunn hingað á jörð, til þess að selja eptir veraldsligri tign: Hans ríki var ekki af þessum heimi, því gírentist hann aldrei heimjins metord, Joh. 18, 36. samt vottadi hann fyrir Pílato, að hann konungur væri; því svo hafði Æðirinn um hann sagt, Ps. 2, 6: Eg hefi sett minn konung yfir mitt h: fjall Zion. Ekki kom vor Herra í heim þenna, til þess að frelsa Gyðinga af valdi Rómverja, hans erendi var langtum ædra, sem var, að frelsa bæði Gyðinga og Heiðingja af valdi myrkrannar, Róm. 1, 13, það er: syndatinnar, dauðans og djöfulsins; hann kom ekki með veraldsligu yfirfærni, því sinni heimurinn honum ekki, heldur hógvær, og af hjarta lífslátur, Matth. 11, 29: þó verand líómi Gedursins dýrðar, og ímind hans veru, Ebr. 1, 3; ei kom hann með veraldsligri magt, heldur guddómligu veldi, til að niðurbrejóta

port helvítanna, svo þau skyldu ei megna móti hans kristni, Matth. 16, 18; og því er hans ríki ekki matur og dreykur, heldur réttlæti, friður og fegnudur í G. Andá, Róm. 14, 17. Það sem Heródi var hér til mestu stélfingar, það er mér, aumum syndara, til bestu huggunar, það, að Jesús er minn konungur, sá ed hefur leyst mig af valdi allra þeirra sem mig höfdu, Lúc. 1, 74 og útvegad mér eyklifann frið við sinn himneska Góður. Undir þinni náðar-ríku kóngs-stjórnun, vil eg, minn Jesús! seginn lifa og deya, því þá er eg viss um, að engir minir óvinir fá mig dregid af þinni hendi, Jóh. 10, 28.

Heródes spyr grant eptir af flénum monnum og þeim skrifstærdu, hvar sá fyrirheitni Messías ætti að færdast, eptir ritningunum? og vill hér um uppfræðingu þiggja, en hafði þar undir fólgid fals og svifræði, því hann hugdi sér að ráða barnid af dogum, svo hann mætti óhultur vera um sitt ríki, svo sem síðar sagt verður. Þát, min sál! þetta dæmi þína þér til viðvornar,

og varaðtu að hafa í frammí svið edur undirferli við Guðs orðs þénara, sem þér eru sendir og settir af Guði, til að undirvísa þér um veg sálshjálparinnar. Sá sem táldregur Drottinn þénara, einum í sínum sálar sefnum, hann gjörir gis að Guði sjálfum, og dregur sig magnliga á tálar, en Guð lætur ei að sér hærða, Gal. 6, 7. Gétir þú ekki náð strax þeim rétta skilningi á Guðs ortum, sem þú heyrir af þénarans munni, þá spyr þar framartiptir með gaumgæfni í hjartans einfaldleika, svo að Guðs orðs kénendur kunni með víðkunna lykli, sem þeim er gésinn, að uppljúka fyrir þér dýrum trúarinnar, að þú verdir hjálpligur; þvílík forvitni þóeknað Guði vel, nær hún framkémur af elsku til Guðs orðs, og sinna sálar velferðar. Þitt er ein vídurstyggilígy synd, að hylja svitinn undir fávíðkunna skyni, og spyrja Guðs þénara til að freista þeirra, edur veida þá í ordum, eins og Gyðingar gjördu við Kríð. Þit fyrir víð, að Drottinn, sem ransakar hjörtun, kann auðveldliga að lypta skýlunni frá þvílíkri hjartans

hrekðvísi, og gjöra hana til opinberrar mínkunar. Drottinn Jesús! gef ofð ellum með hreinu hjarta þín blessudu orð að stunda og rækja, og lát þinn H. Andi upplýsa vörn dapra skilning, að vér í þínu ljósi mættum sjá ljósið, Ps. 36, 10. og af því sama eyðsliga gleðjast. Þér sé lof og dýrd um aldir alda, amen!

10da Hugvekja.

Um salo-rád Heródis við vitringana.

Þá kalladi Heródes vitringana til sín heimugliga, og inniliga adspurdi þá, á hvorjum tíma að stjarnan hefði látið sjá sig? Og vífadi þeim til Bethlehem, og sagði: farid þér og spyrjið inniliga að barninu, og nær þér finnið það, þá kunngjörð mér það optur, svo eg komi einninn að tilbidja það.

Snidugt fór þessi refur að hylja sitt flá-ræði undir audmýktar og gudhræðslu skyni;

hann lætst sem hann vilji fara líka að tilbiðja barnid Jesúm, nær hann sái undirvísan um það, hvar það sé að finna, þenkjandi sér svo með lempni að koma Christo í helju. Svif og undirferli er sú lýst, sem sá gamli húsumund véla-smidur, Satan, kennir bernum vantrúarinnar: Jóab huldi hjartans hrekkvísí og vondsku undir vinsendar kápu, þá hann miðt í vináttu samtali sló Abner í hel, 2 Sam, 3, 27; með undirferli og svikum hafði Jeßabel Naboths líf, 1 Kóng. 21, 13; með vélum fór Bíba að seltja afrana af Mephíbózet, 2 Sam. 19; með fláræðis fossi sveit Júdas Christum, Matth. 26, 49; og þyrfti varla að seltja eptirdæmi svika og véla fram í aldirnar, því enn í dag kunna veraldarinnar bern álítliga að smyrja sín eitruðu mord-vopn, með fagurgalans vidsmjori, hafandi hunáng smjadurð og blidmæla á vorunum, en eitur haturs og hrekkvísí í hjartanu, hvar um David kvartar, Ps. 55, 22. segjandi: Þeirra munnur er floekari enn smjor, og hafa þó strid í sinni, þeirra ord eru mjúkari enn vidsmjor, og eru þó natin sverð. Því-

líft tekst þeim að sonnu að dylja fyrir mönnum; en mun hann ekki sjá það, sem augað hefur skapad? Skyldi honum nokkud ófunnug hjartans hrekkvísir, hann sem dæmir leyndar-råd hjartanna? 1 Kor. 4, 5. David segir: Ps. 5, 7. að Drottinn hafi þá blóðgirugu og fólstu; því vill hann láta þjóna sér af hreinu hjarta, og hræsnarinn fær ekki fyrir hans augliti staddist, Jóh. 27; svo skaltu lífa vita, kristinn maður! að hann hatar svik og undirferli við náningann, hvers vegna hann hefur stándum látið þá prettvísu flækja sína-eigin fætur í sínu svika-neti, og hrapa sjálfa í þá gröf, sem þeir edrum gröfu. Sjálfur gisti Haman gálgann, er hann uppreisti hann handa Mardocheo, Est. 7. 10; sjálfann sig bjó Achitophel undir sneruna, með svikráðunum móti David, 2 Sam. 17; og funnug er útsög svikarans Júdasas, Matth. 27, 5. Svo hondlar Drottinn þá vitru í þeirra flægsmunum, og umveltir ráðum rángferdugra, Jóh. 5, 14.

En hér hjá þenki eg til míns Jesú, hvorsu að hann, strax á ómálga aldri, tók til að kenna

á veraldarinnar hrekkvissi; hann mætti svíkráðum af Heróde, strax sem hann heyrði það, hann fæddur væri, og mátti hann bleffadur þar eptir verða fyrir morgun vélráðum og svikum af sínum óvinum. Og hvers munt þú þá, sál mín! vænta meiga? hafi veröldin eigi þyrmt sínum skapara, hvað munhún þá þér ekki gjera? og er það ágæt huggun fyrir þig, að þinn Endurlausnari hefur þetta fyrri lídidi, því með sinni líðingu hefur hann helgað þína hermúng, og skalt þú því vita, að þú mátt ekki mæla þig undan, að bergja á þeim kalleik, sem hann hefur sjálfur af drukkidi. Megi honum þóknast að líða vondum monnum að veita þér yfirgáng edur umfátur, svo þú hafir orsök að klaga með David: Ps. 38, 13. Þeir sem stunda eptir minni sálu, umsitja mig, og þeir ed mér vilja hið vonda, tala um það, hverninn þeir fáí skada gjört, og umgángast ekki utan með svíkráðum; þá hugga þig með David við hjálpræði Drottins, og seg sem hann: Eg, Drottinn! bíð eptir þér, þú, Drottinn Gud minn! munt bænheyra! Og vit að hans almætti er auðveldt að gjöra til

skammar þann hrekkvísu, en stelsa þann fróma
 af hans hendi. En gleym því ekki að vera
 varfærinn í heiminum, því af honum er þeim frómu
 hvervetna hásti túinn, og það helst, nær hann
 er sem blidastur. Morgum hefur það að slisum
 orðid, að þeir hafa osmjeg verid. gésuic fyrir
 veraldarinnar hrósi, og flækt svo sinn sótt í henn-
 ar tál-sneru, er þeir hafa runnid á agn hégóma-
 dýrdarinnar, álifa og Heródes Agrippa, er
 hann ofmetnadist, nær hann heyrði að sóltid
 hrófadi hans málsnilli, Post. g. b. 12, 22. 23.
 Veraldarinnar loföthyr er þó fangtur féssjódur,
 hann má frammar gjera mig óttasleginn enn
 andvaralaufann; því þar sem heimurinn er hvað
 blidastur uppi eyrun, þar er opt og tíðum helst
 von á svikum og undirferli, sem áður er sagt,
 en meini hann það sama í hjartanu, sem hann
 talat þá með munnum, þá mætti eg þenkja
 að heimurinn elskadi það hans væri. Því er
 já hégómliga sinnadur, sem leitar eptir losi í
 hvors manns munni, og varla, edur ekki, fann
 hann Gudi að þóðnast, því hann verður þá
 að dansa eptir heimsins pípu; en Jacob segir:

Kap. 4, 4. að veraldarinnar vinsengi sé Guds óvinskapur, og hver sem veraldarinnar vinur vilji vera, sá verði Guds óvinur. Heródes vildi láta vitringana undirvísa sér um Jesúm, og snúa svo þeirra erindi heimum til falls, sem hann vissi þó annars, að var að tilbidja hann. Svo er þessa heims börnum það ekki nóg, að þau gjera sjálf hið vonða, heldur og einninn vilja þau sem flesta draga í sinn hóp, spilla þar á ofan annara góðum verkum, vidlíka og eitt áttu-mein fordjarfar það heila holdid, sem í kríng er, þá það nær um sig að grafa. Virðstu, Drottinn minn! að geyma mína sál frá því líku ráðaneyti, flapa í ofi öllum hreint hjarta, og lát ofi þjóna þér í hræsnislausri trú, og elskast innbyrdis í fálslausum kærleika, svo vér með þeim hreinhjortudu mættum fá að sjá þig augliti til auglitis um alla eyldið, amen!

11ta Hugvekja.

Um bæn og offur vitringanna.

Sem þeir höfdu ná konunginum heyrt, fóru þeir af stad. Og sjá, að stjarnan, sem þeir höfdu sed í austur-landi, gekk frammi fyrir þeim, allt þar til hún kom og stóð þar uppstí, hvar barnid var. En er þeir sáu stjornuna, glöddust þeir harla mjög, og gengu í háð inn, og fundu þar barnid með Maríu móður þess, féllu fram og tilbáðu það, og, að opnuðum sinum sjár-sjóðum, gáfu þeir því gull, reikelsi og myrru. Og Gud skipadi þeim í draumi, að þeir færi ei aptur til Herodem, og fóru svo annann veg aptur í sitt land.

Líka sem austurvegð vitringarnir fylgdu eptir þessari stjörnu, hverja Gud hefur sérdeilis þar til stíckad, að hún skyldi leidségja þeim til Bethlehem; svo átt þú, mín sál! að eptirfylgja þeirri föggu leidar-stjörnu Guds h. orða, er Gud lætur þér opinberast og fyrir augum lýsa.

Lát þessa stjornuna ljá þér fram úr myrkri
 syndana; en þú hlýtur þá að snúa hugfótins
 augum frá veraldarinnar vondum félkap, svo
 þú kunnir sjónit að festa á þessu blessada
 Guds orða ljósi, sem er þinn einka leidarvísir,
 frá hverjum þú átt ekki að víkja til hægri né
 vinstri handar, og svo muntu fá Jesúm þinn
 Lausnara og Frelsara fundid; eptir honum
 þarftu ei lánga leid að leita: gættu mín i hans
 musteri, og munt þú hann þar finna. Kristn-
 in heitir Guds hús, 1 Tím. 3, 15. henni
 hefur Jesús gefid það fyrirheit, að hann skyldi
 vera hjá henni alla daga, allt til veraldarinnar
 enda, Matth. 28, 20; inn í þetta Guds
 hús ertu, mín sál! þegar komin af Guds
 náð, fyrir hans orða frapt og leidarvísir;
 sjá til þú umgángist í þessu húsi, ekki svo sem
 fávísir, heldur svo sem vísir, skynjandi hvað vilji
 Drottins er, Eph. 5, 15-17.

Nú er hér líka eitt annað herbergi, sem
 Jesú tilheyrir, það er hjarta þitt, er hann
 helgadi sér til búðar í h. vatns-skirn. Skygstu
 grandgæfiliga inn í þetta hús, hvort Jesús er

þar búandi fyrir trúna, 2 Kor. 13, 5. Hafi ljós Guds orða náð þar yfir að stjarna, og innplanta þar slæga ávexti, sem eru: kærleiki, fegnudur, friður, þolinmæði, blíðleiki, góðgírni, trú, högværd, hreinlifi, Gal. 5, 22. 23. Þá er Jesús Krístur þar inni búandi; en fínnir þú þetta ekki hjá þér, heldur þar þvert á móti: ágirni, ofund, vantrú, hræfni, hatur, sundurþyðju, og fleira þessháttar, þá er Jesús burt vífinn; því það máttu fyrir víst vita, að ei vill hann né kann, að eiga þar sels með óhreinum ofnum, það er, saurugum holdsins girndum. Þessa vo-gæsti verður þú út að reka, viljir þú Jesúm herbergja, því ambáttarinnar sonur skal ei erfa með syni hinnar frjálfsu, Gal. 4, 30. Abraham rak burt ambáttina með hennar syni, þá hún vildi drottna yfir Sara, 1 Mós. 21, 10; gjer eins við holdsins skadligar girndir: reik þær út í audn, er þær vilja drottna yfir andanum; því hvorninn kann Krístó að koma saman við Belial? edur hvoft samlag hefur ljósid með myrkrinum? 2 Kor. 6, 15.

É annann máta merk, mín sát! að þessir
 vitringar færðu barninu Jesú vegligar fórnir.
 Nú þótt hann vilji ekki af þér þiggja líkamligar
 fórnir, fyrir sjálfann sig, þá áttu ei að síður,
 að offra honum andligum fornum, svo sem
 David segir: Ps. 50, 14. Offra þú Drottni
 lofgjörðinni og gjald þínum hærsta þín heit.
 Vitringanna offur var gull, reikélsi og
 myrra; við gullid er trúnni samlikt í Guds
 ordi, 1 Pét. 1, 7, því svo sem gullid reynist
 í eldinum, svo prófast og eblist trúin í mótgáng-
 inum; gullid er hið fémætasta af jafdarinnar
 málum; trúin er hið allra dýrmætasta í
 vorum Kristinnadómi, já, hún er alls Kristinn-
 dómshins líf, því á trúarinnar er ómeguligt
 Gudi að þóðnast, svo sem Páll, Ebr. 11, 6.
 segir. En það er sorgin, að trúin vor vill
 mjög svo veikjast og bila, þegar á þarf að
 reyna, nær Guds hjálp er ekki fyrir augunum,
 jafuvel þó vér megum margsinns þreifa á því,
 að Gud hefur ótal vegi og til hjálpar, þar
 sem vor skammsýnu augu sjá engann. Mik-
 ill er veikleiki og vanmáttur minnar trúar, er

mig ástríðir; en þú, minn Jesu! sem hefst þeckir hvors eins vankvæði, lát þó þennann líttlogandi horinn ekki útsloekna, heldur virðstu að blása þar að með þínum H. Andá, svo það ljós-kornid, er þú sjálfur tendrad hefur í mínu brothætta leikféri mætti vardveitast fyrir þinn náðar frapt, sem þú hefur lofad að láta fullkomnast í breiðleikanum, 2 Kor. 12, 9. Með reikélínu teiknast bænir Guðs barna, svo sem segir í Op. b. 8, 4. að reikur reikélísins af bænum þeirra heilagu hafi gengid upp af hendi Engilsins fyrir Guð, það er, Engils hins mikla ráðs, Jesú Christí, sem gífur til bæna allra heilagra sína árnán og fyrirbón, í hvorrar frapti að vor bæn lýptir sér í hæðirnar, og þrengir sér í gégnum skjín fram fyrir náðar auglit Guðs, fyrir hverjum hún er sem sætur ilmur, enn þá betur luktandi, heldur enn flæða ilmur Jacobs, 1 Mós. 27, 27. fyrir Issaaks vitum. Þetta reikélíð áttu, kristinn madur! að leggja uppá það himneska reikélís altarid, Jesúm Krist, svo það megi upptendrast með eldi af himni, það er H. Andá sem

er andi bænarrinnar, Zach, 12, 10; og mun aptur ofanftiga til þin af hæðum bleffud endurnæring og hjálp í ellum naudum, því Drottinn segir sjálfur fyrir Davíðs munu: Ps. 50, 15. Afkalla mig í neyðinni, eg vil frelsa þig, og þú ftalt vegsama mig. Myrran, sem hefur beiftaan smek, en gífur þó fæta luft, og var brúfud hjá þeim í austur-álfunni til að varðveita framlidin líf frá forrotnan, má merkja deyðingu þess gamla mannsins, og lifgun þess nýja. Þetta er ein beiftja holdi og blóði, en þó fæt ilman fyrir Gudi, og honum hin þægasta fórn, nærst trúnni á Jesúm Kríft. Þetta offur áttu, kríftin fála! Gudi dagliga að færa, því dagliga eigum vér kappföfta, að láta af illu og læra gott að gjera. Holdid girnist í móti andanum, og andinn í móti holdinu, segir Páll, Gal. 5, 17. svo þar er eins líf annars daudi, svo lengi sem holdid lifir og drottnar í mannsins limum, þá er sálin daud í syndunum. Viljir þú því að endin lifi í Gudi, þá krossfest holdid með þess girndum og tilhneigíngum, Gal. 5, 24. svo nýi mad-

urinn megi þjóna Christó og elfa hann í óforgengilegleika; sem Páll kómfir að orði, Eph. 6, 2. Það er: í stöðfestum ásetningi og hreinum hjartans einfaldleika. Við myrruna má krossinn líka samlikjast, sem er holdinu beiskur, en gefur þó af sér fríðsamliganu ávext réttlætisins, Ebr. 12, 11; þá er holdið réttlíga krossfest, er það nær ekki að moglei móti Gudi, undir krossinum, heldur að vér tökum hann uppá oss, í ljúfu umburðarlyndi, og fylgjum Jesú eptir, Matth. 16, 24. Þetta þrefalda offur áttu í anda Drottni að færa, og muntu uppfæra þar af ávext himneskra gæða, því hvor hann sáir í anda, þá mun af andanum uppfæra eyðift líf, Gal. 6, 8.

Hér að auk segir Gudspjallamaðurinn: að Gud hafi skipað vitringunum í draumi að þeir færu ei aptur til Heródem, og hafi svo farid annaun veg í sitt land. Með þessu varð falsráð Heródis að engu, er hann undir lagði við vitringana; svo ónýtir Guds almætti vélræði vandra manna, nær honum þófnast, því ekkert ráð

dugir í móti Guds ráðum, hann fann að
 hendla þá vísu í þeirra flægvísku, 1 Kor:
 3, 19. og sundurdreifsa dramblátum í þeirra
 hjartans hugsan', Lúc. 1, 51. og frelsa þann
 fátæða af þeirra hendi. Þér, ó Herra Jesús!
 gefum vér öðs alla til offurs, með sálu og lífi;
 lát það af þínu litilæti verða þaknæmiliga
 meðtekið, og gef að vér, fyrir þá himnesku
 fórn, er þú offradir Gudi vor vegna, til sæt-
 leikans ilms, verdum fullkomnir og helgadir
 að eyðifú, amen!

12ta Hugvefja.

Um hreinsun Maríu.

Ög þá dagar hennar hreinsunar komu,
 eptir Mósis's lofum, hófðu þau hann til
 Jerúsalem, uppá það þau létu hann koma
 fyrir Drottinn, svo sem skrifad stendur
 í logmáli Drottins: Eld allt karlkyns,
 það er fyrst opnadi sinnar móður kvid,

pá skyldi kallast Drottinn helgæd, og að þau gæfi offrid, eftir því sem segist í lög- máli Drottins, tvær turtil-dáfur, edur tvær úngar dáfur.

Í Mósis lögum 3 Mós. 12. setti Drottinn fyrir barn-sængur kvinnurnar vissann tíma, er þær skyldu heima vera, eftir sinn barn- burd, áður enn þær gengu til mustersins, sem var alls 40 dagar, ef hún átti svein-barn, en tvöfaldann tíma, ef hún átti mey-barn, um hvorn tíma hún kalladist óhreinn, ekki að kon- urnar væru þá öðrum óhreinni í Guds aug- liti, heldur var þetta nokkurðonar útvortis síð- semdar regla, hvar með teiknast átti sá synd- anna saurugleiki, sem öllum osk er meðfæddur, hvar um David talar, segjandi: Ps. 51, 7. Í syndinni em eg fæddur, og í syndinni tók mín móðir við mér. Konan átti að vera óhreinn í sju daga til þess barnid var umflorid, hvar með það var inntekid í Guds náðar sátti- mála, en síðan kalladist hún að vera í blóði sinnar hreinsunar, til þess að hún offradi fyrir

sinni hreinsun í musterinu. Þetta hefur nokkra líkingu vors ásigkomulags: vér fæðumst dandir í syndunum, en í skírninni (sem komin er í stað umskurnarinnar) hreinsumst vér af meðfæddum andligum saurugleika, þó svo, að við oss loda spillingarinnar menjar allt svo lengi að vér verðum ekki leyslir frá líkama þessa danda, og ferðir til þess musters, sem ei er með hendum gjort, 2 Kor. 5, 1. Þegar Eva hafði brotið Guds legmál, svo væntanlegt var, að hún mundi fæða bern eptir sinni mind, þá fékk hún þá ávísun af Gudi: að hún skyldi fæða sín bern með sótt og harmkvælum, 1 Mós. 3, 16. hvað hennar dætur hafa eptir hana í arf. telid; og þó þetta væri þúngur dómur, þá var hann þó réttvis, því hann má vel minna oss á það, hversu að vér, vegna syndanna, fæðumst til eymdanna, þar vor inn-gangur í heiminn flédur með sorg og harmkvælum, og vor fyrsta raust er grátur og vein, hvar eptir vér síðan erum undirorpnir fjúkdómum, og allskyns ánand, allt til þess vér leggjumst aptur í skaut vorrar móður, jardarinnar. Þetta

(sem annað) sýnda straff, bættist aptur með þeirri ávísan, sem María fékk af Drottni, fyrir Engiljins bodan: Ad af henni ætti að fæðast það heilaga, er Guðs Sonur skyldi kallast, Lúc. 1, 35. hvers að allar ættir njóta, því hann var það sæðid, í hverju að þjóðirnar bleffast, Gal. 3, 8.

Þvofaldt kyrkju-erindi Mariu greinir Textinn; það fyrra, að hún stíckadi sitt barn Jesúm framm fyrir Drottinn; það annað, að framleggja það venjulega hreinsunar ossur. Svad því fyrra víðvísur, þá stalt þú, min sá! þenkja þar út af, að Jesús Kristur er sá sanni frumgétningur, með gamla testamentisins frumgétningum fyrirtíndadur, fyrir hvern víð erum ordin frumburdur Guðs stépnu, Zac. 1, 18. og honum velþokud, eins og frumgétinn sonur sínum fedur. Eg var fláinn af móður lífi í heim þenna, dandur í syndumum, og barn reidinnar, Eph. 2, 3. en þú, minn Jesú! ert fæddur heilagur, hreinn og frástíllinn syndurumum, Ebr. 7, 26. og með því sama réðist bleffud bót á mínum eyndar-hag, svo eg fékk

nytt líf í Gudi, Eph. 2, 5. strax sem að fraptur þíns dýra blóðs drap yfir mig í h. skín, og helgadi mig Gudi til æfinligrs eigindóms, að burt-hreinsundum mínum meðfæddum saurindum. Blessadur sértu, þú himneski frumgétningur meðal margra brædra! hverja þú hefur gjört þína samarsa að eyllífri dýrd, Róm. 8, 17. En hvað áhrærir þvennanna hreinsunar offur, þá áttu þær, nær þeirra hreinsunar dagar voru úti, að frambæra vetur-gamalt lamb til brenni-fórnar, en eina unga dúfu edur turtil-dúfu til synda-offurs; en átti konan ekki lambid, þá skyldi hún frambæra tvær turtil-dúfur, edur tvo dúfu unga, aðra til brenni-offurs, en aðra til synda-offurs, 3 Mós. 12. Bitanligt er, að ei þurfti María að offra fyrir sinni hreinsun, svo sem sú, er gétid hafði sitt barn af synsamlign sædi, því sitt barn gat hún af G. Andá, Matth. 1, 20. og hennar Sonur var já sami, sem sjálfur var kominn að útleggja hreinsunar-offur fyrir allann heim; samt vilði hún hlydnast þessu lög máli, til þess að votta sitt hjartans þack-

læti við Gud, er virðti hana þess, að verða móðir að hans eingétna Syni. María offraði ekki því veturgamla lambi, sem ákvarðað var í legmálinu, heldur dásu í þess stað (eins og þær fátæku konur áttu að gjöra), en hér færði hún með sér eitt annað lamb, það var Lambid Guds, sem bar veraldarinnar syndir, Jóh. 1. 29; hennar sonur Jesús Krístur, er síðan var upptendradur á eld-glæðum gudlig-
var reidi, á krossins altari, og keypti ofs undan Gudsreidi eggi, ekki með fim síklum eins og frum-
burðirnir voru með keyptir í gamla testament-
inu, heldur með sínu egin blóði, 1 Pét. 1, 19.

Af því sem nú er sagt, skalt þú, krístinna maður! þér til lærðóms taka, að þú þackir Gudi fyrir þau born, er hann gífur þér; þau eru Guds gjof, segir David, Ps. 127, 3. og sá ríkdómur, sem ofs fylgja á inn í Guds ríki; því ber honum þacklæti hér fyrir. Ewa þrífadi Lea Drottinn, þá henni gáfust born, og er hún fæddi Júdum, sagði hún: 1 Mós. 29, 35. Því vil eg þacka Drottni; og til frel-
ari minningar, þá lét hún nafnid barnsins svara

Þessu, því Júdeas þýðir meðfénnara. Þagran loffaung kvad Anna, er Samúel var henni fæddur, 1 Sam. 2. Því nærst áttu að færa barnid þitt til Jesúm; minnstu þess, er hann sagdi: Þeyfð bornunum til mín að koma, og bannid þeim það ekki, Marc. 10, 14; svo sem Gud gaf þér barnid, svo áttu það Gudi aptur að gæfa, eins og Anna sagdi: Eg gæf hann (Samúel) Drottni alla hans lífdaga, 1 Sam. 1, 28. En þetta skal gjerast, fyrst með yðugligri bæn til Guds fyrir barninu, og þar nærst með kristiligu uppfóstri, í aga og umvondun til Drottins, Eph. 6, 4. Það er víða síðvenja mæðranna, að leggja barnid á brjóst; en hvad sem um það lídur, þá legg barnid þitt á Jesú náðar-brjóst, lát það inndreka þá fliru mjólk hans blesfudu orða, og það strax á tómann magann, eptir því sem meguligt er, það er, áður enn það nær að verda samdauna þessum vonda heimi, svo það megi, ásamt með þrosta lífamanð, vara að náð hjá Gudi og monnum, Lúc. 2, 52. og mun barnid þar af leida farfæld í heiminum, og fullfælu í himn.

inum. O, þú trúfasti Herra Jesú! þig bíð eg af hjarta: virðstu að bera öll mín börn fyrir þínu miskunar brjósti og hjarta; teikna þau í þína lófa, Es. 49. 16. til æfinligrar bleffunar minningar; varðveit þau frá því vonda, og þegar þinn tími er, þá leid þau af þessum heimi inn á land lifandi manna, svo eg mætti samfagna þeim og þau mér, ásamt öllum þínum útvöldum, í himnaríkið dýrd og gleði ey-lifliga. Bænþeyr þad fyrir þíns nafns sakir, amen!

13da Hugvekja.

Um þann gudhrædda Simeónem.

Og sjá, að einn maður var í Jerúsalem, sá er Simeon hét, og þessi sami maður var réttlátur og gudhræddur, vöntandi eptir huggun Israels, og H. Andi var með honum; og hann hafði andsvar fengid af H. Anda, að hann skyldi eigi dauðann sjá, nema hann sæi áður fyrri Krist Drott-

ins; og hann kom af Andans tilladan í musterid.

Þær hér, mín sál! nokknd af Simeónis dæmi, svo þú ná megir Simeónis hlutskipti: hann var réttlátur maður og gudhræddur. Engin list er svo kostulig, og enginn lærðómur svo ágætur, sem það, að óttast Gud í allri hendlan, og varðveita hans veginn í frístilligu framferdi: öll mannlig ydja og ástundun er engu nýt, nema hún sé krydduð með Guds ótta, það er sú æðsta lucka er þú ná kanut; því Páll segir: 1 Tim. 4, 8. Ad gudhræðslan sé til allra hluta nyttsamlig, hafandi styrkheit þessa lífs, og hins eptirkomanda; því þó einn gudhræddur maður hafi ekki miklu veraldarinnar láni að fagna, þá er þó Drottinn hans hjartans hlutskipti, Ps. 73, 26. hvar við hann gleður sig í öllum sorgum og ánaudum, langtum betur enn veraldarinnar börn við sín auðæfi, því han veit að þessa heims mind forgengur, 1 Kor. 7, 31. en arfskipti gudhræðra er óvísuánligt og óforgengiligt, 1 Pét. 1, 4.

Þar fyrir, sál mín! ven þig til gudhræðslunnar, stunda það í lífnadinum, sem David um sig talar, segjandi: Eg held veginn Drottins og breiti ekki ógudliga í móti mínum Gudi, þvíad alla hans dóma hef eg mér fyrir sjónum, og hans bodordum fleigi eg ekki burt frá mér, Ps. 18, 22, 23.

Textinn segir: að H. andi hafi verið með Símeóni; þvílíkt er hin mesta heill og æra, er syndugur maður fá kann, því þó H. Andi búi ekki svo rifugliga, og svo að segja þreifanliga hjá monnum nú á dögum, svo sem á fyrri tímumum, þá fær hvert eitt trúad Guds barn svo rifugligar ástgjafir hans, sem það nokkurn tíma þurfa kann til sálhjálpur, og því segir Páll: 1 Kor. 3, 16. Vitid þér ei, að hér eruð Guds musteri, og það Guds Andi byggir í yður: og er þvílíkur maður einn andi með Gudi, Kap. 6, 17. og hefur sifeldann forsmæð eptirkomandi aldar, því H. Andi er pantur vorrar arfleifdar, Eph. 1, 14. og ber vitnisburð vorum anda að vér séum Guds börn, Róm. 8, 17; hann hefur huggun í mótlætinu,

gleði í sorgunum, styrk í freistingunum, og líf í dauðanum; því ef að Obededom's hús blessaðist meðan fátíðis orkin var þar inni, 2 Sam. 6, 11. miklu freamar mun bæði sál og líf bíða allskyns blessan af Guds Nuda íbúd og nærveru. En minnstu, krístinu vin! Þáls orða: Hann sem fordjarfar Guds musteri, hann minn Gud fordjarfa, 1 Kor. 3, 17; Þetta skýtur, þegar samvizkan er saurgud með vöndum lífnadi, hvar með G. Andi burtstyggið, og hjartad, sem á að vera hans musteri, gjerist ræningja bæli, þá sá óhreini andi nær að rífa þar inni í víðvitandi syndum og lestum; því segir Ritningin: Snertid ekkert óhreint, þér sem berid tær Drottins, Ef. 52, 11. Hvar af vér eigum að láta oss sagt vera, að hreinsa oss af öllum saurugleif holdins og andans, 2 Kor. 7, 1.

Freamar meguum vér af Textanum sjá, að það er ekki til forgæfis að þjóna Drottni: Simeon varðveitti vega Drottins í Guds ótta, og lét leidað af G. Nuda; svo vífadi honum andinn í musterið, til að sjá þar og skoda þá

Ísraels huggun, eptir hvortri hann í voninni bedid hafði, það er, Jesúm Krist, heimsins Laufnara. Þetta sama hlutskipti, þann þú, mín sál! að odlast enn í dag, ef þú gífur Guds Anda og orði rúm í þínu hjarta. Að sonnu funnum við ekki að sjá Jesúm með okkar líf-
amans augum, eins og Simeon, því hann er að syniligri umgengni vísiun frá heiminum; ei að síður funnum við í trúnni að líta og skoða okkar blesaða Laufnara með öllum sínum forþénustu velgjörningum, svo vel sem Simeon, því hann er okkur fyrir augum í ordinu uppmáladur, Gal. 3, 1; því segir og Postulinn: 2 Kor. 3, 18. Væt skodum allir byrti Drottins, svo sem í spegli með óhuldri ásjónu. Ísraels börnum ógnadi að horfa á geislumstrjálandi Mósis andlit, 2 Mós. 34, 33; en þegar eg með trúnni nær að horfa á Jesú Christi allra stærustu ásjónu, þá hverfur allur hjartans kvíði, því þar af standa þeir blesfudu náðar og miskunar geislar, er gleðja sálina, endurnæra hjartað, og freidstillta samvirkuna; því þessi dýrd Jesú ásjónu bodar það rétt-

lætid, sem dugir fyrir Gudi, til að afsmá allt mitt ránglæti, svo eg þurfi ekki í forsmán að útrekast frá hans augliti. Uppá þig mæni eg, minn sætasti Jesús! mínum trúar augum, þegar sorganna bylgjur að-dynja; lit þú þá, Drottinn minn! aptur til mín misfunar-augum þínum, og láttu þína ásjónu lýsa yfir mig, svo eg þíns hjálpræðis njóta megi bæði í lífi og dauða. Sæll var hinn gudhræddi Simeon, er hann fékk að sjá með líkamans augum alls heimsins Lausnara, og taka hann uppá sína arma, sem honum hefur mátt afslá sérdeillis hjartans gleði; en hvað sagði Herrann sjálfur við Thómam? Sælir eru þeir, sem ekki sjá og trúa þó, Jóh. 20, 29; ekki funni sú líkamliga sjónin á Jesú að hjálpa, nema sú andliga hefði medfylgt, en sú andliga hjálpar med fullum frapti þó hina vanti; med líkamans augum funni Simeon einasta að sjá hann, sem eina manneskju, en med trúar-augunum leit hann hann, svo sem hann er kominn var að gjöra syndarana sáluhólpna, 1 Tím. 1, 15; og í þessari sjóninni er mest sælan inni-

salin, jafnvel þó því sé ekki að neita, að sú lífamliga sjónin á Jesú hafi eblt og aukid gleðina í hjartanu hjá þeim Guðs mennum, sem hún heppnadist, hvað Kristur ávísadi, segjandi svo til Þerisveinanna: Sæl eru þau augu, sem sjá hvað hér sjáid, Lúc. 10, 23; samt hafa þeir merg og trapt sælunnar, sem hafa Jesúm fyrir sitt hugskots augnamid, og fadma að sér hans dýrmætu forþénuðu með ornum trúarinnar, jafnvel þó þeir fái ekki að sjá Jesúm með holdsins augum. Hinir, sem ekki vilja trúa á Jesúm, nema þeir sjái hann eins og Thómas, eru eins og þeir, sem ekki vilja trúa, nema þeir sjái teikn og stórmærki, Jóh. 4, 48; en þessir gefa Guðs Múda og orði dýrdina, og láta það alla verkunina hjá sér hafa, þó sýnilig teikn vanti, því þeir hafa sjálfann hjarna trúarinnar, hvor að er öruggt traust þeirra hluta, sem maður vonar en sér ekki, Ebr. 11, 1; það er þeim nóg, að þeir fá að sjá Jesúm í anda hér í náðinni, og skulu síðan sjá hann augliti til auglitis í dýrdinni. 1 Kor. 13, 12. Þegar Stephanus píslar=

vottur var var í hel'gröttur, þá sá hann himininn opinn, og Guds Son standandi til Fæðursins hægri handar, Post. g. 7, 56. af hvorri sjón hann hrestist í hjarta, gæf gláður móti daðanum, befallandi sinn anda í Frelsara's hendur. Þar sem þú, sál mín! hefur þín trúar augu fest á Jesú, þá þarftu eðlert heimsins aðkast edur árásir að óttast, og ekki sjálfann daðann; hitt er þér sómi að líða með þínum Frelsara, hvar til hann mun sjálfur styrkja þinn vanmátt, en þetta verður þér inngangur til eyllifrar gleði. Drottinn minn Jesú! uppsjúk þú augum míns hugskots, svo eg fái þau á þér fest, áður enn eg skal víð heim þennann stílja, og þá daðans myrkur formyrkva mín líkamans augu, þá gíf, Drottinn! að trúar augun mættu sem allra augljósast sjá þig, svo sem þann, er fyrir mér hefur himininum upplófið, og situr til Fæðursins hægri handar, reidubúinn að taka mína sálu í þinn útbreidda misþunar-faðm, svo eg eðlast mætti að sjá þig og flóða, fyrir utan alla fluggsja, um aldir alda, amen!

14da Hugvekja.

Um loffaung Símeónis.

Ög þá er foreldrarnir höfdu barnid Jesúm í musterid, að þau gjördu fyrir honum eptir síðvenju lofmálsins, þá tók hann hann uppá sína armleggi, lofadi Gud, og sagði: Nú láttu, Drottinn! þjón þinn eptir ordum þínum í frídi fara, því að mín augu hafa sed þitt hjálprád, það þú tilreiddir fyrir öllum þjóðum, ljós til uppbirtingar heidnum þjóðum, og til dýrðar þíns fólks Ísrael.

Þátum okkur, mín sál! þenkja hér eptir með sámi ordum, og merkjum fyrst: að þá Símeon hafði tekið Jesúm uppá sína arma, lofadi hann Gud, og sagði: Þát þú nú, Drottinn! þjón þinn í frídi fara. Saddur lífdaga hefur hann talad þessi ord, hann hafði lengi þreid eptir því, að mega sjá Messíam, og sem hann hafði það fengið, og Jesúm uppá sína arma tekið, þá vill hann seginn deya, því hann girnist nú ekkert

framar, er hann fá kunnir í heiminum; og svo er hver einn lyndur, að hann vill feginn leyfast hédan, og vera með Christó, Phil. 1, 23. Sá sem sín trúar augu hefur fest á Jesú, þar af fengid forsmæð eptirkomandi aldar, og þessir rétt þetta hævistar líf; hverfu að það er fullt stríðs og armæðu, og kann engann stadfastann frid að gæfa, svo Jóh. hefur sagt: Maðurinn af kvinnunni fæddur lifir stutta stund, fullur ónáðar, Jóh. 14, 1. Satan lætur aldrei af að stríða á Guds born, því hann gengur um Írting sem grenjandi Leon, leitandi að þeim, sem hann uppsvelgt fái, 1 Pét. 5, 8. Vitinn frid gæfur veröldin þeim, sem ekki eru af hennar hóp, hvervetna er þeim af henni búid hatur, óffókn og ýmislig erting. Hvað miklar óþyrðir vekur sá gamli Adam í hjartanu og samvirkunni, er hann stríðir móti andanum? og þessi ófridar hreggvidri skafa vora jafnefni tjaldbúð, æ svo lengi vör hljótum með hana að velkjast alla vora pílgríms reisu frá vögunni til grafarinnar, hafandi hvergi blifanligann samastad, Ebr. 13, 14.

Ad fara í friði má hér líka merkja, að leysast úr fángélfi (eptir því sem Textans orð merkir stundum). Hérvistar lífid er sem annad fángélfi, í hverju hjartad stynur og andvarpar: Eg vesæll maður, hvor vill frelsa mig af líkama þessa dauda? Róm. 7, 24. Fánginn hlýtur að sitja í fángélfinu, til þess að herrann gefur hann lausann; eðli funnum vér við þessa lífs armæðu að losast, fyrri en Drottins tími er að láta oss í friði fara. Sæll er sá, sem tekur með þolinmæði af Guds hendi bæði lífi og dauda, í þeirri trú, að hvert hann lifir eða deyir, þá sé hann Drottins, Róm. 14, 8. Þá hið fyrsta forum vær og verðum í ómeingudum friði, er vér hédan útleysumst; þá leggst holdið til rósamrar hvíldar í jerdunni, en sálin verður færd til þess eylista fridarlands, hvor Jesús Kristur hefur henni tilbúið óendanligann frid og fegnud, gleði og rósemd. Viljir þú nu, mín sál! njóta þessarar blesfudu fridar vistar, eptir þetta armæðu-fulla líf, þá stunda kostgæfiliga dæmi Símeónis: hann, með Guds ótta, í trú og von, beidd eptir

huggun Ísraels, og leyfstíft svo hédan í frídi. Allir þeir sem fríðinn elsta, lifa fríðsamlíga við náungann, gjöra engann fríð við sína sál-
ar óvini, varduveita Jesú fríðargjöf í trúdu
og þolinmóðu hjarta, bíðandi svo daglíga sinn-
ar burtfarar, til þess þeirra umskipting kénur,
þeirra útför af heiminum verður í frídi, svo
sem Jóhannes segir: Opínb. 14, 13. Sálir
eru, í frá þessu, þeir framlíðnu, sem í Þrottai
deya, já Andinn segir, að þeir hvíli af þeirra
erfríði.

Þar næst skulum við, mín sál! þenkja eftir
því, að Símeon kallar í Textanum Jesum Kri-
stum: ljós til uppþírtíngar heíðnum
þjóðum. Þedur vorir gengu forðum fram í
ófríjóssomum myrkra verkum, er þeir dýrkudu
stöckla og steina, og lífðu eftir innþírtíngu
blíndrar nátturu, hafandi ekkí að segja af Guðs
orda ljósi, þeir voru án Guðs í heiminum,
og fyrir utan Kríst, Eph. 2, 12. svo vorum
vér í þeim myrkra og reíðínnar þorn. Þessu
andlíga myrkri átti eftir að fylgja eyllíft kva-
la myrkur; en þar upprann eitt ljós af hæðum,

er lýsti þeim sem sátu í myrkoum dal og dauðans skugga, svo sem Esajas fyrirsegdi, Es. 9, 1. Það er Jesús Kristur, sem er ljómi Föðursins dýrðar, Ebr. 1, 3. og er ordinn upp-
birting heidsingjanna. Hann lætur ljós sinna
orda upplýsa myrkur vors hugstots, og greiða
vora fætur fram úr villudómsins myrkri, á
veg friðarins; ljós sinnar mistunar lætur
hann gleðja og hugsvala vorum hjertum, í
ellum sorgum og ánaudum; ljós gudrækninnar
tendrar hans Andi hjá ellum þeim, sem af
honum stjórnað láta; ljós eyllifrav gleði gæfur
hann síðan þeim, sem ganga í ljósinu, og
láta ei myrkurinn handla sig. Láttum oss í minni
loda áminningu postulans: Þér vorud forðum
myrkur, en nú erud þér ljós í Drottni, gángid því
svo sem ljóssins born, Eph. 5, 8. og þenkjum
eðki, að það sé nóg, að Gud hefur kallað oss
til síns dásamliga ljóss, ef að vér hofum, aptur
að nýu, hlut í óstrjóssumum myrkra verkum,
því þeir sem eptirfylgja girndum holdsins, og
láta syndina drottna í sínum limum, þeir eru
eðki ljóssins heldur myrkfranna born; þó Guds

orda ljós sé fyrir þeim tendrab, þá nær það ekki að skína inn í hjartad, því vantrúar og athugaleysis fluggi útibyrgir þess birtu; fýsn augnanna, girnd holdsins og drambsamnt líferni, 1 Jóh. 2, 16. glepur fyrir augu þeim, að þeir fá ei ratað ljóssins veg, verda síðan myrkirinu samdauna, svo þeir koma ekki til ljóssins, svo þeirra verk straffist ekki, af því þau eru vond, Jóh. 3, 20. Þar fyrir, svo sem gæðska Guds hefur frelsað oss af valdi myrkra-
anna, svo látum oss afleggja verkin myrkra-
anna, og gangum í ljósinu; látum Guds ord lýsa oss, í öllum líferniss athofnum, svo hvænær sem dandans myrkur yfir oss falla, að vér, fyrir leidarvísir ljóssins, mættum gegnum þau rata inn á það eyðisa ljóssins land. Þess unn þú oss öllum, blessaði Þjófanna Bæðir! fyrir Sonar þíns forþénustu, amen!

15da Hugvefja.

Um spádóm Simeónis út af Christó

Og Jóseph og hans módir undrudust það, hvað af honum sagdist. Og Sime-

con blessaði þau, og sagði til Maríu hans móður: Sjá, þessi mun setjast til falls og upprisnu margra í Ísrael, og til merkis, hverju í móti mun mælast. Og eitt sverd mun þrengja sér í gegnum þína sál, svo að augljósir verði hugskots þánskar margra.

Mín sál! færum okkur þetta í nýtt gud. ræfiliga, okkur til sáluhjálpligrar uppbyggingari. Verdt var það, þó Jóseph og María undrudust það sem þau heyrdu af barninu Jesú, bæði fyrir og eftir hans fæðingu. Og hvað skyldundrunarligra vera mannligum skilningi, enn sá mikli leyndadómur, að Gud er opinberadur í holdinu? 1 Tim. 3, 16. Víst skyldir þú, sál mín! með hjartans forundran dádast að þeirri grunnlausu miskun Guds, að hann þyrmdi ekki sínum eingétna Syni, heldur gaf hann út Róm. 8, 32. í fívol og krossins dauða, þér annri og syndugri til sáluhjálpar. En það er lífa, á þinn hátt, forundrunarverdt, sem Simeon um spáir, og spámadurinn yfir klagar: Ad sá dýrmæti grundvallar steininnu í Zíon,

Ef. 28, 16. er af uppbyggjendum burtkastad-
 ur, Ps. 118, 22. og ordinn að ásteitingar
 steini, Ef. 8, 6. Þessi grundvallar steinninn
 er vor bleffaði Endurlausnari Jesús; yfir hann
 og engann annann er grundvollud og bygd
 vor sáluhjálp, 1 Kor. 3, 11. Hermuligt er
 þá til þess að vita, að hann stuli mérkum til
 fallis verða, og sú hjálpræðis heilan, 1 Kor.
 10, 4. að einni hneirlunar heilu, Ef. 8, 6.
 En hverjum verður hann það? þeim van-
 trúðu, segir Postulinn, 1 Pét. 2, 7. Þist var
 þó þessi steinn harla angljós, því svo berliga
 opinberaðist Jesús Gyðingum, með guddómlig-
 um táknum og stórmerkjum, bæði í ordum og
 verkum; en fyrir því þeir vildu hvorki trúa
 hans ordum né verkum, forektudu Guds ráð
 gegn sjálfum sér, Luc. 7, 30. þá hafa þeir
 steitt sig svo á henum, að þeir hafa ekki bedid
 enn bætur þeirrar hresunar. Vidlíft hendir
 þá enn í dag, sem reka sig á orðid, og þar
 ei á trúa, hvar þeir eru uppá settir, 1 Pét.
 2, 8. Það eru þeir, sem ekki gefa Guds ordi
 ráðm í sínu hjarta: þeir sem heyra það orðid

af frosðinum með þúngum eyrum, svo það nær ekki að innræstast í hjartanu; þessir með-
 kenna Jesúm með ordunum, en burtkafta hon-
 um með verkunum, er þeir elska og ydka synd-
 ir og lesti, og líta ekki minning hans dænda
 deyða í sér vondar tilhneigingar; þessum verð-
 ur Jesús til falls; því hverninn kann sátt-
 málaðs blóð að koma þeim til nota, sem það
 fótum troða með ydrunarleysi og vondum lifn-
 adi? Svo er vantrúin þá freptug, að gjöra
 þá blessudu heilsubót, er Þadirinn sendi ellum
 heimi, að sálar ólífjau, og það sem sú eylista
 gjæðska hugdi ellum til sálshjálpur, það gjörir
 vantrúin sér til enn stærri fordæmingar. Vát-
 um því Gyðinganna dæmi osð að varnadi
 verða, því það er í Guds orði uppteiknad osð
 til víðvörunar; þar fyrir vér, sem látum osð
 þykja sem vér stöndum, sjáum til, að vér föllum
 ekki, 1 Kor. 10, 12. því til þess er Jesús í
 heiminn kominn, að hann mætti ellum að
 uppreisnu verða. Vér láum fallnir, og þessum
 allir hrasað meðal ræningja, sem var djöfuls-
 inn með finum her, er svipti osð vorum rétti

lætis flæðum, og lemsstræði ofþ dauðligum fár-
um, svo vér láum umveftir í voru eigin blóði;
en Jesús Kristur, Sonur Guðs, sagði til vor:
Þú skalt lifa, Ezech. 16, 6; hann dró ofþ
upp úr vorum faurendum, og setti vora fætur
á hells-bjarg, sem var sjálfur hann. Sæll er
sá, sem ekki hneixlar sig á mér, segir hann
sjálfur, Matth. 11, 6. já, sæll er sá, sem með
lifandi trú, trúir á þenna grundvallar steininn,
því hann skal ekki til skammar verða, 1 Pét.
2, 6; hans sáluhjálpar húsi er á bjargi byggt,
svo engin hörmunga né freistinga hreggvidri
sá því gráðad, og ekki port helvitanna, Matth.
16, 18. Gef þú mér, gæðsturíki Jesú! að
eg í allri áreynslu megi til þín flýa, og við
þig stöðjast og styrkjast, svo þinn kraptur í
mínum breiðflekka fullkomnist, 2 Kor. 12, 9.

Gramar segir Simeon: að Jesús muni
settur verða til merkis, sem móti
muni mælast. Þíft var hann af Drottni
uppsettur til stríðs-merkis öllu fólki, Ef. 11,
10. og sigurhrófunar teikn, um þann sigur,
er hann vann yfir öllum vorum óvinum; en

min vegna gjordist hann eitt mótmælið skotmál, þegar hann þoldi brislyrði, formælingar, offóknir og allskyns kvalræði, þvar með hann bætti fyrir öll mín mótmæli og óhlýdni, gegn Gudi og hans legmáli. Minnstu, mín sál! á hann sem þollif mótmæli þoldi, Ebr. 12, 3. og lær af honum, að lifa með þolinmæði heimfins aðkast, þvar með þú lifist ekki einasta hans signudu móður, (hvorrar hjarta að ángistarsinnar sverð í gegnum smaug, þá hún mátti horfa uppá hann alblóðugann á krossinum) heldur og einninn sjálfum honum, Guds og Maríu Syni, en ef vér lifum með honum, segir Páll, þá munum vér með honum rífa, Róm. 8, 17. Herra Jesú! virðstu að uppreisa mig svo úr syndanna saurendum hér í lífi, að eg kunni síðar meir, fyrri þína forþénustu, úr grofinni uppreisna og framganga til líffins uppreisnu Þér með Godurnum og heilögum Anda, sé lof og dýrd að eylífu, amen!

16da Hugvefja.

Um Önnu spákonu.

Ög þar var Anna spákona, dóttir Phanáels, af kyni Afþer, hún var komin til ára sinna, og hafði lifað í sjö ár með sinum eignar-manni, eptir sinn meydóm, og hún þar ná ein eekja, hafandi fjóra vetur um áttæðt, hvor ed eigi géð úr musterinu, þjónandi Gudi nótt og dag, með fóstum og bænahalði. Þessi géð og samstundið þar að, og þrisadi Drottinn, og sagði af honum til allra þeirra, sem lausnarinnar vonuðu til Jerúsalem.

Hér höfum vér á Önnu spákonu ágætt eptirdæmi hreinlísins: Gud hefur kallað oss, eeki til óhreinleika, heldur til helgunar, 1 Thess. 4, 7. því hann elskar skirlift hjarta, og hreinsferdugt liferni, sem allir þeir stunda eiga, er Gudi vilja þóðnaft, bæði í ektaskapnum og einlífinu. Ektaskapurinn er heidurlig og heileg stétt, Ebr. 13, 4. því á hún hverki í upp-

þyrjauinni né framgáninginum að fleckast með lausúng eda lostasemi, leyut edur ljóst, skuli hjónabandid Gudi þægt vera; miklu heldur eiga, svo vel þeir, sem það uppþyrja, sem hinir, er einlífið halda, að geyma sitt kér í helgan og heidri, 1 Theff. 4, 4. líka sem sá skírliði Jóseph, þá hann var árcittur af Pótíphars kvinnu, og sagði: Gvorninn skal eg gjera þetta vonda, og syndga svo í móti Gudi, 1 Mós. 39, 9.

Þessi Anna spákona var ein eckja. Einstæðingsskapur og eckjustand er að vísu aumt og sorgligt; en það er blesud huggun allra gudhræddra eckna og einstæðinga, sem halda sér við Drottinn með bindindi og bænahaldi, að hinn almáttugi vill þeirra málefni að sér taka, svo þegar hann lætur sín börn rata í þetta sorgar-stand, þá vill hann þeim þar með kénua, að leita allrar sinuar unadsemdar í sér sjálfum, vera svo fyrir þeim alla umhyggju, svo miklu betur enn nokkrir forsvars-menn, sem hann er þeim bæði máttugri og trúfastari; því þesur hann sterkann vara tekid fyrir því, að

gjera nokurt mein eðjum edur fedurlausum, 2 Mós. 22, 22. og sjálfur hjálpað þeim þráðliga með dásamligu móti. Gud uppvakti Boás til ásjár þeirri munadarlausu Rúth, Rúth. 3; hann sendi Elíam til eðjunnar í Sarepta, henni til bjargar og bleffunar í hallærinu, 1 Kóng. 17; sjálfur Jesús hrærdist af innstu medaumkan yfir eðjunni í Naín, og bætti alla hennar sorg, er hann uppvakti hennar son af dauda, Luc. 7; svo það sannast margfalðliga, er David segir: Ps. 68, 6. Ad Drottin sé dómari eðnauna, og fadir fedurlausra.

Gramar segir í textanum: ad Anna hafi ecki víkib úr musterinu, þjónandi Gudi nótt og dag með festum og bænahaldi; líka talad af Jesú til þeirra sem lausnarinnar bidu. Sér af má sjá, ad þessi gudhrædda kvinna hefur dvalib stadfastliga í musterinu, og jafnvel gífib sig þar til nokkrar þjónustu; svo sem ráða má af ritningunum, 2 Mós. 38, 8. ad nokkrar konur hafi gjort: og víst hefur hún; verib þar dagliga við tíðir. Það sama girnist David

hjartanliga, og því segir hann: Ps. 27, 4. Eins þá bid eg af Drottni, það sama þægi eg gjarnan, það að eg mætti blífa í húsi Drottins mína lífdaga, til að skoda þá ágætu þjónustugjerd Drottins Guds, og að vitja hans musteiris; og þetta hefur hans sálar gleði verið, því segir hann annarstadar: Ps. 122, 1. Af því þá gled eg mig, að til mín er sagt: að vér skulum innganga í hús Drottins. Þetta heilagra samkvæmi er sem figura þess eylísa Sabbats í þeirri himnesku Jerúsalem, undir hvað vér eigum ofð að búa, með guðræfiligri þjónustugjerd í eindrægni andans, í Drottins musteri, hvar hjertu og tungur Guds barna eru sem samstilltir strengir, í herpu Guds lofgjorda, hvar af að sætur hljómur uppleggur í himininn fyrir eyru Drottins; því hefur hann sinni himneskri náð og blessan heitid þessu samneyti sinna barna, er hann sagði 2 Mós. 20, 24. við Mósen: É hverjum stad sem eg fícka að vera skuli minning mínar nafns, þágangad vil eg koma til þín og blessa þig. Sér að auk eigum vér í öllum stöðum, honum að þjóna

med bindindi og bænrafni nótt og dag, að dæmi hins h. Davíðs, er segir: Drottinn Gud minn hjálpari! á nótt og degi kalla eg fyrir þér, Ps. 88, 2. Og enn þá: Drottinn! á náttar-þeli minnisti eg þíne nafn, Ps. 119, 55. Eðleiddi á hjartad að vera reidubúid, að upplýpta sér fyrir Drottinn á öllum tímum, svo mun hann láta sitt miskunar andlit skina yfir okkum, í vöku og svefni, nótt og dag, svo vér meigum með Davíð sagna yfir Guds vernd: Eg ligg og sef með öllu í friði, því að þú, Drottinn! alleinaasta hjálpar mér, það eg ótta- laust bygg, Ps. 4, 9. Gud gæfi okkur, minn sál! það, að sækja útaf á kvöldin frá okkar bænagjörð, og á morgnana uppvakna, til hans losgjörðar! víst mun Jesús gífa þá okkar hjartans herbergi, bæði í vöku og svefni. Hann ætti líka að vera okkar tíðasta ræðu-efni, að við ásettum okkur ekkert annað að vita, okkur til hjartans forlystingar og sálhjálpar, utan Jesúm Krist, og hann krossfestann, 1 Kor. 2, 2. allt þángað til við fáum lausn af líkama þessa dæda, og verðum færð fram fyrir stól

Guds og Lambsjóns, til að þjóna honum dag og nótt í hans dýrðar musteri. Minn elstuligasti Endurlausnari! Gef þú mér að hreinsast æ meir og meir af ellum saurugleik holdsjóns og andans, og þjóna þér með hreinu hjarta, svo hvonar sem holdligra ástvina aðstod dvin og þrýtur, og dauðans nótt yfir mig kémur, að þín blessud ást og trúfesti virðist mér þá bestu hjálp og huggun veita, svo eg komast mætti til þeirra gleði samvístanna með sjálfum þér, sem þú hefur mér fyrirbúið í ríki himnanna. Væðheyr það fyrir þíns blessada nafns sakir, amen!

17da Hugvekja.

Um heimreisú Jósephs og Maríu.

Ög er þau hefdu allt fullkomnad eptir lög máli Drottins, snéru þau aptur í Galílaam, til borgar sinnar Nazareth. En barnid róg upp, og styrktist í anda, fullur vísðóms, og Guds náð var með honum.

Min sál! lær hér af Jósephs og Maríu dæmi: ad viljir þú njótandi verða Guðs bleffunar til þinna húfs-stjórnar umfviða, þá byrja þau ekki fyrri, enn þú hefur áður goldið Guði sínar skyldur. Guðs otti á ad vera upphaf, mid og endir allra þinna athafna og útréttinga. Guðs bleffan er það, sem sedur þig og vermir, en ekki þitt erfidi og forfjón; því ef Drottinn byggir ekki húfið, þá erfida heir til einkis, sem það uppbyggja, Ps. 127, 1; því áttu aldrei svo til þinnar umfýflunar ad gánga, ad þú hafir ei fengid hana með þér, með bæni og guðræfni. Vát þér ei falla úr hiarta Lausnarans reglu, hér um hljóðandi: Veitid fyrst Guðs ríkis, og hans réttlætis, svo mun yður hitt annad tilleggjast, Matth. 6, 33. Vát því Guði fyrst sínar skyldur í anda og sannaleika, gæð síðan til þíns erfidis, og leita þinnar atvinnu í þíns andlitis sveita, eftir því sem þín fallan og rétt útheimtir, hafandi midt í þínum útréttingum Guð fyrir augum þér, í hvers hendi allir hlutir standa, Ps. 95, 4. svo munt þú hans bleffunar njóta, sem þér er betri enn tíu synir,

1 Sam. 1, 8. því hún gjerir einu ríkan á maðu, Drðskv. 10, 22; svo þar sem hinir hugsjúku eta sitt braud með hrygd og hugarvili, þar gæfur Drottinn það sinum ástvinum sósandi, svo sem David kénur, Ps. 127, 2. Besala því Drottins forsjón endalyktina, og tak með þeckum það, sem hann vill þét ávinnast láta, hvert það er meira edur minna, því hann á frjálft að útdeila ofs verk-þrælum sínum svo mikid og lítid sem hann vill; þess vegna eigum vér að læra, með Páli, háir og lágir að vera, nóg að hafa og stórt að líða, Phil. 4, 12. Það er og óbrygdanliga víst, að aldrei verður sá réttláti yfirgéfinn, Ps. 37, 25. að Gud hjálpi honum ekki með einhverju móti, sem um síðir skal þéna þeim til góða, er hann elsta, Róm. 8, 28.

Þetta, sem nú er sagt, átt þú, frístinn maður! í annann máta, að kénna barni þínu, nefniliga: að þú innrætir hjá því Guds óttann, sem er upphaf vísunnar, Drðskv. 9, 10. og allra góðra hluta, og síðan kénur því ærligt erfidi og handverk, hvar með það kunní að aflla sér

brauds og næringar. Þetta tvennt: Guds óttinn, og tilhlýðiligt erfidi, er það, sem sér hverjum fristnum er ómissandi: Guds óttinn aflar manni hans náðar og blessunar, en ydnin stodar hann til þess, að gæta lifað ærliga, sér og öðrum til uppbyggingar. Af þessari tvöfaldri rót sprettur ávortur allskyns blessunar, er madurinn síðan nýtur í sínum aldurðómi; þvíhvad madur nidursáir í æftunni, það uppskér hann í ellinni. Það er gamall orðsháttur: smæturinn sá sem kómst í kór, keiminn lengi eftir ber; það sem fyrst veitur innrætt í barnsins hjarta, það loðir þar lengst; því stýldi það eina sá úngi madur nema, sem honum gömlum væri sæmd að kunna. Nú er Guds óttinn og góðir síðir yfir allri kunnáttu, því enginn er yfir þeim sem Gud óttaft, segir Sýrach, Kap. 25, 13; því á þetta fyrst allra hjá barninu að innplauast. Það sem madur tekur inn á tómunn magann að morgni, það er vant að hafa mesta verfun hjá honum; því átt þú, fristinn madur! að láta barn þitt fyrst inntaka á morgni síns aldurs þá ófelfudu

mjólt Guds orða, svo hennar fraptur meigi framvegis mest ráðin hjá því hafa. Kénn því af Guds orði, að elska Jesúm sinn Lausnara, sem því og öllum heimi er gjordur af Gudi til vísdoms, réttlætis, helgunar og endurlausnar, 1 Kor. 1, 30. Kénn því að hata syndir og lesti sem hoggorm, einkum þær til hverra þú kant að sjá þess nátturu helst hnegjast vilja; en elska dygdir og mannfosti. Þetta áttu að brina fyrir barninu dagliga, svo það fái stad í þess hjarta, áður enn saurugar holdsins girndir ná sér þar hreidri. Því ef úngmennid nær fyrst að nema aðskiljanliga ótugt, blót og vondann munnsofnud, og það fær fullann smeck þessarar veraldar, þá mun torveldara veita, að afþurka þessi óklárindi, svo ekki ásjái, sérdeilis þar náturen er allt þ hneigd til hins vonda. Barninu Jesú jókst vizka og náð hjá Gudi og mennum: viljir þá að þitt barn verði líft haus imind, eptir því sem þessa lífs veikleiki þolir, þá sjá í þess hjartans afur sæði kristilígra dygda, hvar af síðan spretta æ meir og meir andans ávextir, sem

afla því náðar hjá Gudi, og vináttu hjá monnum. En þó, færa barn! ef þú girnist nokkud að læra, þá byrja á upphafi vísunnar, sem er ótti Guds; tem þér Guds h. ord, og hald þér við þess reglu, í trú, hlýðni og auðsveipni; þá hefur þú þegar byrjad þann beinasta veg til allrar blessunar, á hverjum að Jesús Kristur, sem þinna vegna er barn ordinn, mun þín ungdómur gr styrkja, og þína ætlu uppfæða, svo þú dafna megir, til mælis fullkomins aldurs Krists, Eph. 4, 13. Gíf þú, Herra Jesús! börnunum af þínu blessada dæmi, allskonar kristinnðómis dygdir að læra, og lát þau í þeim somu eblaft og þróast, svo þau mættu verða þínu nafni til lofs og dýrðar, um tíma og eylifð, amen!

18da Hugvefja.

Um vitrun Jósephs.

En þá þeir voru burtfarnir, sjá, að Engill Drottins vitradist Jóseph í draumi,

og sagði: Statt upp, og tak barnid og móður þess til þín, og flið í Egyptaland; og vert þar allt þágangad til eg segi þér, því að það er eptirkomandi, að Heródes mun leita barnsins, að fyrirfara því.

Min' sál! hugleid hér út af grandgæfiliga náðarsama Drottins gæðsku, í því að frelsa þann réttláta af hendi þeirra ógudligu, svo þeir náí ekki að gledja sig yfir honum; því svo sem hann frelsadi hér sinn elskuliga Son Jesúm Krist, og sá honum farborda undan Heródis óssókn, svo frelsar hann og alla þá, sem fyrir Kristum eru orðnir honum vel þökkadir; því segir David: Drottinn mun hjá þeim standa og frelsa þá, hann mun í frá ógudhræddum frelsa þá, og þeim hjálp veita, því þeir treysta á hann, Ps. 37, 40. Um þetta sama komst David sjálfur að fullri raun, því svo dásamlega verndadi Drottins almætti hann, í þeim óssóknum er hann mætti af Saul konungi, 1 Sam. 23, 24, 26. Kap.; eins undrunarliga frelsadi hann Ísrael af undirokan og of-

sókn Pharaónis, 2 Mós. 14. Ezechiam af valdi Benachérib, 2 Kóng. 19. og svo flytur Drottinn undarlíga sína heilaga, Ps. 4, 4. og lætur þá ekki þeim ógudlígu að bráð verða. Við þökkum megum við, sál mín! kannast á sjálfum okkur; dásamlíga hefur Andi Guðs leidd okkur hjá heim síns hrekkja stigum, og forvarað okkar líf í margfoldum háttasemdum. Guð gæfi, að við þar eptir værum gegn og hlýðin hans aðverun! en það megum við þó málíga játa, að þegar velgengnin gleður holdið, svo háttinn er ekki svo auðsén fyrir augunum, þá erum við svo seinþreytt til þess, að gegna Guðs Anda áminning, og þó hann kalli í hjartanu, þá er eins og við heyrum það gegnum svefn-læti andvaraleysisins. Guð vægi fásinnu minni, og gæfi mér þó svo að taka sinni náðar aðverun, að eg mætti um síðir frá öllum háttasemdum fullkomlaga frelsaður verða!

Jóseph fékk guðlíga vitran í draumi, að hann skýldi flya í Egyptaland með barnið Jesúm, svo hann mætti þar óhultur vera fyrir Heró-

þið árásum. Þvilíkar vitranir gáfust þrá-
 liga á fyrri degunum; en nú á degum þofum
 vér ekki að vænta eptir slíkum opinberunum,
 þær eru endadar og innfigladar með opinber-
 unum St. Jóhannis; þeirra gjerist ei heldur
 þorf, vér þofum það skrifada Guds ord svo
 ánægiligt vor á meðal, sem á að vera vor
 ráðgjafi; samt vilja draum-spekingarnir ekki
 vera þar með ánægdir, þeir ed reida sig svo
 á sitt draum-óra rugl, sem gudligar vitranir,
 hvar með þeir stýggja Gud, og leida sig og
 adra í villu, því þetta er ein tegund þess, sem
 Móses um talar, og segir að sé ein svivirding
 fyrir Drottnei, 5 Mós. 18, 12. Þvilíft er
 asguda-dýrkan, sem dregur hiartad frá Drottnei,
 og setur traust á svikul holdsins hyggindi.
 Þordast því þetta, fríðinn vinur! lær að þekja
 Gud og hans vilja, af hans h. ordi; það er
 þér miklu betri viðdómur, það skirir þér greini-
 liga, hverninn þú átt að þekja Þodurinn, og
 þann hann útsendi, Jesúm Kríft, sem er það
 eyliða lífid, Jóh. 17, 3. Lát þér þetta nægja,
 og varast að stýgnast með holdligri fýsn í

tíma og stundir, sem Gud hefur sett í sjálfs síns vald, Post. g. 1, 7. En viljir þá vita nokkud um þína hagi í framtíðinni, þá les hvað Guds ord segir þér þar um, sem er: að þú munir aldrei falla, ef þú treystir uppá Drottinn, Ps. 125, 1. Það er þér nóg, að þínir tímar standa í hans hendi, Ps. 31, 16. þó þú vitir þá ekki. Edur, seg mér: til hvers viltu vita þá? Þeir verða annadhvert illir eða góðir; sjáir þú þá fyrir góða, þá kann það að gjöra þig andvaralausann; en sjáir þú þá vonda fyrir, þá gjörir það þig hugsjúkann og orvæntingar-fullann. Því er best að varpa sinni áhyggju uppá Drottinn, Ps. 55, 23. sem alla vora daga hefur teiknad í sína bók, Ps. 139, 16; og svo kann fávilkan að verða þér að góðu, því hún aptrar þér frá ofmikilli áhyggju morgun-dagsins, en hvorjum degi nægir sin þjáning, Matth. 6, 34.

Engill Drottins vitradist Jóseph í svefni. Ekki fáum vér nú að sjá Englana, það geymist því eptirkomanda lífinu, hvar vér munum fá þá þekkt og sýnd augliti til auglitis.

Guds orða upplýsing er miklu oþlugri og
stadfastari enn Englanna opinberan, því djof-
ullinn kann líka að bregða sér í ljóssins Engils
mind, 2 Kor. 11, 16. og svíflja öð frá Gudi.
Þegar Saul konungur fór til fréttu við galdra-
konuna í Endór, um útfall tilstandandi orustu,
1 Sam. 28. eptir það, að Gud var frá hen-
um víkinn, þá opinberaði Satan sig honum
í Samúelís lífi, til að styrkja hann í vantrúnni
og orvæntingunni; og þó hann í það sinn
segði konunginum margt satt, þá var það þó
honum ekki nema til ofbóðs og skélsingar; svo
er hætt við að fara kunni fyrir þeim, sem
gleyma traustinu á Guds orði, en leita sér at-
hvarfs í úrheggnum brunnnum, sem ekki kunna
vatni að halda, Jer. 2, 10. Látum því, fál
min! Guds orð vera okkar ráðgjafa, hvað sem
til handa ber, uppá það megum við óhrædd
reida okkur, sem það segir. Látum það vera
ljós á okkar vegum, og lampi okkar fótum Ps.
119, 105. svo fáum við bezt sneidt hjá djof-
ulsins sneru, og öllu fátí. Það gæfi okkur

Jesús Krístur, og öllum sínum börnum, fyrir
síns eigin nafns sakir, amen!

19da Hugvekja.

Um reisu Jósephs og Maríu til Egyptalands.

Og hann stóð upp, tók barnið og móður
þess til sín um nótt, og fór í Egyptaland,
og var þar allt til dauða Heródis; svo
það uppfylltist hvað sagt er af Drottni
fyrir spámanninn, er segir: Af Egypta-
landi kalladi eg Son minn.

Þenkjum hér eptir guðræðiliga, sál mín! og
hugsum nú fyrst um orðsökina til Jesú út-
legðar; víst var hann heilagur, hreinn og frá-
skilinn syndarunum, Ebr. 7, 26. já, siálfur
Gud, sem öll konúnganna ríki hefur í sinni
hendi, og þó hlaut hann að slá úr einu kóngs-
ríki í annað. Orðsökin hér til var að sennu
Heródis grimd, er þenkti að svipta hann lífi;
en auðveldt var almætti Drottins að frelsa

sinn Son hér frá með edrum hatti: hann gat látið einn sinn Engil slá í hel hans stríðsmenn, og sett krók í hans nasir, eins og hann gjörði við Zenachérib, 2 Kóng. 6. 19; en vor blesðadi Lausnari var kominn í heiminn til þess að lida mótmælin af syndurunum, Ebr. 12, 3. svo hann þar með hjálpaði syndurunum. Því var orðsofin hin helzta til Jesú útlegðar hjá okkur, mín sál! við höfðum forþenad útlegð af fríðarins landi, frá allri Guds náð og miskun, og áttum að gista eylist kvalanna myrkur, vegna okkar synða. Eg hafði ráfað heimfins lasta-stígu, því átti eg, með réttu, að hneppast í eylifann þrældóm dauðans og Satans. Þessa útlegðar soð sagði Guds logmál á hendur mér, segjandi: 5 Mós. 27, 26. Belvadur veri þá, sem ekki gjerir allt það, sem stríðad stendur í logmálinu. En slíkar eyndir mínar lét Guds Sonur sér til hjarta ganga, og géf því mín vegna undir útlegðar ánaud, svo hann leysti mig af helvízkum útlegðar þrældómi, og útvegadi mér frjálfsann stad og fœdurland, í ríki síns himneska Fœðurs. Þyrkeypt=

ur varð þér þrællinn, Drottinn minn! er þú, hans vegna, hnepptir í útlegð þinn eingétna Son, í hvorjum þér alleina vel þóknadist, Matth. 3, 17. hvor og að alleina fullnægdi þínu legmáli. Blessaður sért þú, minn Jesús! sem með þínum offóknum og ónáðum, er þú leiddst í holdinu, hefur burttekið kvíða og óró minnar samvitzku! Því nú veit eg, að þinn og minn himneskur Tadir, mun aldrei gjöra mig rakann frá þínu misfunar augliti, þar sem þú ert í minn stad genginn undir ánaundar okid. Nú er mér það fyrir minnstu, þó veröldin megí hrjá mig og hrekja, því þó eg hljóti að velkjast í þessari hérviðar útlegð, hafandi ekki blísanligann samastad, Ebr. 13, 14. þá er mér það víst, að þessi útlegðar tími mun einhvern tíma enda taka, og eg færdur í mitt fædur-land, sem þú hefur mér búid og tilreidd í ríki himnanna.

Textinn segir: Að þetta hafi skéd til uppfyllingar Jósefæ spádóms: Jóf. 11, 1. Af Egyptalandi kalladi eg Son minn. Í hvorjum ordum að spá-

madurinn hefur haft Jesúm Kríst fyrir sitt angnamid, og í anda fyrirféd hans útlegd á Egyptalandi, hvor ed Israels fólk var forðum í útlegd haldid, af þúngum þrældómi Pharaónis, þá sendi Drottinn sinn þénara Mósen, sem útleiddi þadan fólkid, og géck fyrir því í gegnum þad rauda haf, sem Drottinn sundurklaus, svo þurruum fótum mátti þar yfir ganga. En þegar sá eyfisi Gud vildi frelsa ofs af Satans þrældómi, þá sendi hann einu annann þénara, er var miklu meiri enn Mósis, Jesúm Kríst sinn eingétinn Son, sem med sínum volduga armlegg þreif ofs af valdi myrkrauna og sundurklaus fyrir ofs þad rauda daudans haf, hvad hann byrjadi strax med sinni útlegd á Egyptalandi, og fullkomnadi síðan fyrir sinn dauda á krossinum. Yfir hann gengu Belials beckir, Ps. 18, 5. sem brúfandi sjáfar-bylgjur, og þar med upphurkadi hann haf gudligrar reidi, og vigdi ofs þar í gegnum þurran og frjálfsann veg, inn í þad himnesta Kanaans land. svo ert þú, min sál! frelsud af þeirri andligu Egyptó, af þrældómi og valdi allra.

þeirra, sem þig hetudu, Luc. 1, 74: og ert útvalin og fyrirþugud til þess eylista fyrirheitna fridar-lands; sjá til þig hendi ekki sama og Ísraels sonu, er þá lángadi aptur til fjot-katla anna í Egyptalandi, 2 Móf. 16, 3; hér eru adrir fjot-katlar: fýsn augnanna, girnd holdsins og drambsamt liferni, 1 Jóh. 2, 16. sem margir girnast, og gefa sig svo á ný undir ánaudar-sól þessa heimis hofðingja, sem drottunar í börnum vantrúarinnar, Eph. 2, 2. Lát þig ei lánga, mín sál! af Drottins mistunar landi, til þessara fjot-katla, lát ei holdsins munad deyfa hjá þér smeð og krapt Guds náðar sætleika; og þó þú megir bera hita og þunga dagsins, um eydimörku þessarar veraldar, svo þig kunni stundum bresta meðlætis endurnæring holdsins, þá stýd þínum barnar og trúar-staf á þá himnestu hjálpræðis helluna Jesúm, svo munu til þín fljóta vatns-straumar himnestrar hugsvolunar, af hverjum ef noður drekkur, þá skal hann ekki húngra né þyrsta að eylistu, Jóh. 4, 14. Þér kattu sýnast leiddin erduð inn á það fyrirheitna landid, en minn-

Í þess, að landið er gott, það flýtur ekki í
 mjólk og hunangi, heldur er það yfirdeggvad
 af vatns-falli lifanda vatns, sem framflýtur
 af stóli Guds og Lambsins, midt á strætum
 þeirrar himnestu Jerúsalem, Opín. 22, 1. Og
 þó óvinirnir fýni sig í því að verja þér inn-
 gaungu, þá vit, að Drottinn hefur þegar byrjad
 að gefa þá í þinar hendur: Þessa heims hefð-
 ingi er dæmdur, Jóh. 16, 11. Broddur
 legmálsins sljófgadur, 1 Kor. 15, 54. Þort
 helvitanna niðurbrotin, Matth. 16, 18. Daud-
 inn uppsvelgdur í sigur, 1 Kor. 15, 54. Minn-
 stu því þess, að þú gjörir eðlert samband við
 þessa fjandmenn, sem Jesús Kristur hefur þinna
 vegna að velli lagt; lát því þína trú vera sem
 Davíðs, er hann segir: Ps. 18, 40. Þú,
 Drottinn! munt undir mig leggja alla þá sem
 setja sig upp á móti mér, og þú gefur mér
 mína óvini á flóttu. Þú, bleffadi Herra! sem
 með þinni útlegð hefur opnad ofs veginn til
 þess eyfla fríðar-lands, láttu þitt ljós lýsa ofs,
 að vér kunnum þennann veg að ganga, svo
 að vér um síðir innkomnir í fædur-landið,

mættum með eyðisú sigurhrósunar versí þrifa þig og forlýsta oss um allar aldir, amen!

20ta Hugvefja.

Um barna-mord Heródis.

Þá Heródes sá nú að hann var gabbadur að vitringunum, varð hann æfa-reidur, og sendi út, og lét drepa öll börn til Beth-lehem, og í öllum hennar endimorkum, tvævetur og þadan af hngri, eptir þeim tíma, sem hann hafði átspurt af vitringunum.

Mord og blóðs-úthelling er ein hin mesta vidurstygd í Guds augliti, því setti hann það legmál strax endverðliga: Að hvor sem úthellti mannsins blóði, þess blóð skyldi aptur fyrir manninn úthellaft, 1 Mós. 9, 6. svo blóð átti ekkért annað að gilda enn blóð. Allt saklaust og réttlátt blóð úthellt hrópar í himnin, og svo sem kressi hefndar af Drottni yfir hinum blóð-seka, eins og Gud sagði við Kain;

Þín þróður blóð hrópar til mín af jorðunni,
 1 Mós. 4, 10. Og þó þessar blóðs-hefudir
 komi ekki alltid strax fram, þá auglýsast þær
 samt um síðir: Abner's blóðs var hefnt á Íó-
 ab, þá David var dauður, 1 Kóng. 2, 34.
 Spámannanna blóð, sem Gyðingar úthelltu,
 kom yfir þá ekki fyrr en eptir Kristi daga,
 svo sem hann fyrir segir þeim hjá Matthæð,
 Kap. 23, 35. Þvílíkar blóðs-úthellingar eru
 nú ekki svo almenniligar í voru landi; en til
 hins mættum vér þenkja, er Jóhannes segir:
 1 Jóh. 3, 15. Hver sem hatar sinn bróður,
 hann er manndrápari; hatrid og reidm. gánga
 nokkud nærri þessari manndráps synd, og marga
 hefut reidm. drifid til þess, að úthella saklausu
 blóði, svo sem sjá má á Heróde, er varð æfa-
 reidur, nær hann sá sig gabbadann af vitring-
 unum, jafnvel þó hann geymdi um tíma þetta
 Satans fóstur í hjartanu, til þess hann féð betri
 hentugleika að útflekja því (sem meinast verid
 hafa á öðru ári þar eptir) er hann lét fyrirfara
 börnunum. En þú, kristinn maður! þegar reidm.
 flýgur þér í hjarta, þá bid Gud að stilla þitt gæð, og

haf sem fyrst orð og verk í frammi, meðan þú reidur ert, því mergum hefur reidin stæpt í þann vanda, úr hverjum þeir hafa aldrei síðan ratað til fulls, meðan þeir lifað hafa. Og þó einn miðbrjóti við þig, þá vinn það ei fyrir svelun hefndargirninnar og reidinnar, að stela hefndinni frá Gudi, sem sagt hefur: Min er hefndin, eg vil endurgjalda, Róm. 12, 19; annars snýr þú Guds hefnd frá þínum mót-parti, yfir sjálfann þig, Drðsko. 24, 17. 18. og mun hún verða þér langt þýngri, heldur enn þín hefnd varð honum. Haf því Postulans ráð: Róm. 12. 19; Gefid rúm reidi (Guds), sem ekki á þó að sté með því að bidja einum Guds hefndar, heldur með þolinmóðri líðingu óréttarins; bidja máttu að vísu Guds ásjár þar yfir, en ekki þínum mótgjörðamanni til falls, heldur þér til vidréttingar; það kénnt Salómon, Drðsko. 20, 22. segjandi: Seg ekki: eg skal launa aptur illt; bíð Drottins, hann mun hjálpa þér. Hugleid hvað marzfsaldliga þú gjörir í móti Gudi, og þó lætur hann

sína miðkun yfir þér mega meira enn sitt réttlæti; nú ef hann fyrirgefur þér þín tíu þúsund pund, mun þér þá ekki byrja að uppgéfa þínum bróður þá hundrad smápeninga, sem hann er þér skyldugur? Matth. 18, 28. Þeir blóðgítugu fá ei hálfnað sína lífdaga, segir rituingsin, Ps, 55, 24. Verda má lifa að reidinn styttri dagana, með því umróti, sem hún hefur í hjortanu, og hvað sem um það er, þá er hitt víst, að hún afstræmir mjög innra mannsinn, umturnar góðemuninum, og blindar skilninginn, eins og hún afmindar líkamann, og tekur allt ráð frá hans limum; því hafa vífir menn fallað hana stutt æði, því varla er annar mismunur á æðinu og reidinni enn sá, að æðid varir lengi, enn reidinn lifur skjótt af, hverigur veit hvað hann gjerir, því hefur margur gjört það í sinni reidi á skammri stundu, eptir hverju hann hefur lengi mátt ydrast; sé því hver maður til reidi tregur, því mannsins reidi verkar ekki Guðs réttlæti, Jac. 1, 19. 20.

Heródes úthellti sinni grimd yfir úngbornin í Bethlehem, og lét þau öll gjalda þess eina barnsins Jesú, hjá hverju þó varð engin sök fundin; samt varstu, minn Gerra! kominn til þess að frelsa úngbornin, sem alla adra, og mega þessi úngborn sál reiknast, að þau fyrir þig létu sitt líf, því þar með sluttust þau sem fyrst inn á sœlu=hefn eyðifrar dýrdar. Tyranninn þenkti, að þar sem hann léti slá í hel öll úngborn í Bethlehem's takmörkum, þá mundi Jesús fá ómöguliga undan komist; en þetta hans vélræði varð að litlu, því meðan það framfór, þá dvaldi barnid Jesús í Egyptalandi. Svo er Gud almeðugur hjálpari allra þeirra, sem á hann treysta, og kann vel að leida þá hjá öllum hástafemdum, svo þeir mega segja með Davíð: Ps. 118, 6. Drottinn er með mér, þarforir hræðumst eg ekki, hvað mega mér þá mennirnir gjöra? Timinn var enn ekki kominn, að vör blessaði Lausnari vildi útgéfa sitt blóð, það hlaut að bida til þeirra stundar, sem þar til var ákverðud í Guds fyrirhyggju, fyrri máttu augur hans óvinir

snerta eitt hár á hans hofdi, og skulum vér vita, að eins hefur Drottinn enn í dag ótal vegi til að hindra og hepta illstu-per ómildra manna, en frelsa sín börn af þeirra hendi. All þeirra hofud-hár eru talin, Matth. 10, 30. Því má ekki eitt af þeim falla á jörð án hans vilja: Allir þeirra tímar standa í hans höndum, Ps. 31, 16. Því kaun engin magt, hvorki djöfuls né veraldar, að auka þeim noðurt-ángur fram yfir það, sem hans vísdomsfulla ráð hefur nidurskamtad og leysir. Þar um er eg fullviðs, að engin flépna, fýnilig né ófýnilig, engin magt, og engin svíkrád, fá mér mein unnið, meðan þín hægri hand, Drottinn! hlífir mér, því vil eg allri minni áhyggju uppdá þig varpa, hvar til þú virdist að gefa mér náð og dád, svo eg undir þínum hlífðar skyldi megi vafa og sofa, lifa og deya, í Jesú nafni, amen!

21ta Hugvefja.

Um sorgar-óþid í Rama.

Þá uppfylltist hvað sagt er fyrir Jeremíam spámanni, er segir: Í Rama hefur heyrst kalli mikillar kveinnar, óþs og hlfrunnar. Rachel æpti sonu sína, og vilði ekki huggast láta, því það var átgjort um þá.

Ut af þessum h. texta, skulum við, sál mín! þenkja nokkud um sorgar-óp og kveinun Guðs barna í heimi þessum. Gold og blód er gjarnan gífid fyrir góðum dögum, og vill hafa sig þegid undan krossi og mótlæti, hafandi þar á mefsta viðbjóð; en ef við forum að skoða þetta betur, þá skulum við finna, að krossinn er okkur í raun og sannleika heilæmur. Móses fkrifar 5 Mós. 32, 15. um Ísrael: Ad þá hann varð fullur og feitur, þá hafí hann orðid lauslátur; líkur er honum í þessu hinn gamli Adam, hver, þá hann nær að alast á eptirlæti og velgengni, gjerist hann lauslátur og losaæðis-fullur í girndum sínum og tilhneigíngum,

sem stríða í móti andanum, Gal. 5, 17; en honum fá þá ekki allir í flidrum haldbíð, að hann ekki framfari sínum girndum, því það þurfa sterk bein til að þola góða daga. Þegar Gud ann osð medlætisins, þá minnst forblindud náttúra litid þess þacklætis, sem Skaparanum á þar fyrir að greida, svo margir gleyma þá bæði Gudi og sjálfum sér: Guds miskun og náð, sem átti að uppvefja hjá þeim elstu og audsveipni, og þekking á sínum eigin vanmætti og óverðugleika, svo þeim þykir sér fáir hlutir ómöguligir, hvar fyrir þeir treysta uppá holdbíd, en tapa því sanna trausti á Gudi. Þannig vanbrúkar forðjersub náttúra Drottins velgjörninga; hér fyrir leggur nú hinn alvissi Gud sínum vornum uppá kross og hermúngar, svo hann þar með hafi í taumi gjálifi gamla mannsins, og kénni þeim að halda sig ekki saklaus; þar við kannaði David, er hann segir: Ps. 119, 71. Fyrir góðu varð mér það, Drottinn! að þú litillæðadir mig, svo eg lærði þín réttindi. Því átt þú, mín sál! að tala með þekum tryptan Drottins, því þú er ekki

hans reidi-teikn, heldur elstu-merki; því hvorn þann son sem faðirinn elskar, þann tynnar hann og agar, Ebr. 12, 6. Þú skalt vita, að hann hryggir manninn ekki út af hjarta, hann hryggir að visu, en hann tjáir sína miðfunssemi aptur, eptir sinni mikilli miðfun, Harinagr. 3, 32. Gud fer ekki að straffa sín börn, eins og veraldar menn þeir, sem gjöra það af hatri og hefndargirni; heldur álíka og og einn góður faðir agar barnid, til að innþryckja hjá því frístiliga sídi: Því svo sem faðirinn er börnunum lífsamur, svo er Drottinn miðfunsamur þeim, sem hann óttast, Ps. 103, 13. Eð því með þolinmæði það hann á þig leggur, og bíð í voninni eptir hans hjálpræði; minnst þess alltid er hann segir: Akalla mig í neyðinni, eg vil frelsa þig, og þú skalt vegsama mig, Ps. 50, 15; svo mun hann ekki láta þig freistast yfir megn, heldur gefa freistingunni þann enda, að þú fái vel stadið, 1 Kor. 10, 13. og ertu þá sælli, fveinandi í sorgunum, heldur enn veraldar bernin, fagnandi í hennar eptirlæti; því þar sem þeirra

of-kætið endir er forðjorfunin, þar verður þinna sorga endir fegnudurinn i himninum.

Textinn segir framar: Ad Rachel hafi æpt sonu sína, og ekki viljað huggast láta. Þegar Rachel Jacobs kvinna átti sinn son Benjamin, þá komst hún mjög harðt við i barns fæðingunni, og er hún formerkti að hún mundi bida þar dauðann af, þá vildi hún að barnið fældi heita Benóni, það er, sorgar sonur, 1 Mós. 35, 17. 18; engu síður máttu barna-mæðurnar i Bethlehem, i hverrar tókmerkum að Rachel var grafin, kalla sín börn sorgar syni, hver ed Heródes lét deyða, er þær máttu sjá á bak þeim með ángist, og horfa uppá, að þau voru með grimdar-fullu ófbeldi af lífi tekin. Noðud vidlíkt þessu kann ofþ ad höndum vera, að vér megum missa börn og ástvini vora; og þó þetta sé sorgar efni, sem sjálf náttúran kénir, og ótal dæmi sýna, hversu menn hafa harmað dauða sinna ástvina, þá minnstu þess þó, kristin manneskja! að þú grátir hóflega, og setjir hormum þínum víst takmark eptir Guds ordi. Gud er sá sem

gaf þér born og ástvini, þó svo, að þeir eru hans eign eptir sem áður, því má hann gjöra við sína eign hvað hann vill; hann gaf þér ástvinina, edur lánadi þér þá, svo á hann frjálst að taka aptur sitt lán, nær honum vel-líkar, edur, réttara að segja, flytja þá undan þér í þá þýrðar sælu, sem hann hefur fyrirhugað þér með þeim, ásamt öllum sínum bornum eptir þetta líf. Ták því þessum Guds vilja með þolinmæði, og ver þig að láta hans velþócknan, vera þína velþócknan; svo gjerdi Jóh, er hann hafði mist sín born og audæsi, og stordadi sitt hjarta við Drottins vald, sem hefur að gjöra af sínu hvað honum velþócknast, segjandi: Gud gaf og Gud astók, sé nafn Drottins blessað að eyliðu, Jóh. 1, 21. Þú skalt ekki þenkja, að það sé útgjört um þína ástvini, þó þeir deyri tímanligum dauða, hvorki hvað áhrærir lífamann né sálina; lífaminnt leggst í jerdina til rósamrar hvíldar, og býst þar undir forkláran og eyliða vegsemd; sálin fer í hendur Drottins, hvar engin þína snertir hana, Spek. b. 3, 1. Svo þrengjast þeir þá gegnum dauðs-

ann, frá dauðanum til líffins, frá hervoistarinnar armæðu til himnaríkis fullsælu. Það eyður þér sorgina, að þú missir þeirra sambúd; en lát það sefa sorgina og abla þér gleði, að þeir eru heima hjá Drottni, 2 Kor. 5, 8. og þjóna honum dag og nótt í hans musteri, 2p. b. 7, 15. Von þeirra vantrúudu endast með lífinu, því þeir vonudu á Christum einasta í þessu lífi; en von réttlátra heyrir einum til því eftirkomanda lífi, því þeir vita, að fyrir dauðann leidir Drottinn sína í friði heim á sitt fedurland. Syrg því ekki mjög, barnid Guds! þó hann leidi sína heilaga frá veraldarinnar vöða til himneskrar rósemdar; lít ekki svo á þinn yfirstandandi sorgar-hag, að þú ekki undir eins, og miklu heldur, álitir þann dyrdliga fagnadar-hag, sem ekki hefur auga séð, né eyra heyrt, edur í nokkurs manns hjarta komid, 1 Kor. 2, 9. og þegar gésinn er þínum burtdánu ástvinum, og þér er með þeim ætlaður eftir þetta líf, er þú stalt eyflifliga með þeim vera á fagnadar hæðum himnanna, hvar Gud þerrar öll tár af sinna barna

augum, og dauðinn mun ekki meir vera, ei sorg né sveinun, Sp. b. 21, 4.

Gerra Jesú! gíf þú oss öllum svo að afbræya þessa lífs hörmúngar, að vér þar eptir mættum njótandi verða eyllíss lífs fagnadar, en raust þinnar lofgjörðar skal aldrei þagna á vorri tungu, um ell ár eyllíðarinnar. Unn þú oss þessa, fyrir þíns blessaða nafns sakir, amen!

22ur Hugvefja.

Um dauða Heródis.

En þá Heródes var dauður, sjá, að Engill Drottins byrtist Jóseph í draumi á Egyptalandi, og sagði: Statt upp og taf barnið og móður þess til þín, og far til Ísraels jarðar, því að þeir eru dauðir, sem leitudu eptir lífi barnsins.

Gér af mátt þú, sál mín! sjá og merkja Guðs stránga réttlæti, sem hann, í aðskiljanligann máta lætur, auglýsast með hordu hefnd-

ar straffi á þeim; sem framfara i ógudligu liferni. Barua mórðingiun Heródes hafði lengi gengid fram i gudleysi, og brúkad sin kóng-
lig völd, er hann þáði yfir Gyðingum, með grín og hardhugi, og nú lotjins ætíð hann hinu herfiligasta dauda; sagna-meistararnir segja hann hafi verið lifandi uppjetinn af meðlum, með edrum fleiri plágum, i hverjum hann lif sitt endadi; og á vidlíkann hátt kann hverjum edrum Guds óvinnum að gánga, þegar hans reidi eyð yfir þá forðjorfuninni, nær minnst varir, þar sem hinir gudhræddu, sem geymdu Drottins vegu, skulu sjá hans góðsemd, og gledja sig i hans hjálpræði. Athuga þetta hvor tveggja, syndugur maður! Drottins réttlætis reidi yfir þeim ógudligu, og Drottins födueliga náð yfir þeim gudhræddu. Fljúgji þér i hug, að gjera nokkud það, sem Gud hefur bannad, þá lát þér undir eins til hugar koma Guds réttlætis straff, sem þar á eptir fylgir; lát sem þér fyrir augum sé sá kvalastáður, hvar Gud vill þér i skaut gjalda fyrir þin vondu verk. Vit, að þó ordugt þyki að

troðfesta holdid, þá er þó sárari Guds reiði hiti, sem brennur allt til nedsta helvítis. Lát því ekki djöfuls, heims né holds fortelur meira hjá þér mega enn Guds orða sannleika, sem aldrei kann að bregðast.

Í annann stad, þá þér hugfast að gjöra það nokkud sem Gudi er þægilegt, þá ebl og nær þann þanka með ihugan þeirra náðar launa, sem hans miðkun heitir þeim frómu, og yfirganga alla tímanliga muni, því það er sá féðjódur, hvorjum hverki kann molur né rid að granda, né þjófar fá eptirgrafist, Matth. 6, 20. Lát því sem David tali þér í eyra: Ps. 37, 37. Vertu meinlaus, og haga þér réttiliga, þólad slíkum mun að síðustu vel ganga.

Þér að auk skalt þú merkja, að hvor sem þú ert staddur, einu edur hjá öðrum, í myrkri edur birtu, úti edur inni, þá sér og flodar Drottins alþýgna auga allar þínar athafnit, því fyrir honum eru allir hlutir berir og naktir, Ebr. 4, 13. einninn þau innstu hjartans fylsni. Og þó þú kunnir dýljust fyrir

mennum, þá fann hann, sem sér hvað i myrk-
runum er hulid, að betala þér opinberliga
med straffi og reffing, ef þú syndgar viðvitandi
uppá náðina. Og þó hegningin framfomi ekki
strax, að ferskum gjörningi syndanna, þá aug-
lýsist hún um síðir, þegar mælit þeirra er
uppfylltur, ef ekki er fyrir við gjört. Þenk
því ekki með sjálfum þér, þó Drottinn þegi
um stund, að hann muni þér lifur vera, Ps.
50, 21. edur hann hafi forgleymt því, þog
hann muni það aldrei framar sjá, Ps. 10,
11. Því Guds orð eru það: Að hvert það
tré, sem ekki ber góðann ávort, skal upphogg-
vast og í eld kastast, Matth. 3, 10. Þegar
að Krístur leitadi forðum ávartar á eifinnu,
og fann ekkert nema blóðin tóm, þá formælti
hann henni, svo hún vissuadi upp allt að rót-
um, Kap. 21, 19. Vera kann, að þeir finn-
ist í afri kristninnar, sem lifjast mættu við
þessa eif, þeir ed fyna sig í þeim ytri Guds
þjónustu verkum, heyra orðið og brúka sakra-
mentin, en færa þar engann verdugann ávort
af, játa trú sína á Gud, en gleyma verkun-

um, án hverra trúin er daud trú, segjast elsta Gud, enn lifa víðvitandi í þeim syndum, sem henum eru til stygðar: Þetta er að hafa flin gudhræðslunnar, en afneita hennar krapti, 2 Tim. 3, 5. Því er hætt við, að þegar Herraun kemur, og finnur ekki nema þvilíf flinin blóð, þá kunni hann að formæla þessum vefvalausu trjáum, og Guds reidi-eggði uppræta þá, svo þeir fastist í óstöðvanligann eld, nema þeir, meðan þar segist: Í dag, snúi sér til Drottins fyrir fanna yðran. En það er aumflunarligt, hversu að Gud þessarar veraldar forblindar svo hugskot margra, að þeir undan draga dag frá degi sína yfirbót, forsmá svo lánglundar-gæð Guds, sem vildi leida þá til apturhvarfs á náðariunnar tíma, allt til þess dauðinn dregur þá nauduga frá fjöln augnauna, girnd holdsins og drambsomu líferni, 1 Jóh. 2, 16. og er þá mjög undir von, hveruinn þeirra útfor verður, sem varla gjördu annað alla sína æfi, enn að safna Guds reidi, svo sem í annaan sjóð, yfir þesud sér, Róm. 2, 5. Því er það engin gæfa, þó þeim ógud-

ligu megi um tíma luckast allar sínar athafnir, því þá minnst varir, verda þeir skyndiliga að engu, og taka einn enda með stélsfingu, segir David, Ps. 37, 19. Haldtu því, sál mín! það hinn mesta vöð, að sofa í syndunum, og láta Satan dilla sér á athugaleysisins hægindi, með þessum dansi: Herraun tesur enn að koma, Matth. 24, 48. en vita þó vilja Drottins, sem er, að vér verkum vora sálshjálpi með ugg og ótta, Phil. 2, 12. Því sá þjón, sem veit vilja síns herra, en tilboyr sig ekki, og gjerir hann ekki, hann mun fleginn verda mergum heggum, Lúc. 12, 47. Éa hefur því besta luckunnar hlutskipti náð, sem ásetur sér seint og snemma, að fordast heim síns hrecksstígu; og hefur ætíð Gud fyrir augum sér; svo hvonar sem dauðinn að kómur, að hann yfirfalli hann ekki í verkum myrkranna, edur svefai hold síns dofinleika, heldur að lampinn mætti alltid tilreiddur vera, til að tendrast móti brúðgumanum, hvonar sem hann koma kánn, Matth. 25. O þú miðfunsami Gud! sem ekki villt dauda hins synduga, heldur að

hann snúi sér og lífi, Ez. 33, 11. gef of þins h. Andá náð, að taka svo vara á vorum vitjunar-tíma; að þegar hann þrýtur, þá mættum vér með fríði safnast í bindini þeirra lífendu, hvar að er gnógt fagnadarins, og glediligt líf til þinnar hægri handar, Ps. 16, 11. Geyr það í Jesú nafni, amen!

23ja Hugvekja.

Um heimreisú Jósephs úr Egyptalandi.

Hann stóð upp, tók barnid og móður þess til sín, og kom í Ísraelsland. En þá hann heyrði, það Archelaus ríkti í Júdæa, í stadinn fódur síns Heródis, óttadist hann þágangad að fara. Og í draumi fékk hann befaíng af Gudi, og fór í álfur Galílaealand; og kom og bygdi í þeirri borg sem hét Nazareth, svo þar uppfylltist, sem sagt er fyrir spámennina, að hann skyldi Nazaræus kallast.

Ad vísu hefði vor bleffaði Endurlausnari kunnad að uppbyrja sitt spámannliga embætti, og manufynjins endurlausnar-verk að fullkomna, svo vel á Egyptalandi sem Ísraels jordu; en fyrir því að spádómarnir hljóðudu um Ísraels land, þá vildi Guds Sonur uppfylla svo vel þetta, sem allt annað, er um hann var spád. Og þó Gydingarnir væru mjög þverbrotnir við Gud, þá vildi samt hans trúfesti erda og fullkomna eða sin fyrirheit. Hann hét forðum Abraham, að gefa honum og hans sæði Kanaan's land til eignar, 1 Mós. 12, 7. og skæði það eðli einungis til þess, að fólkid skyldi eiga landid alleina til íbúðar, heldur var þessa fyrirheitis kraptur þari fólginu, að þetta land skyldi standa sem ódals-eign Abrahams eftirkomendum, allt til þess það yrði fósturjerd, og síðan sláturs-vellur þess saklausa Guds Lambs, því segir og Páll: Róm. 15, 8. Eg segi Jesúm Krist að vera þjónustumann umflurnarinnar (það er, spámann og prédikara meðal þeirra umflornu Gydinga) fyrir Guds sannleika sakir, til stadfestu fyrirheitanna, sem til fedranna skæd eru. Svo er nú Guds

sannleikur órjúfanligur, að vantrú mannanna kann ekki að gjöra Guds trú að ónýtu, Kap. 3, 3. Þærum hér af, mín sál! að reida okkur í stadfestu trausti uppá miskunar fyrirheit Drottins, sem hann hefur gífurð okkur í ordinu, hvac vid vid funnum að liggja, sem eitt eruggt líf-atkér, Ebr. 6, 19. og mun þá hverki veraldarinnar brimgangur, né stormar djöfulsins áreitinga fá stíð okkur upp af höfn Guds náðar skjóls, því Drottinn er verndarinn allra þeirra, sem á hann treysta.

Gramar segir textinn: Að Jóseph hafi stadd næmst með barnid Jesúm í Nazareth, er hefur sitt nafn af (vidar) runni. Þetta var af gудligri tilhlutan, svo þar af gæfist orðsef að kalla Jesúm Nádverskann, til dölsunar um það, að hann væri sá kvisturinn er spámennirnir umgéta, Es. 11, 1. 53, 5. Zach. 6, 12. og sprottinn er af rót Isai, af hvers fagur-blómguðu ávextum lífkreptugra fénninga og dásemdar verka, að dröppur huns áng bleissadrar huggunar og Guds miskunar, ermæddum til endurnæringar. Jónatan end-

urnærdist, er hann bergdi á skógar-hunánginu, 1 Sam. 14, 27. en miklu betur endurnær-
ist sálin mín, þá hún í trúnni bergir á því
hunáangi, sem dropid er af Isai rótar kvisti,
því hér fór eg að smækka hvað sætur að Drott-
inn er, hvor sætleiki að styrkir mitt ormaðt
hjarta, svo eg ecki uppgéfið á þeirri þraungu
leid, sem til líffins liggur. Þordum daga slutti
Drottinn sitt fólk, Israel af Egyptalandi inn í
Kanaansland, og plantadi það þar sem kostu-
ligann vín-vid, Ps. 80, 9. Nú kallar hann
sinn Son Jesúm Krist af Egyptalandi, til hvers
að Hóseas Kap. 11, 1. lítur, segjandi: Af
Egyptalandi kalladi eg Son minn;
hvor ed, svo sem einn kostuligur vín-vidur,
plantast í Kanaanslandi. Hann segir sjálfur:
Eg em sannur vín-vidur, Jóh. 15, 1; á þetta
vín-tréd ertu, mín sál! plöntud í h. skírn, því
þar gjordist þú fyrir trúna eitt með Chrístó,
og varðst hluttafandi hans náðar og forþén-
ustu. bleffada vefva, hvor ed á að útbrjótafst
hjá þér, og auglýsast í góðum ávertum, svo
þú verdir einn andligur Nazareus, og Guds.

Nasireus, 4 Mós. 6, 2. frástílinn þessum vonda heimi, svo sem heit-bundinn Drottni, honum til þaknæmiligrar þjónustu. Hvor sá kvistur, sem ekki dregur til sín vektvann af eif-inni, hann uppvísar og er til einkis hæfur, nema að upphoggvast, fastast á eld og brennast. Svo segir og Kristur um þá, sem eiga að vera andligir kvistir á honum sjálfum, hann segir: Hvern þann kvist á mér, sem ekki ber ávext, mun minn Gæðir af-taka, Jóh. 15, 2; því er það ekki nóg, að vera eitt sinn inn-plantadur á Krist, ef maður síðan dregur til sín meira af eitci syndarinnar, heldur enn Jesú náðar-saft. Gott tré gétur ekki fært vöðann ávext, segir Kristur, Matth. 7, 18. og ei heldur vöðt tré góðann ávext; svo sem tréð er, svo eru ávextirnir, og svo sem ávextirnir eru, svo er og tréð. Ef sú trú, sem einn segist hafa á Gæði, er dauð og maktarlauss, svo hún nær ekki að verka fyrir karleikann, þó hann kalli Herra, Herra, ef hann gjerir ekki Gæðsins vilja, heldur lifir víðvitandi í syndunum; þá má sá sami ganga að því vísu, að hann er

eitt rotid tré, velvalaus afbreitin grein, og blóð hans ytri Guds þjónustu kunna ekki Gudi að þóknast. Gjældum því varhuga við, fála min! látum ekki vantrúna og hryðuleysisíð uppþurfa hjá okkur Jesú náðar-vefva, hvors við eitt sinn erum hluttakandi ordin, heldur látum hann útbrjótaft í ávextum gudrækilígs lífernís, sem eru: kærleífi, fögnudur, frídur, þolinmæði, blíðleífi, gödgyrni, trú, högværd, hreinlífi, Gal. 5, 22. 23. Evi þegar vingarðs Herrann kómur að leita ávartanna, að hann þá fyrirhitti okkur stíð og án hneíxlunar, með ávextum réttlætísnís, er í okkur þróíft fyrir Jesúm Kríft, Phíl. 1, 11; og þó þessir ávextirnir megi kámsaðir sýnast af aðstíllíjanlígu dúpti og rífti okkar breíftleífa og vanmáttar, þá mun bleíftud förtþénustí okkar Lausnara bæta þar um, svo þeir verðí ekki af okkar himnestí födur alðeíllís förtsmáðí, heldur í míftun álítní; því það fyrirheit þesur Guds Ándí gífíð okkur, að þar stíllí engín fördæmíng vera á þeim, sem eru í Chríftó Jesú, Róm. 8, 1. Gíf þú offt, bleíftaðí Herra! að ínníplántást svo stíllísum þér á náðarínnar

tíma, að vér, fyrir þinn frápt, mættum fara þá áverti, sem, fyrir þig, kynnu Gudi að þökkast, og þá vér upprættumst af þessu hervoist-ar-landi, að vér mættum þá innplantast á land lifandi manna. Heft það fyrir þína forþén-ustu, amen!

24da Hugvefja.

Um árliga reisu foreldranna Jesú til Jerúsalem.

Dag hans foreldrar gengu árliga árs til Jerúsalem á páska-hátíðinni. Og þá hann var tólf ára gamall, fóru þau til Jerúsalem, eftir síðvenju hátíðarinnar.

Ærum hér af, mín sál! að hlýða bodum Drottins, um hvíldar-dagins helgun, svo sem hann segir: 2 Mós. 20, 8. Minnstu að helga hvíldar-daginn Drottins Guds þíns; því hann vill enganvegin að þessu gleymt verði, og vill straffa þá sem þetta forsóma. Sex Daga hefur Gud gífir ofis til vorra starfa,

en þann sjounda hefur hann sjálfum sér stílið; lífamaðs þarfar eigum vér að gæta á þeim fer, en sálariunnar nauðsynja á þessum sjounda; þó á það ekki svo að stíljast, að vér megum gleyma Gudi og sálunni alla þá virku dagana, því hvern dag eigum vér að færa Drottui vora bænir og lofgjerdar fórn; heldur svo, að vér tofum þann sjounda daginn sérdeilislíga til þess að þjóna Gudi, og verka vera sáluhjálpi með sannri yðran, yfirbót syndanna og andagtugri hugleiðingu Guds dýrðarfullu dásenda, sem oðs verða auglýstar, bæði almennilíga á allum sunnudögum, og líka sérdeilislíga á öðrum fríðinnar hátíðum.

A jóla-hátíðinni verður oðs sett fyrir sjónir leyndardómsfull auglýsing Guds Sonar í holdinu, 1 Tím. 3, 16. er hann tók uppá sig vora náttúru, til að gjera oðs hlutafara gudligrar náttúru, 2 Pét. 1, 4. og gefa þeim allum mátt Guds berum að verða, þeim sem á hann trúna, Jóh. 1, 12. A páska-hátíðinni heyrum vér um sigurfara uppreisnu vorðs Frelsara, er hann, að yfirunnum dauda, djesli og

helviti, leiddi fram í ljós lífid og ódaudligleifann, 2 Tm. 1, 10. og færði ofs það réttlæti, sem fyrir Gudi gildir. Á hvítasunnunni hátíðinni er ofs kunnugjörð dásamlig sending heilags Anda yfir Jesú postula, og hverfu að Sonur Guds hefur með síni himnafer og fyrirbón hjá Góðernum afrekad ofs þann góða heilaga Anda, sem er pantur vorrar arfleifðar, Eph. 1, 14; og víðlíka verda Guds dásemdir auglýstar ofs á þíuum hátíðis-dögum, sem kristninnar forstjórar hafa guds-ræfiliga tilfett. Alla þessa hvíldar- og helgidaga eigum. vér að heidra og helga í hjartgróinni gudrækni, með yðkun, heyrn og hugleiðingu guds orða, bardi í fyrkjunni og heima-húsum. Sá Guds maður David, er ofs í þessu til ágættrar fyrirmindunar, er hann segir: Ps. 122, 1. Af því þá gled eg mig, það til mín er sagt: látum ofs innganga í hús Drottins. Lát þú, mín sál! þetta sama vera þína gleði og forlysting, nefniliga: að prisa og vegsama Drottinn með hjarta og tungu, ásamt öðrum Guds berum. í hans húsi; þar af

eblist allra best sú gleðin, sem þú átt að hafa í Gudi þínum heilsugjafara, Lúc. 1, 47. Því hann hefur lofað að gleðja þá í sínu bænahási, sem taka vara á hans hvíldar-dögum, Ef. 56, 7; og er öll veraldar gleði einkis verð hjá þeirri gleði, sem Guðs börn hafa í og af hans orði, sem er þeirra íkma og dægra-slytting í lángseminni, þeirra huggun í sorginni, þeirra líf í dauðanum. Viljir þú nú, mín sál! verða hluttafandi þessarar gleði og hennar fraptrar, þá gáðu þess, að þú ekki heyrir orðið með leiddindum, eður full annarligra þánka, því það heitir að nálægjast Guð með verunum, en láta hjartað vera langt þar frá, Matth. 15, 8. Hvar með Gudi verður forgéfinn þjónað, því ekki kanna honum að gæðjast að því, þó einn sæti kyrkjuna fyrir síðosafir, og sitji undir orðsins heyrn, en láti hjartað reika hér og þar út um veröldina, og gangi svo jafnheimskur frá kyrkjunni, og haun kom til hennar. En þykist þú, kristinn maður! vera réttur orðsins tilheyrari, þá byrjar þér að votta það með ávextum þeim, sem þú átt að fara af

Guds orði, í afneitan sjálfs þíns, í krossfesting holdþíns, og í dagligri betran lifnadarins; en hafir þú ekki þetta, þá ert þú líkur þeim manni, sem stóðar sína ásjónu í spegli, gengur burt og gleymir hvílltur hans yfirlitum var, Zac. 1, 23; og mátt þú taka þér trúann vara fyrir því, að Guds ord gæfi þér ei adra áverti, sem er: að það verði þér ilmur dauðans til dauðans. Guds ord er líf sálarinnar, eins og fæðan líkamans, en ei má hún lifa af því ordinu, sem gengur inn um eitt eyrad og út um annað, lífa sem vindur, heldur hinu, sem nær að innrætast í hjartad, og bera sinn ávort.

Á þeim þremur stór-hátíðum gamla testamentisins mátti enginn birtast tómhendtur fyrir Drottai, heldur átti hver einn að færa sitt offur, 5 Mós. 16, 16; viðlíkt er það enn í dag: ekki eigum vér svo í Guds húsi að birtast, að vér höfum eigi tilreidd vort offur, og er það gaumgæfnin á Guds orði, er vér þar heyrum; hún er betri enn feitleiki hrútanna, 1 Sam. 15, 22. Audmjúkt hjarta og gaumgæfid er það offur, sem Drottinn vill ekki fyr-

írlita, Ps. 51, 19; þessu offri á hvor og einn
að upplýpta fyrir Drottinn, nær hann inn-
gengur í hans musteri, svo hugskot, mál og
hjarta sé samfara í Guds dyrkan: málið prifi
dásendir Drottins, hugskotid andvarpi í him-
ninum, hjartad sé opid fyrir sérhverjum Guds
ordum, er koma að þess dýrum, sem eru eyr-
un, reidubúid að medtaka og hirða það ófor-
gengiliga sædid, af hvorju vér endurbornir verð-
um, 1 Pét. 1, 23. og þá mun það kallast
lýstiligt sabbath fyrir Drottni, Es. 58, 13.
Eg játa vangæzlu mína fyrir þér, minn Jesús!
að þó eg upphesji raustina með þínum born-
um, þá er hjartad, æ því midur! kaldt og
dofid, svo eg mætti makliga óttast, að þú
mundir útskirpa mér af þínum muni; en, Drott-
inn minn! væg þú veikleika mínum, og lát
þinn himneska ástar-eld verma mitt hjarta,
virdstu að velta þeim þúnga tregleikans steini
frá þess dýrum, og unn mér svo að helga þína
hvíldar-daga hér í náðinni, að mér andnást
mætti að halda eplifann sabbath-dag með þér í
dýrdinni, amen!

25ta Hugvefja.

Um það, þegar foreldrarnir sœknudu barns-
ins á leiddinni.

Og er þeir dagar voru líðnir, og þau fóru heimleidis aptur, var barnid Jesús eptir í Jerúsalem, og Jóseph og hans móðir vissu það eigi, og meintu það hann væri hjá selskapnum, og þau voru fomin eina dag-ferd, og leitudu hans á medal frænda og kunnngja.

Þenkjum, sál mín! hér út af nockud fram-
um sœknud og sjónar missir Jósephs og Mariu á barninu Jesú.

Fyrst hafa allir fristnir foreldrar hér af að læra nákvæma varatekt og adgæzlu á sínum börnum, hvað að útheimtir væði Guds og náttúruunnar réttur. Þá Drottinn innsetti hjón-
abandid í ondverdu, og samantvígdi þau fyrstu hjón, þá mælti hans almætti svo fyrir, að þau skyldu aukast og margfaldast, 1 Mós. 1, 28; og þar hjá innplantadi hann í hjertu foreldranna rækt og elsku við sin afkvæmi, og

því að eins hefur hann í sínu orði líft sinni grunnlausu guddóms elstu til vor mannanna við meðaunikan móðurinnar, Ef. 49, 15. og kærleika fæðursins til sinna barna, Ps. 103, 13. að hann hefur þetta í náttúruna inngengið, og vill það af öllum foreldrum heimta, hverja hann hefur sett þessum smálingjum sínum, ungboðnum, til forsvars og varatektar, meðan þau vita ekki fótum sínum forráð. Og vilji meun athuga þær skyldlausu skýnur, þá má sjá, hvorsu þær rækja dyggiliga sitt fóstur, meðan það er eigi sjálf-fært orðið; hvað miklu framar byrjar þá ekki manningur, sem Guð hefur gjort fullann ráðs og skilnings, að leggja rækt og alúd við sitt afkvæmi? já, það afkvæmi, sem endurkeypt er með Jesú dýrmæta blóði, 1 Pét. 1, 19. Nú ef Postulinn varar ofið við því, Róm. 14, 15. að fordjarfa vorn bróður með fæðunni, af því að Kristur er fyrir hann dáiun, þá mættum vér ekki síður þenkja viðlíft um vor eigin börn, og leggja bestu rækt og alúd á þeirra velferð, sem með Jesú danda er afrefud. Evi sem þar er varla

noctur stundligur hlutur glediligri góðum og gudhræddum foreldrum, heldur enn gudligt framferdi og velferd barnanna, svo ætla eg að ekkert sverð muni jarara stóra þeirra hjörtu, heldur enn að verða að sjá uppá barnanna ófarir og illa breitni; Jacob segir að já harmur muni leida sig til grafarinnar, ef hann fái ekki að sjá aptur sinn son Benjamin, 1 Mós. 42, 38; sárann trega bar David fyrir Absalon, og vildi seginn hafa mátt deyja fyrir hann, að hann hefði lengur mátt lifa, 2 Sam. 18, 33. En vilji foreldrarnir girða fyrir því lífi með öllu því móti sem í þeirra valdi stendur, þá er sú besta aðferð þar til, að þeir uppali þau með nákvæmri varatekt og aðgæzlu, og einkum í aga og umvöndun til Drottins.

Í annann máta skulum við athuga, min fátí! hvor hann var, sem Jóseph og María sóknudu hér: það var ekki einasta þeirra barn og Sonur, heimsins Laufnari, sem kominn var til þess að leita að því sem tapað var; því var ekki að undra, þó þau leitudu hans harmþrúngin. Því hvað er syndarinn, þegar Jesús

er frá honum? nema bráð óvinanna, og barn reidinnar, hafandi enga hjálp á himni né jordu, því vesæl er veröldin þess, að hjálpa þeim sem Gud hefur yfirgífir; því segir Drottinn fyrir spámannsins munn: Hós. 9, 12. Þei þeim, nær eg er frá þeim vífinn. Evoieidís mistu hér ekki Jesúm hans foreldrar, heldur einasta að líkamans samvistum, þó féllst þeim þar mikid um. Hversu blind og dofín eru þá börn þessatar veraldar, er lítid gæfa sig 'að Jesú, og hans náðar missir? Þau hafa allt annað fyrir að syrgja: Achab er mest hugsjúkur um það, að hann gétur ekki náð undir sig Naboths vínardi, 1 Kóng. 21. Micha andvarpar þúngt yfir því, að þeir hafa tekid frá honum hans gudi, Dóm. 18, 24; sé ríki únglingur hryggist, er hann heyrir af Jesú munni að hann sluli selja sin audæfi og gæfa fátækum, svo hann kunni að gánga veginn til lifjins, Matth. 1°, 22. Evi syrgja heimssins bern heimsins hégóma, en um Jesúm Kríft gæfa þau sig minna. En Guds bernum, sem komin eru á Jesú náðar sætleika,

þeim er engin sorg svo stór, sem það, ef þau sakna Jesú, ekki að hann nokkurn tíma frá þeim viki, heldur sýnist þeim sem hann hafi sig yfirgífð, þegar þau finna ekki til hans náðar og hugsvolunar í hjartanu. Svo lengi sem þau finna til Jesú nálægðar, og eru viss um hana, þá hirta þau hverki um himin né jörð, því þó þeirra líf og sál vanmegnist, þá er Drottinn þeirra hjartans traust og hlutskipti, Ps. 73, 25; en undir einö og þau sakna hans úr hjartanu, þá er þar enginn fridur í þeirra beinum, því þau reikna alla hluti þess að vera, hjá þeirri yfirgnæfslugu vidurténningu Christi Jesú, síns Drottins, Phil. 3, 8. Því stynur og sveinar David undan þessu, segjandi: Ps. 13, 1. 2. Drottinn! hversu lengi villtu svo öldungis gleyma mér? hversu lengi þá hylur, þú þitt andlit fyrir mér? hversu lengi skal eg vera sorgandi í minni sálu? og ángra mig svo í mínu hjarta dagligana? Þó reynir Drottinn stundum sín bern með þessu, er hann dregur í hlé fyrir þeim sína náð, fyrir þær orðsafir, er hann sjálfur veit, en það skal enginn

efa, að þú líf freisting hefur alltid góðann enda hjá þeim sem Gud elsta; þvi langt er það frá honum, sem er sjálfur brunnur gæðstunnar, að slita sig fyrir alveru af þeim, sem af öllu hjarta og allri sálu vilja honum áhanga, svo þó hann láti svart stjörga og freistinga byrgja fyrir þeim um stund sína mistunnar geisla, þá mun hann, nær minnst varir, láta þá aptur uppreнна í þeirra hjörtum, og gjera þeim sína náð, jafnvel enn þá yndælisligri, enn hún sýndist nokkurn tíma áður, svo þeir þá í sálar fegnudi hrópa upp viðlíkt og Jacob: 1 Móf. 28, 16. Gud var í þessum stad, og eg vissi það eðli.

D, þú mistunsamasti Herri Jesú! lát hverki djöfulinn, heiminn né holdið fá stjöldu þína dýrkeyptu frelsingja, við þína bleffudu náð; en megi þér nokkurn tíma þóðkast að reyna of med hennar seknudi, þá gés, Drottinn minn! að vér látum eðli af að biðja, leita og klappa uppá, til þess, að þitt bleffada mistunnar hjarta mæðist svo, að þú hlýtur vera of náðugur, og opinbera aptur þína náð og gæðsta, fyrir vorum sálar sjónum, svo vér af

henni styrktir og gladdir, mættum ganga gegnum allar hermúngar, og síðast sjálfan dauðann, inn á land lifandi manna. Þeyr þad og bænþeyr fyrir sjálfs þíns nafns sakir, amen!

26ta Hugvefja.

Um leitina eptir Jesú.

Ög þá er þau fundu hann ei, gengu þau optur til Jerúsalem, og leitudu að honum.

Med þad fyrsta meintu foreldrar Jesú, að hann væri hjá félskapnum, leitudu hans því fyrst meðal frænda og kunningja, því þau höfu, án efa, þekkt hans vana, að dvelja þess í milli hjá gudhræddum náúngum. Ög þefur þá, kristinn madur! að læra þad hér af, að velja barni þínu göðann félskap gudhræddra manna, svo þad funni dóm að tala af þeirra kristiligrum gengni; hitt er barninu háskálígt, að svælast með

vondum veraldar folli, því úlsur er sá með úlsfum bört. Máttáran, sem alltid er hneigð til hins vonda, er næm að grípa þessháttar, þá það ber fyrir augun edur eyrun. Illur selskapur er svo sem súrdeig, sem fyrir allt deigid, 1 Kor. 5, 6; svo féllu Ísraelítar í hóranir, þá þeir umgengust með Móabitum, 4 Mós. 25; og þó vondur selskapur sé öllum skadligur, þá er hann bernunum vestur, því varla kunna þau annað meina, enn sér muni óhult að gjera það sem þau sjá hjá þeim fullordnu, sem eiga þeim til fyrirmyndar að vera. Geym því barn þitt við illum folli, sem frekast meguligt er, og mun það seinna læra ódygdirnar, ef það sér þær aldrei fyrir sér; lát það líka, engu síður, sjá sem minnst illt til sjálfs hins; hygg að hvað Krístur segir: Hver sem hneiklar einn af þessum smælingjum, sem á mig trúa, þarfara væri honum, að milnu-steinn hengdist um hans háls, og væri í sjáfar-djúp soðtur, Matth. 18, 6. Sá sem hefur góðar áminningar, enn illt framferði fyrir barninu, hann brýtur það niður með einni hendinni, sem hann

byggir með annari, því óvið er, hvert það lærir meira af áminningunum, heldur enn eptirðæmunum, sem það hefur fyrir augunum, og því eru þau svo sem þegjandi prédikari. Engann mann, og jafnvel ekki sinn yfirbodara, skyldi maður framar fordæft að ósæmiligum verkum, enn úngmennid; en villir þá nokkud gott aðhafast, þá lát barnid þar uppá sjá, og má vera það læri aðferdina, og minnst hennar í framtíðinni, því svo hljóðar máltælid: það nema born sem í bæ er tídt. Hvar af læra skynlausar sképnur almenniligar athafnir sín eðlis, svo sem úngarnir fundid? ef ekki af því, að mædurnar hafa það fyrir þeim, jafnvel þó innþlöntud náttúra orki hér miklu til; viðlíft er það fyrir manninum: víst mundi barnid margar dygdir læra, ef það sæi þær tíðum til foreldranna, og það jafnvel þó aldrei væri það áminnt til þeirra; edur hvar af læra bornin málid? nema af því, að það er fyrir þeim haft.

Þér heyrum af gudspjallamanninum: Ad Jesús hafi farid með sínum foreldrum til Jerúsalem á hátíðar-deginum

um; það gjerdi hann, sem annað, osð til
 eptirdæmis. Og hofum vér sér í lagi hér af
 að læra, að halda börnum vorum til þess, að
 vera við Guds orða framslutning, því af
 munni smá-barna og brjóst-mylkinga hefur
 hann sér losid tilreidt, Ps. 8, 3; og þó börnin
 fái, með það fyrsta, litid greint og numid af
 Guds orði, þá skulum vér vita, að H. Andi
 kann að verka í barnsins hjarta, frammar enn
 vér. Sáum séd edur skynjad, einð og hann verk-
 ar með þeim trúna í skirninni, þó vér kun-
 um ekki að greina þess merki hjá börnunum.
 Guds orð er einð og fræid í jorðinni, Marc.
 4, 28. það ber ekki-strax fullkominn ávort;
 heldur fyrst grasid, það er, gudræfiligar hrær-
 ingar í hjartanu, og síðan axid útvoortið ávax-
 ta; og á þetta ekki sízt heima hjá börnunum.
 Þerisveinarnir vildu ekki láta bera börnin fram-
 fyrir Jesúm; þeir hafa án efa þenkt, að þau
 hefðu litid að gjöra á hans fund, þar þau
 kynnu ekki að greina hans orð og kénningar; en
 hann bleffadur svaradi: Þessid börnunum til
 mín að koma, og bannid þeim það ekki, þvíad
 þvilikra er himnaríki, og hann lagdi sínar hendur

ur yfir þau, og blessaði þau, Marc. 10, 14. 16. Evo skulum vér vita, að hann mun svo vel þessa smælingja, sem þá fullordnu, láta not hafa sinuar blessunar, sem hann einn í dag latur leggja yfir sinn fofnuð í og af sínu ordi. Auk þessa, þá temst barnid hér með á kostgjæfui Guds orða, svo það verður um síðir að vana, því smælinginn sjá sem temst í kær, feiminn lengi eftir ber, hvar af síðan þpretta allskonar gudræfnis ávextir, svo þú mátt þ leita að þínu barni, ekki í sölli veraldarinnar fona, heldur í fellskap gudhræddra, undir hverra stroffun að betra er að sitja, heldur enn að vera í hávegum hjá þeim ógudsligu.

Nú skulum við líka, mín sál! þenkja nokkuð hér út af um oðrar eigin efni. Jóseph og María leituðu harmþrúngin að Jesú, er þau höfðu mist hann frá sér. Kunni nú svo að falla fyrir þér, að þú missir audligrar trúar-sjónar á þínum Jesú, þá far og leita hans, ekki á þriðja degi, heldur nú strax, meðan þar segist: Í Dag; og leita hans harmþrúngin, það er, með audmjúkum anda og

sundurknosudu hjarta. Þát heit ydrunar tár leita hans, hverjum þú átt að úthella fyrir þær syndirnar, sem stýggdu hann frá þér. Þú fannst hann fyrst í vatni stienarinnar, ber þig að finna hann aftur í vatni ydrunarinnar; en ekki gildir þig að leita hans meðal veraldligra frænda og vina, það heitir að leita þess lifanda hjá daudum, Luc. 24, 5. heldur leita hans í musterinu, hvar sem hans ord er um hond haft, fyrir þess gaumgæfiliga heyrn og rækt, því þar af lémur trúin, Róm. 10, 17. fyrir hverri að Jesús vill ekki felast, því hann hefur sagt: Leitid og munud þér finna, Matth. 7, 7. Hann leitadi að okkur, mín fát! þegar við vorum tepud, og það með mæðusomu endurlausnar erfídi; þef mun hann, án alls efa, láta okkur finna sig, er við leitum hans með alvarligu ydrunar verki, því hann hefur svarið við sjálfann sig, Ez. 33, 11. að hann vildi ekki danda hins synduga, heldur að hann snéri sér, leidrættist og lifði. Öttist þú fyrir því, að hann vilji ekki láta þig finna sig, af því þú hafir hann af sjálfstapar-vitum frá þér mist,

þá grát þína synd af hjarta, og vit, að hann er kominn að fella synduga en ei réttláta til ydrunar, Matth. 9, 13. Því kallar hann og segir, Kap. 11, 28: Komid til mín allir, sem erfíðid og þunga hládnir eru, eg vil yður endurnæra. Drottinn minn! gef þá mér það, að eg með börnum mínum mætti svo leita þín hér í náðinni, að vær funnum eyflísliga að behalda þér í dýrdinni. Heyr það, ó Jesú! fyrir þína dýru forþénustu, amen!

27da Hugvefja.

Um samtál Christi við hina skriflærdi í musterinu.

Ög það skéði svo eptir þrjá daga, að þau fundu hann í musterinu, sitjandi midt á milli lærifedrana, heyrandi þeim og aðsyrjandi þá. En allir þeir, er hann héyrdu, undrudust yfir hans skilningi og andsvörum.

Hér tekur til að uppfyllast spádómur Malachíæ, er segir: Kap. 3, 1. 2. 3. Sá Drott-

inn mun snart koma til sínz musteris, hvers þér leitid, og sá sáttmálans Engill, hvorn þér girnist, sjáid, hann kémur, segir sá Drottinn Zebaoth. En hver mun þola hans tilkomudag? og hver mun standast þá hann mun, opinberast? því hann er sem einn gullsmids eldur, og sem sápa einnar þvotta-konu; hann mun sitja og bræða og silfrid hreinsa; hann mun hreinsa og klár gjöra bern Levi, svo sem gull og silfur. Þessi fyrirsegn rætist nú hér, er Jesús, sem nefnist sáttmálans Engill heldur samtal við lærifedurnar í musterinu, hvað hann gjörði ekki sér til nokkrar uppsæðingar, þar í henum bjuggu allir vízkunnar fésjódir Róm. 2, 3. frá móður lífi, heldur sýndi hann hér með nokkra imindan sínz spámannliga embættis, er hann síðan fullkomnadi.

Textinn gétur ekki um, hvort að verid hafi ræðu-efni Krists og lærifedranna; en líkligast er, það hafa verid hid sama, um hvað hann átti optast málstað við þá þar eptir: um þann fyrirheitna Messiam, hans persónu og embætti. Og tók hér strax að erla á því, að

hann mundi slá sína óvini með sverdi síns munnar, Ef. 49, 2. Þar sem lærisfedurnir undr-
 uduft svo yfir hans ráðu og stílningi, að
 þeir settu hann midt á medal sín. Þó réði
 vantrúin og þvermóðskan hjá þeim meira enn
 Kristi orð, svo eptir þetta, þá til var talad,
 brisludu þeir honum um það, að hann væri
 timbur = mannsins son, og segdu hann vera
 einn falskennara, er umbreyta vildi Mósis
 setningum. Það urðu þeir síðar að meðfenna,
 að þar hefði aldrei nokkur maður svo talad
 sem hann, Joh. 7, 46. Þeir vissu og ritn-
 ingarnar, og kunnu spádómana um Messiam,
 jafnvel uppá sína tíu fingur, en þeirra hjart-
 ans þverúd var svo mikil, að þeir ei að síð-
 ur foreftudu Guds ráð gegn hjálsum sér, Lúc.
 7, 30. Og þetta sama vantrúar og þverúð-
 ar sinni innvættu þeir hjá almuðganum, svo
 hann dansaði eptir þeirra pípu, eins og þeir
 í Nazareth, þá hann kénndi þar á sabbaðs-
 deginum; þeir fundu undrunarligann náðar frapt
 í hans orðum, Lúc. 4, 22. ei að síður snúa
 þeir sér frá frapti ordanna, til auðvirdiligs

ytra djúgkomulags persónunnar, segjandi: Er þessi eigi sonur Jósephs? Þeir féllu tíðum í forundran yfir hans tilningi, segjandi: Er þessi eigi timbur-mannsins son? heitir hans módir ekki María? og brædur hans Jacob og Jósef, Simon og Júdas? hvadann kénur þonum þá allt þetta? Matth. 13, 55, 56. Þó gátu þeir ekki látið það leida sig til ihugunar á spádómunum um þann mikla spámann, 5 Mós. 18, 15. heldur vesnudu æ því meira, sem hann kénndi þeim optar. Jóhannes skírari kénndi þeim harla flægliga og augljófliga út af Jesú, hann bendti þeim til hans og sagði: Sjá það Lambið Guds, sem ber veraldarinnar syndir, Jóh. 1, 29; Þó forherdtu þeir eins sín hjertu við hans kénningu, hvar um Herrann klagar og segir: Við hvad skal eg þessari kynslóð jafna? Ek er hún þeim börnum sem sátu á torgi, hvor eð kálladu til sinna stallbræðra, og segdu: vér hefum fyrir yður í þípur bláfið, og þér vildud eigi dansa, vær þuldum yður vorar raunir, og þér vildud eigi gráta; Jóhannes er kominn, átt ei og drað

ei, og þeir segja hann hafi djöful; Mannsins Son er kominn, etur og dreckur, og þeir segja: sjá, hrílikur ofáts-maður og vinsvelgjari, vinur tollheimtumanna og syndugra, og spekin hlýtur að réttlætast af sínum bernum, Matth. 11, 16-19.

Þetta stulum við, fál mín! færa okkur til gudrækiligra nota; og lærðu hér af, að leita þér uppfræðingar í Guds orði um þína sálshjálp, flammast þín ekki að spyrja þig fyrir um þetta efni hjá þeim sem betur vita, þó þú kunnir fávísliga að spyrja, það er þér betra, enn blífa sem og jöfn í þinni fávízkú; því ef þú leitar þér einlægliga uppfræðingar, þá mun Jesús, sem bleffaði hér í musterinu þessháttar ydju, uppljúka fyrir þér skilningssindryrum með sínum anda. Þetta er sú spekin, sem hulin er fyrir vitringum, en opinberud smælingjum, Matth. 11, 25. Nicódemus var einn meistari í Ísrael, þó gaf hann sig til Jesús, og þáði af henum uppfræðingu um veg sálshjálparinnar, Jób, 3. Hitt kunnir stórrar vandrættar við sína sálu, að vita sitt sáfræði,

en leita þar ei lagfæringar á, og er hætt við, að á þeim rætist Christi ord: Hver sem ekki hefur, frá honum skal tekið verða, það sem hann meinar sig hafa, Matth. 23, 29. Gyðingar móttóðu Christi kænningum, fóru svo fram í sinni vantrú og hjartans blindni, út hverri villu þeir hafa enn ekki rótað; lát þér þeirra víti að varnadi verða, og gef rúm hjá þér Guðs orða kænningum, lát þær ei sem vind um eyrun þjóta, set þeim ekki í móti þína blindu náttúru skynsemi, heldur tak hana til fanga undir Christi hlýdni, svo hans heilaga ord nái að upplýsa skilninginn og umbenda hjartanu. Drottinn Jesús! gefdu öllum os þu að rækja og í minni festa þínar lífkreptugu kænningar í ordinu, að vér þar af lærum að trúa, það þú fært sjá eingétai Sonur hins lifanda Guðs, sem kominn er í heiminn til að gjöra syndarana sáluhólpna, 1 Tim. 1, 15. Þát os þu trúa þessu, að vér þar við mættum styrkjast og gledjast í hinum innra manni, bæði í gleði og sorg, lífi og dauða. Þér sé bæði á himni og jerdum lof og pris að eyðisfu, amen!

28da Hugvefja.

Um samtal Christi og Maríu.

Dg er þau sáu hann, brá þeim við, og hans móðir taladi til hans: Son minn! Því breyttir þá svó við okkur? Sjá þá, fadir þinn og eg leitudum harmþrúngin að þér. Dg hann sagði til þeirra: Hvað er það, að þið leitið að mér? Vitid þið eigi, að mér byrjar að vera í því sem míns Föðurs er? Dg þau undirstóðu eigi það orð, sem hann mælti til þeirra.

María hafði leitað harmþrúngin að Jesá, en er hún fann hann síðan, varð hún glöð og fagnandi. Lítt er þetta Guð barna hlutskipti í heimi þessum: einn tíma mældast þau í tár-um, þegar Guði þócknast að reyna þau með krossi og mótlæti, svo þau mega klaga með David: Ps. 73, 14. Minn pína er jafnann fyrir mér; annann tíma gæfst þeim að gleðja sig í hjálpræði Drottins, og fýngja með þeim sama Guðs manni: Ps. 30, 12. Drottinn hefur minn hrygðar-seð í sundurslitid, og um-

gírdt mig með fagnadi, því Drottinn hann deyðir og lífgar, 1 Sam. 2, 6; hann leggjur þúnga á oss, en hann hjálpar oss til að bera hann, Ps. 68, 20. Haf því þolinmæði, sál mín! og bið Drottins á þinni vondu tíðinni, því um kvöldstíma varir gráturinn; en að morgni dags fegnudurinn, Ps. 30, 6; en vertu stílt og väreigðarsöm á meðlætis tímanum, og þenk, að gleðin er fallvöllt í táranaðal, því gégnum margar hermúngar byrjar oss inn að ganga í Guds ríki, Þvstt g. 14, 22.

Þegar Jóseph og María fundu Jesúm í musterinu, þá heldur enn ekki ávitadi hún hann, og vildi hann gætt hefði sinnar sonarskyldu, að fylgja þeim eptir til þeirra heimilis, hvorju Jesús neitar að sonnu ekki, en minnist hins víð hana, sem meira var verdt, segjandi: Vitid þið ekki, að mér byrjar að vera í því sem míns Föðurs er? Sá var réttur Drottins hjón meðal Levítanna, sem sagði til síns föðurs og sinnar móður: eg sé hann ekki, og til síns bróðurs: eg þekki hann ekki, og til síns sonar: eg veit ekki, 5 Mós. 33,

9. Allt vald foreldranna yfir börnunum, allur mindugleiki yfirvaldanna yfir heim undirgefnum, hlýtur að víkja fyrir Guds allsherjarvaldi; foreldrunum eiga börnin að hlýða, þó svo, að þau hlýði þenum framfar, sem er Fæðir alls faderis á himni og jörðu, Eph. 3, 15. Því framfar ber að hlýða Gudi enn monnum, Post. g. 5, 29. Allt þetta útlagði síðar sjálfur Herrann, Matth. 10, 37. segjandi: Hver hann elskar föður og móður meir enn mig, sá er mín ekki verdugur. Guds Sonur var ekki kominn í heim þenna til að áhanga fastliga foreldrum sínum; annað var hans erindi, nefniliga: Að gjöra vilja síns himneska Föðurs, hvar um hann talar, Jóh. 4, 34. segjandi: Minn matur er sá, að eg geri hans vilja, sem mig sendi, og fullkomni hans verk. Þessi Föðursins vilji var það, að hann fullkomnadi sitt meðalgaungu embætti, öllum heimi til endurlausnar. Hér til hlýddi ei einasta það hann opinberadi ös Föðursins vilja, og kénndi Guds gotu í sannleika, hvors smindan hann sýndi hér í musterinu, er hann sat midt á milli lærifedranna, heyrandi þeim og

adspyrjandi þá, heldur og einninn, að hann þar á ofan hidi ánaudir, ofþóknir, fjetur, forsmán, og með það síðasta kvalræðisfullann danda á krossinum; þessi Þedursins vilji, segir hann, að sé sinn matur; því aldrei kann húngradur, madur að hafa meiri lysting til fæduunnar, heldur enn vor bléssadi Lausnari til þess, að fullkomna allt það Þadirinn fyrir hann lagði, bæði af hjartanligri hlýdni við sinn Þodur og brennandi elsku til syndarauð velferðar, svo aungvar ángistir helvitis kvala lét hann fæla sig hér frá. Þar heyrðist alltid sama viðkvæði af hans bléssada munni, og þá hann var staddur i midju báli gudligrar reidi, sagði hann: Þadir! eigi hvað eg vil, heldur hvað þú villt, Matth. 26, 39; og við lærifveinana: Skal eg ekki drekka þann kálk, sem min Þadir hefur steinkt á fyrir mig? Joh. 18, 11. Því hefur Páll Postuli með öllum rétti sagt: Phil. 2, 8. Að hann hafi gjörst Þedurnum hlýdinn allt i dauda, já, allt i krossins dauda. Evmikla alúð lagði þinn Þrelfari, mín sál! á þína fridþægingu, svo mikid var honum hugað um

það, að kaupa þig frá eyðisum dauða; hvað er skyldugra, enn að þú aptur á mót, leggir alla hjartans alúd og alveru á það, að gjöra hans vilja, þér til sáluhjálp, og honum til þökkunar, líka sem hann fullkomnadi Gæðsins vilja þér til endurlausnar? En Gæðsins vilji er þín helgun, að þú haldir þér frá óhreinsleika, 1. Thess. 4, 3. það er: syndum og loftum, sem saurga þína samvígku og reita hann til reidi. Þú varðst ekki endurleyt frá eyðisum dauða, nema með Jesú fullkominni hlýdni, dauða og forþénustu; svo kanntu enn ekki verða njótandi hans forþénustu, nema þú í trúnni hlýðnist honum; en þó þú gétir ekki fullkomnað allt, sem hann leggur fyrir þig í logmálinu, þá mun hans miskun taka hjá þér viljann fyrir verkid, nær þú leggur góðann huga á mál þitt, og þídur hann audmjúkliga að bæta það sem áfátt er. Gud gæfi, min sál! að þegar djöfullinn vill svikja okkur, heimurinn lofka okkur til hins illa, hold og blód teigja okkur til syndanna, að okkar svar væri þá af hjartans alveru: Mér byrjar að

vera í þeim hlutum, sem að eru mínð Födurð og mínð Lausnara. O minn elstuligasti Jesú! sem með þinni fullkominni hlýdni hefur bætt fyrir minn óvilja, lát það viljaleysi, sem minn holdi fylgir, aldrei þess orða, að eg við þig viðskila verði, heldur gef, Drottinn! að eg mætti jafnann, þó í veikleika verði, vera í þeim hlutum, sem þér eru þægir, svo eg verði þinn bæði lífs og lídinn, amen!

29da Hugvekja.

Um hlýdni og undirgefni Jesú við sína foreldra.

Og hann fór með þeim ofann, og kom til Nazareth, og var þeim undirgefinn; og hans móðir geymdi öll þessi orð í sínu hjarta.

Blessud er audmykt þín, minn Jesú! þú varst mind ósýnligs Guds Ról. 1, 15. þó tókstu á þig audvirdiliga þjóns mind, Phil. 2, 7. Þú varst Drottinn allra Drottna, Op.

19, 16; þó skammadist þú þín ecki að verða undirgéfinn mannlígrí skíkan, þar með hefur þú bætt fyrir mína drambsemi og óhlýdni, þótt til þess ertu Herrann nidurlægdur, að eg þrállinn skyldi upphafinn verða. Komid hingað að þér barn og úngmenn, og lærid hér hlýdni og heidur við yðar foreldra, og það af þennum, sem er Gud yfir öllum oss, og Fadir alls fadernis á himni og jordu, Eph. 3, 15. en gjordist þó monnum undirgéfinn; hann hlýðn- adist sínum himnesta Födur allt til dauðans, til að bæta fyrir óhlýdni vora, hann gjerdist og svo undirgéfinn sínum foreldrum í hlýd- ni og auðsveipni, til þess að eptirláta oss hið allra stærasta auðsveipninnar eptirdæmi. Hann varð barn, svo þú kynnuir Guðs barn verða; hann var hlýdid barn, svo þú skyld- ir af honum hlýdnina læra. Vit lífa, að sjá heidur og sú auðsveipni, sem þú sýnir foreldrum þínum, verdur þér frjóffamt sæði til margfaldrar Guðs blessunar, þri segir Ezech: Kap. 3, 4. Hver sinn födur heidrar, þess

syndir mun Guð ei straffa, og hver sína móður heidrar, hann safnar sér góðum féðjóð. Hér uppi hljóðar fyrirheit Drottins, sem hann hefur látið fylgja því fjórða bodordi: Heiðra þalt þú fedur þinn og móður, svo þú verðir lánglífur á jörðinni, það er, svo þér vel vegni, eptir því sem Postulinn Páll útleiggur það, Eph. 6, 3. Þetta er það fyrsta bodord með fyrirheiti, og sýnir sem Guð hafi viljað hér með lofa börnin til hlýðniunar við foreldrana, ei ólíkt og þá einn góður faðir lempar sinn unga son með blíðmælum. Gott er, barn mitt! að gangast fyrir hans tillofa, því ekkert af hans ordum kann á jörð að falla. - Fyrir það að Jacob var gæðfeldur sinni móður, þá náði hann bleðsaninni hjá sinum föður, eptir því sem hún lagði honum ráðin þar til; sannast þá það sem Syrach segir: Kap. 3, 11. Föðursins bleðsan byggir borunnum hús. Svo sem hlýðnin við foreldrana er nú Guðs befaðning. hverri allir eru skyldugir að hlýðnast, svo er hún í tilliti til foreldranna margfeld skylda: engum jafðnefðum monnum eigum vér

eins mikid upp ad unna og foreldrunum, er sveitast fyrir barnanna sæði og fetum, medan þau kunna ekki fótum sínum forráð, sorga fyrir þeirra naðsynjum, gánga jafnvel sjálfir margð á mið, svo þau hafi það sem þau vid þurfa, og bera umsorgun fyrir allri þeirra velferd: af þeim hefur þú það náttúrliga lífid, því átt þú ekki edrum monnum fcamar ad þjóna: af þeirra sálu hángir þín sál, því átt þú ad áhanga þeim í elsku og heidri: þú átt ad heidra þá í verkunum med rækt og hlýdni, í ordunum med virðingu og audsveipui, í hjartanu med elsku og þolinmædi. Hugsa til þess, ad það er nóg, ad þeir báru hita og þúnga dagsins fyrir þig, í þinni barnæsku, þó þú bætir því ekki ofan á, er þú ert á legg kominn, ad serra þeirra hjarta med óhlýdni og þverlyudi, þeim til ángurs og þér til óluðu; Því varla er annad verra, enn ad egna yfir sig reidi og óbæni foreldranna, því móðurinnar bolvan brýtur hásið nidur, segir Eýrach Kap. 3, 11. Ad því varð Kam, þá hann spottadi sinn födur, ad hann þar med egndi

yfir sig og sína nidja hans óbætur, 1 Mós. 9. Og þó foreldrarnir umberi þetta með þolinmæði, þá er ekki þar með girdt fyrir Guds straff; því hrepptu Elí synir ógæfuna, þó þeirra fadir umlíði þeirra vondsku, 1 Sam. 4, 11. Heidra því foreldrana með orði, verki og þolinmæði, Sýr. 3, 10. svo hefur þú góðann grundvöll lagt til annarra fríðilígra dygða og mannskosta, hjá hvorjum að sá fer traudliga, sem lærði í sínu úngdæmi hlýdni og auðsveipni; og má líka þess betri von vera um það, að Gud muni gefa þér síðar góð og eptirlát börn, því með þeirri sömu mæliagu, sem þér öðrum útmælid, skal yður aptur innmælt verða, segir Kristur, Lúc. 6, 38. Innplanta þú sjálfur, Drottinn Jesús! hlýdin og auðsveip hjertu hjá bernunum, og gef þeim að minna sitt líferni eptir þínu blessada dygða dæmi, svo þau mættu vera þín börn hér í náðinni, og þínir samarfarar í dýrdinni, amen!

30ta Hugvekja.

Um dagligann þroska og framsótt barnsins Jesú.

Og Jesú jókst aldur og víska og náð hjá Gudi og monnum.

Fráleitir eru þeir líferni Jesú, sem með aldrinum vara að ódygdunum, og vörðaða í lestunum fullorðnir undir eins edur fyrri enn að ára-fjeldanum; þvílíkt líferni aflar óvináttu Guds, og óþokka hans barna. Gitt er líkt Jesú líferni, þá maður þroskast í dygdunum ásamt með aldrinum, og ver í þeim, allt til mælis fullkomins aldurs Christi, sem Páll kénst að orði, Eph. 4, 13. Það líferni aflar náðar hjá Gudi og monnum.

Þér heyrum af textanum, að Jesú hafi aukist víska með aldrinum (hvort sem það á að stílast um sannarliga framsótt hans mann-dóms víska, sem hann með vörðum monnum hafði sameigjaliga, edur um auglýsingu hans eynífrar guddóms víska, sem með aldrinum þessur meir og meir hjá honum opinberast, jafnvel þó hún algjörð í honum byggdi, fyrir samein-

ingur náttúrunna, allt frá því hann fyrst tók uppá sig manndóminn), svo á mikilvæðum saman-
hjá mannum aldur og víska. Gud gæfi
ungdóminum, svo af Jesú náðar-ljósi að upp-
lýsast, að hann mætti dag-varandi fara þí þeirri
sennu þekkingu og allri vidurkenningu Christi!
Ellin er heidarlig, segir hún vís; en hver
þá? ekki sú, sem lengi lifir edur ára-sjöldann
þessur, því minn en sá er engin er þeim
heimska að aldrinum, vísdomurinn meðal mann-
anna er þær réttu hærur, hvers vegna að fá
sem vill vera hærurnar með heidri, hann þal-
æsa æskuna í lærdómi. Margur má með yðran
og blygðan sakna þess í ellinni, sem hann for-
sómadi í æskunni, og klaga svo yfir sjálfum
sér, sem Salómon gjerir ráð fyrir, segjandi:
28! Því hatadi eg svo typtunina? og mitt
hjarta forsmadi streffunina? og eg hefi ekki
hlýðt raustu minna lærifedra, og ekki hneigt
mitt eyra til þeirra, sem mér kændu, og
er svo nær kominn í alla ólucku, fyrir ell-
um lyð og öllu fólki. En af hinu, sem einn
numdi ungur, þessur hann gagn og gleði ald-
radur, því stýldi það ungur nema, er gamall

ætti að kunna; torveldt vill líka veita, að fara fyrst að læra í aldurðóminum, þá skilningurinn dofna og minnid sljófgast. Eckert er víðara enn vanvirðan gomlum manni heimskum; en sá ungi, er hyggindin numdi, verður snart fulltíða, hann fordæmir hinn gamla og heimska, hann er sómi fœdur síns, og gleði móður sinnar; nái hann þeim gráu hárunum, þá ber hann þau með æru; verði honum fyrri í burtu lippt fyrir dauðann, þá náði hann þó þeim rétta aldurðómi, sem er vísdómurinn og ófleckað liferni, sem eitt á öðru að fylgja; því sá sem ekki lætur lærdóminn fæða af sér kristiliga síðu, þess hyggindi eru að heimsku orðin, og ekki kann sá góða síði að yðka, sem aldrei lærði þá; en hvar sem lærdómur og víðka fá rúm í hjartans þeli, þar fylgir á eftir hreinsferdugt liferni. Því segir hinn vísi: hver sér lætur gjarnann undirvísa, hann heldur spekinnar bódord, en hvar sem hennar bódord eru haldin, þar er víssuliga eitt heilagt framferði, en hver sem lifir í heilögu framferði, hann er Guði nálægur. Svo aflar þvillfur maður sér náðs

ar og hyllis bæði hjá Gudi og monnum: hjá Gudi, sem þvilíkt hefur bodið; hjá monnum, þeim gudhræddu, sem elsta allt það er Gud elskar; enn hvað hinum víðvíkur, þá er Guds börnum, sem hafa sína lýsting í Drottni og hans vegum, það fyrir minnstu, þó þau hafi litla vinsæld hjá veraldarinnar sonum, því þau eru heiminum krossfest, og heimurinn þeim, það er þeim nóg, að Drottinn er þeirra hlutskipti.

Þetta sem vér nú í síðasta sinni heyrðum af Jesú: Að hann vör að vízku, aldri og náð hjá Gudi og monnum, er það síðasta sem gudspjallamennirnir skira um hans æstu-ár, allt til hans þritugasta alduris-árs, er hann opinberliga inngétt í sinni heilögu skírni sitt spámannliga embætti, og hóf að prédika Guds rífi, og gjöra guddómligar jarðteiknir í öllum héraðum Júdalandis.

Þú, minn Herri Jesú! hefur þannig prýðt og blest að minna barnæstu með þínum allra stærsta dygða blóma, bíð eg nú þína hjarta gæðsku, að þú látir þinn úngdóms verdugleik, nidurlægingu, audmýkt, hlýðni og allann þinn

forþénustu frapt hrína á mér, úngum og gomlum, lífs og lídnum. Virðst þú, fyrir þinn signada úngdóm, að gleyma mínum úngdóms brestum; gíf að endursæðingariðnar fraptar mættu hjá mér útbrotast og auglýsast í nýjum lífnadi. Megi þér þóðkast að líða mig við líf þetta til þeirra gráu hárunna, þá virðstu, Drottinn minn! þú sem að ert hinn gamli af dögum, en komst þó eitt úngbarn hingad á jordu, að vera minn styrkur, mín gleði og mitt atharf í ellinni. Herrá Jesú! sem orðinn ert hluttakandi holdsins og blóðsins lífa sem smábörnin, lát þér þóðkast að taka að þér börnin mín, og gjöra þau hluttakandi þinnar blessunar; lát þitt náðar ljós eyða þeirra barndóms fáfræði, en efla þau í þinni beðkingu og þínum ótta, svo þeim vara meigi þin náð og ást-hylli, allt til æfiloka.

Svo hesti eg um stundir gladí mitt hjarta í þinnar signudu fæðingar og barn-æsku sögu, minn Jesú! Þiggi nú þitt blessada litillæti þennann minn litla flatt-pening náðugliga, þó i veikleika goldinn sé, og láttu hann fyrir þínum mislunar-eyrum flingja, svo sem bjöllu audmjálkrar losgjörðar mínus munns og hjarta! En þér, þú blessadi unnustinn minnar sálar! sé með Góður og heilegum Vnda lof og dýrd, og speki, og þakir, og heidur, og fraptur, og styrkleiki, amen! frá eylið til eyliðar, amen!

E p t i r m á l i.

Þarad margir andligrar stéttar menn hafa, bæði sinna og söfnarbarna sinna vegna, þrúsfæðiliga mælt til, að Sæðingar. Sugvefjur þær yrðu prentadar, sem samanteknar eru eptir þeim 30 Sæðingar=sálmum, er Síra Gunnlaugur sál. Snorrason á Helgafelli hefir orkt, og blotid hafa almennings hylli á Íslandi, og þarad Sugvefjur þessar bæði eru vel samdar og þarhjá hæðiliga láugar til Þróðlestra í heima=húsum, og eiga vel við sálmana, svo hópsunr við undirþrifadir ráðist í að láta þær hérmed á prent útgánga og þannig viljad fullnægja sanngjarnri ósk góðra og guðhræddra manna. Þær eru prentadar þóínær ordrétt eptir aunari útgáfu þeirra á Gólum 1781, er vera mun hin besta. Við hópsunr áungvu hérvid að bæta, utan þeirri vorri al-

huga óft, að Sugvefjur þessar útaf holdtefju
og úngdómi, vórs guðómliga Stellsara mættu
eða Kristiligt hugarfar hjá lesendum þeirra,
bæði eldri og yngri, og þína þeim til sannra
sálar = heilla. Svartil góður Gud virðist að
leggja sína náð og blesun!

Kaupmannahöfn. á Þodunardag Maríu 1836.

Þorgeir. Gudmundsón. Þorsteinn Helgason.

Prentvillur.

Síðu 8 línu 1 i valdstjórninni l. valdstjórninni. S. 20 l. 16 ráfir l. ráfir. S. 34 l. 22 eldstólpanum l. eldstólpanum. S. 41 l. 19 vegsama i l. vegsama. S. 46 l. 3 Elfdót l. Elfdót. S. 62 l. 20 verand l. verandi. S. 79 l. 20 sátti l. sátt. S. 89 l. 1 Ísreals l. Ísraels. S. 94 l. 19 ófridar l. ófridar. S. 99 l. 8 uppbyggíngari l. uppbyggíngar. S. 103 l. 8 þvar l. þvar. S. 107 l. 10 figura l. figúra. S. 113 l. 17 náturen l. náttúran. S. 118 l. 2 þá l. þá. S. 120 l. 12-13 Jesú legdar l. Jesú útlegdar. S. 126 l. 6 að l. af. S. 130 l. 10 Bethlehem l. Bethlehems. S. 132 l. 16 heilæmur l. heitnæmur. S. 135 l. 4 huggaf l. huggast. S. 149 l. 23 sjálfum l. sjálfum. S. 166 l. 4 fem l. sem l. 10 mátt þ l. mátt þá.

Það fleira þynni að hafa yfirséft, það umbíðst góðfús lesari að leiddretta og lesa í málið.

I nokkrum Exempl. stendur E. 171 l. 16 þá
ístaðinn fyrir sin.

